A

COLLECTION

OF

OFFICIAL DOCUMENTS

IN THE

TELUGU LANGUAGE,

CONSISTING OF URZEES AND OTHER PAPERS FILED IN COURTS OF JUSTICE,

FOR THE USE OF CANDIDATES FOR THE INDIAN CIVIL SERVICE.

COMPILED BY ORDER OF THE
RIGHT HONORABLE THE SECRETARY OF STATE FOR INDIA.

BY

MAJOR T. G. M. LANE,

TELUGU TRANSLATOR TO THE GOVERNMENT OF MADRAS.

MADRAS:

PRINTED FOR THE GOVERNMENT OF MADRAS,

BY CALEB FOSTER,

AT THE FOSTER PRESS, 23, RUNDALL'S ROAD, VEPERY.

1868.

حیدرآبادی شہید بیت المقدس سید محمد کرمانی آئی سی ایس
بیارسٹرایٹ لا صدر آئی سی ایس سوسائٹی آکسفرڈ ۱۹۳۳ء

Mr S M. KIRMANI, I.C.S , BAR-AT-LAW
President, I C.S Society, Oxford (1933)
Murdered in Jerusalem riots on the
3rd Nov. 1933

MAGISTERIAL PAPERS.

No. 1.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రేటు వారయినటు

మహారాజశ్రీ॥ జే॥ థారన్ హిల్ దొరవారి

సముఖానకు

కయికలూరి డివిజన్ సబ్ మేజస్ట్రేటు పత్రి వెంకట రమణా

య్యవారు వ్రాసుకొన్న అర్జీ

డివిజన్ యిలాకా వరహాలపట్నం గ్రామవాసుడున్ను పదివ

నేని కోదండరాముడు తాను స్వంత పనిమీద రేవు యింటికి వెళ్ళి

రాగలందులకు రామినేని వెంకన్న బదిలీమీద 8 రోజులకు సె

లవు కావలెనని కోరి యిందరి నెల తే 26 ది రిపోర్టు ద్వారాతే

అర్జీ చేసుకొన్నాడు కాబట్టి ఆ నెల తే 28 ది లగాయతు వా

రి దరఖాస్తు ప్రకారం 8 రోజులకు సెలవు యిప్పించడమయినది

గనుక యీ సంగతి విన్నపించుకొన్నాను —

ది 4 యేప్రిల్ ౧౮౬౬ సంవత్సరం — తమ విధేయుడు

మకాం అయ్యవారి రుద్రవరం — పత్రి వెంకట రమణయ్య

దస్తూరి యస్ రామనవిశ్లె — సె॥ సబ్॥ మేజస్ట్రేటు గుమాస్తా

No. 2.

గోదావరి డిస్ట్రిక్టు కలక్టరు వారగు మహారాజ

శ్రీ ఆర్థరు పరివేసు యిస్క్వయరు దొరవారి సము

ఖానకు

యర్రగూడెం తాలూకా తేట్ప్రాంతపు జమాన్దారు సింగు శె

ట్టి సుబ్బారాయుడు వ్రాసుకొన్న అర్జీ విన్నపములు

యిదివరకు ౧౪ సంవత్సరములనుంచి నేను సర్కారు నవకరీ

లో నెల ౧౩-రుపాయల మెప్పున జీతము పుచ్చుకొని యేవిధమయిన త

ఫావతులు లేకుండా యుక్తముగా సంచరిస్తూవున్న సంగతిలో యీ

తాలూకా అరాంజిమెంటులో నా నవకరీ నిలబెట్రాయి అన్న

ము లేక బాలా యిబ్బంది పడుతూ వున్నాను - నేను కాకితము వ్రా

యను గలను - చదువ గలను గనుకనుని వ్రాసుకొనేది యేమంటే - యి

ప్పుడు ఖాలీగా వున్న తాలిమళ్ల గ్రామం మునసబు పేయింబా నాకు

దయ చేయిస్తే సర్కారు పనులు యుక్తముగా నెరవేర్పుకొంటూ

వున్నాను - గనుక ఖావిందులవారు రక్షించవలెనని ప్రార్థిస్తూ వున్నాను

దివ్య చిత్తానకు తేవలెను

ది ౨౨ జనవరి సన ౧౮౬౩ డెూ సంవ

సుబ్బారాయుడు వ్రాలు అనిపిస్తిని

No. 3.

గోదావరి డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రేటు దొరవారి

సముఖానకు

రాజమహేంద్రవరం తాలూకా సెకండు క్లాసు సబార్డినేటు మేజస్ట్రేటు ఆకునూరి రామస్వామి వ్రాసుకొన్న అర్జీ విన్నపం-

ఏప్రిల్ ది 28 డెూ తారీఖున నెం 3 కింద తమరు దయ చేయించిన హుకుం ప్రకారం తాలూకే మజుకూరు యినాకా మున్సబ్ల గ్రామములలో రక్షించవలశిన పన్నెండుకు ఆవశ్యకమైయున్నను గురించి యిష్టమైనంతు తరవాతు చేయించి యిందు లోలో సముఖముకు పంపించుకొంటిని — దాఖలు చిత్తగించి ఆయా సెమ్ముకు కలవు యివ్వరమును గురించి చిత్తానుసారం ఆజ్ఞ దయ చేయించవలెనని ప్రార్థిస్తూ వున్నాను

దివ్య చిత్తానకు తేవలెను

4

ముకాం మంత్రి తమికెవేల్   ది 14 మేం ఏప్రిల్ 1862 సం॥

గురువే సామి లక్ష్మయ్య   ఆ- రామస్వామి

గుమాస్తా   స—శ్వే

No. 4.

విశాఖపట్నం జిల్లా మహారాజశ్రీ ఆక్టింగ్ ప్రిన్సిపాల్ అసిస్టాంట్ గవర్నర్స్ ఏజంట్ దొరవారి సముఖానకు—

భీమునిపట్నం డివిజన్ హేడ్ పోలీసు మజిస్ట్రేటు సుందర్లాల్ వ్రాసుకొన్న అర్జీ విన్నపము — ౧౮ ౬౦ తొర్గుసం వత్సరం జనవరు ది 27 రోజు — భీమునిపట్నం

డివిజన్ మజుకూరు డఫేదారు తాడి గురయ్య తమ మారు దిని దేహము లోకి గాయి లాగా వృష్టి గనుక అతణ్ణి చూచి రాగలందులకు నెలరోజులకు సెలవు కావలెనని తెలియజేసినాడు — యితను డఫేదారు సంవత్సరము లోగా సెలవు పుచ్చుకొని వుండలేదు — యితని నైరు హాజరీలో డివిజన్ మజుకూరు వంగిపూడి గురయ్య చేత యీ డఫేదారీ పని యున్న

కాండి అప్పుడనే చేరూజూగారు చేత బంట్రోతు పను లున్న నకనరా చేయుచున్నాను గనుక డిప్టీ గారు దరఖాస్తు ప్రకారం నెల రోజులకు సెలవు దయచేయించవలెను గురించి బత్తాను సారం బోయ్స్తున పూజతం దయచేయించ కోరు తున్నాను ఫిబ్రవరు నెల 8 గ తారీఖునుంచి సెలవు కావలె నని డిప్టీగారు కోరినారు గనుక వివర పరచినాను -

దివ్య ఖత్తానకు తేదేతాను

ముద్దిరాల సుందరరావు

పేండ్ల పాలెముగను

No. 5.

మహారాజశ్రీ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రేటు

వారి సముఖానకు

గుడివాడ తాలూకా సెకండు క్లాసు సబార్డినేటు మేజిస్ట్రేటు రాజనాల నాగభూషణం నాయుడు వ్రాసుకొన్న అర్జీ --

తాలూకె మజుకూరు యిలాకా రామాపురం గ్రా

మములో యీనెల ది 19 తేది రాత్రి 1 ఒంటేల తెలగన్న 2 స్తో
వారు సహాశ్రుతు యీ యుక్తరి యింట్లకు పోయిరులు తన్న
ములు తప్పితూ ఘంటగా యింటివాండ్లకు పెలకువవచ్చి
కేకలు వేశేటప్పుడు పోయిరులు పట్టారి అయినారన్ని సె
ప్పు యేమీ ఫ్రో తేదన్ని పోయిరులు అయినదని తె
లిందు తేదన్ని ఆగ్రహం కరణం రిపోర్టు ద్వారా తె
లిందు చేశి ప్రస్తుదన్ని తాను ఆప్రదేశములకు వెళ్లి విచా
రించి విశద పరచుకొంటూ ప్రస్తుతని గుడివాడ స్టేషన్ హెడ్
కాన్‌స్టేబుల్ యీనెల ది 22 తేదిగల సమాచారం ద్వారా
తెలియచేశె ప్రస్తుతం — సదరహీ ఆసాములను పరీక్షి
పమూనాలోని విచారించి స్వహస్తాక్షరం జరిగించవలసి వచ్చును
స్పది — గనుక ఉయీ సంగతి షాంకం ... బత్తావకు విశదం
కాగలందులకు మనవి వ్రాసుకొన్నాను —

ది 26 యేప్రిల్ అనగా ౧౯౧౧ సంవు

మచాంగుడివాడ తమవిధేయుడు

దస్తూరి మొకాబిలా చేశినది రామనాగభూషణం

జబ్బ లక్ష్మి ... గుమాస్తా సెబ్ ఇన్స్‌పెక్టరు

No. 6.

మహారాజశ్రీ గోదావరీ డిస్ట్రిక్టు మేజస్త్రే

టు వారి సముఖానకు

ఆలమూరి డివిజను ఆక్టింగ్ సెకండుక్లాసు సబార్డినే ట్ మేజస్త్రేటు జరపాసినాడ్లీ వ్రాసుకొన్న అర్జీ

కాపేరు నాపరస్థులయిన వల్లూరి పెదసుబ్బన్న తా టాకు పెరటి తలుపు గొళ్లెం వద్ద మోకులు కొంచెము కన్న ము చేశి అందుగుండా లోపలి గొళ్లెం తీసి ఆవరణము లో ప్రవేశించి గాదెబక్కలుతొలిచి ధాన్యం దొంగిలిన్ని డొం గిలించుకుంటానే పరారి అయినారని ఆపాత్ర మేజస్త్రే టు కరణాములు బకేరు ద్వారానున్ను ఆలమూరు స్టేషన్ హెడ్ కానిస్టేబల్ బాక్షిషీట్ ద్వారానున్ను తెలియచేశి నారు పిర్యాదిన్ని పాజరయి సదరుప్రకారమే వ్రాయిం చినారు యీనేరము జరిగిన నేరస్థులు పట్టుబడ్డట్టుగానే క్రమప్రకారం జరిగించబడవలెనున్నది గనుక యీసంగతి వి శదం నిమిత్తం విస్తృతం వ్రాసుకొని యిందుల రికార్డు తా గితములు కిన్ను సముఖమునకు పంపించుకొంటిని — డాంక్షి

లు చిత్తగించ కర్తలు

ది 12 జూలయి 1862 సంవ   తమవిధేయుడు

మొగాలిలా మల్లాది   జరవారసొంధ్రిక అప్ప

వెంకట్రామయ్య   పాంరసీడ నస్తరు ప్రవృత్తి

గుమాస్తా

No. 7.

మహారాజశ్రీ ఆక్టింగ్ ప్రింసిపాల్

కలక్టర్ యేజంటు జిల్లా విశాఖపట్టణం

గారి సముఖానకు

గుడివాడ తాలూకా హెడ్డు ప్రోలయిసు సత్యవా ద రామయ్య అనేక సలాములు చేశి 1860 సంవత్సరం న వంబరు ది 17 రోజున తాఖీత్తు ముఖాంతరంగా వ్రాసు కొన్న అర్జీవిన్నపములు

తాలూకా మజుకూరులో పనిచెలాయించే గలం డులకు యేర్పాటు అయి వచ్చివున్న పోకటాంటార్ జవానులలో వకరయిన తాళ్ల అప్పడు అనేవాడు అనేక

సంగతులలో బాలా అక్రమంగా సంచరిస్తూ వున్నందున తే
టు హేండ్ ఫ్రెలయిసు అకులు లో చేశిన రెపోర్టు
వలయిని కొంత కాలము సస్పెండు కాబడి నప్పటికిన్ని యి
ది వరకున్ను అయుక్తముగా సంచరించక వున్నాడనే మొదల
యిన సంగతులతో గడచిన ఏప్రిల్ ది 2 రోజున నెం॥ 47
రున తమ హుజూరుకు అర్జీ వ్రాశి పంపిస్తే దానికి ఆ
దఫాకు రు 1—0—0 జుల్మానా విధించినారున్ని యి
టు వంటి యిష్టా జరిగిస్తే తగిన శిక్ష చేయిస్తామని తా
కీదు చేయించినారున్ని ఆ నెల ది 7 తారీఖున నెం॥ 43 రున ఖా
మందులు నాపేర హుకుం జారీ చేయించి వున్నారు యీ అప్పుడు-
యీ మధ్య కాలములో ఆర్జీ ప్రకారం వకపనిమీద పంపిస్తే ఆ ఆ
ఖారం వలయిని మరికొన్ని రోజులు స్వేచ్ఛగా తిరిగి వస్తూ రావడం క
లుగుతూ వున్నప్పటికి కూలకులువేశి తాకీదు చేస్తూ రావడ ములయినది-యి
ప్పుడు ఆ జవాబ్ ఖజానా రికార్డు నగయిరా పహారా మీదయీ
నెలలో నిర్మలయించబడి వుంది ఆతని సాంకర్ ? జిలకు నగరం గ్రామం
వారకు యెవరితోను చెప్పకుండా వెళ్లి పోయినట్లు తెలి
శార్లా పహారా జవానుల వల్ల తనకు తెలయి వచ్చినట్లు

గా రాణో తహశీలుదారు యీనెల ది 15 తారీఖున సాక్షీదార్ల సమెన్లు అసలు రిపోర్టు యుండుటతో తమ హుజూరుకు పంపించు కొన్నారు వారిని విత్తరించి యీరాజవారిక విషయములు విత్తానుసారం హుకుం దయచేయవలెనని కోరుతాను — విన్నపత్రానకు తేవతెను—

సత్యవాడ రామయ్య

పేష్కారు ప్రాలయులు

No. 8.

గోదావరి డిస్ట్రిక్టు మహా రాజశ్రీ మే

జిస్ట్రేటు దొరవారి సముఖానకు

తుని డిప్యూటీ సబ్ మేజిస్ట్రేటుం మహమ్మదు అబ్దుల్ రహిమాన్ వ్రాసుకొన్న అర్జీ

కిందటినెల ది 9 తారీఖున నెంబరున తమలవారు జారీ చేయబడిన తాకీదు ప్రకారం 38 మో రిజిమెంటు నేటివ్ యిన్ఫాంట్రీ వారు బారకు లయుతోపా లయుక అ ష్టకట్లు వగైరాలు కిందటి నెల ది 15–16 తారీఖులను

తువిలోను వున్నధి/17 డో తారీఖున అన్నవరం లోనున్న మకాం

చేశి ముందు మకాం అయిన ధర్మవరం వెళ్లినారు కారితె కా

వలసిన తమ బండారం సామాను వగయిరాలు వారివెంబ

రిచుకులకు పదరు రెండు మకాములలోనున్న హఫ్లే చేయుంచి

వున్నాను గనుక యీ సంగతి శ్రీమందుల చిత్తానకు జా

హీరు నిమిత్తం మనవి వ్రాసుకొన్నాను — దివ్య చిత్తాన

కు తెలవలెను

సెలవు సుబ్బారావు   ది 5 మే వరం 1 ఆసెంబ్లీ

మష్టదారు   తమ విధేయుడు

No. 9.

మహారాజశ్రీ॥ప్రభు॥అగ్ర॥మేజిస్ట్రేటు

వారి పేరను వ్రాసిన అర్జీ నకలు

౧౮౯౫ సంవత్సరం జూలయి ౧ రోజు మకాం కశింకోట బ

స్తి మజుకూరు కాపరస్థుడయిన చెళ్ళ సుబ్బారాయుడి తా

లూకు రు-౩౦-లు-కిమ్మతు గల జత వెండి కడియాలు కనబడా

కు కాపరస్థులయిన నల్ల అప్పడు వగయిరాయు చోరీ

చేసి గొలుగొండ తాలూకా యిలాకాలో ఆక్రమణం
చేసుకున్నట్టున్న ఆతెండ్లను గొలుగొండ యిలాకా గా
ది కన్నారు అనే మనిషి దగ్గర గుర్తు పట్టి తోల తెచ్చుకున్నా
నని మొదలయిన సంగతులతో నా తెలిపిన ఫిర్యాది వాఙ్మూ
లం వ్రాయించినందున ది॥ మజుకూరు నెం ౧౬౧ ను
పంతులు చేసితెని డొంగ్లుల నిమిత్తము వారంటు జారీ
చేసి గొలుగొండ పోలీసు ఆఫీసు తెలిపిన జరిగి యిరు
వ్వదో కార్డు సహితంగా తెలియు చేయుటకు గొలు
గొండ తాలూకా హెడ్డు పోలీసు గారి పేర యిదా
దాస్తున్నవారిని ఫిర్యాది వాఙ్మూలముకు నకలు లుం
డుతో మలుఫాపు చేసుకున్నాను దాఖలు నత్తిరం
చ కర్తలు -

యీ మొకద్దమాలో దొంగ్లు పట్టు బడ్డ
ట్టుగానే క్రమ ప్రకారం విమర్శించి శాయిదా ప్రకా
రం జరిగించు కుంటూ వున్నాను కచ్చేరి తాఖీదు తె
లియు వలెను

ది॥ మున్సఫ్ పాలెం రావు వెంకట్టు పెంకల

యుకు అనిపృచ్ఛి — నకలు

కశింకెరాడు కరిజకీ పేంట ప్రాంతములయిన

కన్నెశి ఫసలీ ౧౨౬౯ సంవత్సరం సం॥

నెం ౧౬౭ బకాయిలు

No. 10.

మహారాజశ్రీ॥ శ్రీ॥ ప్రి॥ అ॥

గవర్నరు జంటు మాజిస్త్రేటు

పట్టం గారి సముఖానకు

గుడివాడ తాలూకా పేంట ప్రాంతములయిన సముఖాని

లంయుసూత్రపృచ్ఛ కుప్పిలి దివిజకీ పేంట ప్రాంతములయిన

సత్యవాడ రాజులవర్య అనేక పలాంతములు నేకి/860 సం॥

మే ౨/ కెలాంబున తాడితుద్రు మతాంకుంబ వ్రాసుకున్న

అర్జీ విన్నపము॥ త॥

తాలూకా మజుమూరు జవాబ్ గాలంకం

కన్న అనేవారికి వంశాంబుత జాజ్యం కనపర్తి తున్నగారి

రోజులకు కలవు కాంపతానన్నిసకరు వెంకన్న [illegible]

న శీమయిన పట్నములోను ఉపొప్పాకావ్యరా సావేర ప్రాశ పం
పింబున ప్రత్తరం యుండుతూ హజూరుకు పంపించడ మం
అయినది

యీ జవానుకు మసూరుబరం తనపత్ర్ప్రేం తువను ప
ట్టి 15 రోజులకు కలప్ప దలరు చేయించడం జరగాలి గను
క వారి దరఖాస్తు ప్రకారం వారి పనలో నేటి రోజు
న తాసను రావుకు అనే రోజు గారికి అర్జీ గా
నిర్ణయించినాను — గనుక తాలుకం ఖవాను దరఖా
స్తు ప్రకారం అతనికి 15 రోజులకు కలప్ప దలరు చే
యించ వలెనన్ని అసలు జవాను హాజరయ్యే వరకు
అర్జీ వ్రలెన వారివల్ల పని పుచ్చుకొంటాము సర్టి
ఫికేట్ యిప్పించ వలెనన్నికోరుతాను

యీ అర్జీ వ్రాసే వారు హుషారి కలవారు
యున్నట్లు తాసీల్ దఫేదారు వారితో శిఫార్సు చేశినం
దున నేను అంగీకరించి ఖావుందుల హజూరుకు
అయినవి జూపేరు చేశినాను అసలు జవాను ఒ
లవు నేటి రోజుల గారితు 2/5 రోజు వరకు అవ్వుతు

స్వహస్తి గనుక దస్కత్తుం చేశినాము — దివ్యబత్తానకు త్రేవతాము

లయగ్గామినేట్ | సత్యనాదరావులయ్య

మాంకెళ్ల మల్లయ్య | పేంట్ల ప్రెంలయుషు

ప్రెంతిసు మద్దయ్యారు

No. 11.

మహారాజశ్రీ గోదావరి డిస్ట్రిక్టు

జాయింటు మేజిస్ట్రేటు వారి

సముఖానకు

రామచంద్రపురం తాలూకా సబ్ మేజిస్ట్రేటు

రాజుళ్ళవరపు సేషయ్య వ్రాసుకొన్న అర్జీ—

ఆలమూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోరినప్రకారం కలా

లు ఖైదీ బట్టల వయినం తెలశే జాబితా యక్స్ట్రా

క్టు వెంటనే పంపించక ఆలస్యము చేయుటవలన కారణం

తెలియ చేయ వలశినదని తింబటి నెల ది 25 తారీఖున

నెం 307 రున తేటు సబ్ మేజిస్ట్రేటు పేర హుకుంసా

దరు చేయబడి వున్నారు

యుంటున్న గురించి ఎగ్జామిస్త్రే సదరహీం చూపితాగ యిరు ఎలఅరా పడమటి పెత్తింది కనుక్కొని ది/3 ఆగష్టు తేదిని లయక్స్ట్రాష్టు వారు యింటు పంపించ బడ్డట్టున్న అందువల్ల సెంటెం ట్రాలక్ష్యము యినట్టున్న తెలుదుకు వస్తు వ్యాధి గనుక యీసంగతి విశదం సపత్రం పునవి వ్రాస్తు కొన్నాను — దిన్యాబత్తానకు తేవతెసు

ది 27 ఆక్టోబరు ౧/860 సం॥ కాంగ్ సేషయ్య

మకాం బ్రాహ్మణ రావు సెషన్ సబ్ మేజస్ట్రేటు

కాల్వ వెంకటాద్రి

శిరస్తాదారు

No. 12.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రేటు దొర

వారి సముఖానకు

కల్లూరు డివిజన్ శిరంతు తహసీలు సబ్ మేజస్ట్రేటు పత్రి వెంకట రమణయ్య వ్రాసుకొన్న అర్జీ—

డివిజన్ యిలాకా ఫిరాతు మత్రి వారం ఫరా

నందున పేటలో యీనెల తే 23 ది రాత్రి కోమటి కనకర్ల రామన్న తాలూకు దుకాణపు గద్దె యింటి తూర్పున యిరు మొగల గజం పైకును, పొడుగు గజం లోతును, గల కన్నం త్రవ్వి దొంగలు వెళ్లి పైయింటి వట్టుకున్నారు, లోపలికి పోరాగా కన్నం పడవట్టున్నారు, సొమ్ము తేకుండ పోవట్టున్నా రామన్న భార్య ప్రదరింపగ చూస్తే కన్నం కనపడ్డందున తమతో చెప్పితే పరీక్షించగా కన్నం లోపలికి పడనందున యింట్లోకి దొంగ వచ్చి సొమ్ము పట్టుకొని పోనట్టు తెలుస్తున్నదని ఆ(గ్రా)మ మునసబు మన్న పోలీసు ఆఫీసరున్ను సమాచారం తెలియు చేసి వున్నారు.

మాలుకు దారు రామన్న బందరుకు వెళ్లి వున్నట్టు తెలుస్తున్నది రాబట్టి రప్పించి విచారించి వెనుక మంచి విశేష పడుచు రాంటూ వున్నాను—

మహారాజశ్రీ కలెక్టరు — తమ విధేయుడు

ది 29 జనవరి— ౧౮౬౦ సంవత్సరం — పత్రి వెంకట రమణయ్య

మొకాంబలా — [illegible]

తరఫ్ రామన పిళ్లె
గుమాస్తా

No. 13.

మహారాజశ్రీ విశాఖపట్నంజిల్లా అశి

స్టాంటు మేజస్ట్రేటు వారి సముఖానకు—

కొత్తల గ్రామ పోలయిసు కరణములు వ్రాసుకున్న

రిపోర్టు—

కొత్తల శివారు పోలవరెడ్డి పాలెం కాపకస్థురాలయిన శివకోటి కన్నాయి భార్య అప్పప్ప బలవన్మరణము నుపొందిన మోకద్దమాలో ఖయిదీ అయిన నదరు కన్నాయి యొక్క ప్రవర్తన యెటువంటిది అయినది తెలియచేయు కలసినది అని సర్వసిద్ధి తాలూకా అక్టింగు హెడ్డు పోలయిసు వారు సెలవిచ్చియున్నందున మేము మనవి వ్రాసుకున్నది ఏమంటే—

సదరు కన్నాయి సుమారు యిదివరకు—

౧౨ సంవత్సరముల క్రిందట దుప్పితుర్రు గ్రామంనుంచి పోలవరెడ్డి పాలెం గ్రామమునకు కాపురం వచ్చి అప్పలగా

అయితే ప్రస్తుతము మీరు వేటపాలెం వగైరా గ్రామము
లలో వర్తక కమ్మర పని చేసుకొని అందువల్ల కాలక్షేపం చే
స్తూ ప్రస్తుతము గాని ముందుగాని ప్రవర్తన కలవారైతే శ్రీ.
అయినప్పటి సంగతులు యిదివరలో చెప్పినది జరిగింపబడు
తరువాత కనుక యీ వలయనం ప్రత్యేకము విశేషం నిమిత్తం ప
ని వ్రాసుకున్నాము మత్తగింపవలెను

ది ౧౫ మే ౧౮౫౫ సంవ   సిరాస్తేదారు — గాదెవరసిం

హంలవారు — గ్రామవాస్తవ్యాల

అయ్యగారు వెంకటరెడ్డి మయ్యగారు యీసు-కాల్వ-వెంకునాయుడుని శా జ

దస్తూరీ   దిల్ మార్క్ — శేషగిరిరావు

శ్రీ — మాండ్ వ్రాయిస్తు

No. 14.

మహారాజశ్రీ అయ్యగారు అయ్యగారు అయ్యగారు సన్నిధిని

చేసుకొన్న విన్నపము గాన రైతులు

మాననకు —

గడివారం తాలూకా పేంట్ల పైరాలయిను పనులు చె

లాయిమస్తూ రుస్తుం కంప్రెణి దివీజన్ సేరస్తాం ప్రాంలయి
ను నత్సాంద్ర రామయ్యా అనే సలాంవంలుం సేకి/860సు
మ్మెమే 3/ రోజున మనాం తాతితుత్తుం మంట వ్రాసుకొన్న
అర్జీ విన్నపము లు—

తమ కోర్టుకు కబుర్లు రాబడిన తాకీదు మజు
కూరు నయిత్ 1860 సం॥ నెం 86/87 బలర్ కేసులతో
సంపించినటువంటిన్ని తాకీదు మజుకూరులో నవ్రకలే చేస్తూ
వుండే తాకీదు యేర్పాటు అయిన వేపాండ తాకీదు జవా
బులలో వరదయినటువంటిన్ని మహామ్మదుపాయిశేకు అనే అ
సామీ- తరిమర్హా జవాబుతో కూడా తాకీదులోకి రావల
సిన పనికి అసెప్పున రాలేదు- వాడు యేమయినా దనిఅ
సంబర్తోటి వెళ్ళి తిర్గి హాజరయిన గుడ్డాల రామస్వా
మిని దరాయిస్తే వేళ సంతల్లో అజవాను ఖామందు
ల హుజూరున మనవి చేసుకొని వారం రోజులకు క
లకు ప్రయత్నిస్తున్నట్టు తనతో చెప్పి వెళ్ళి పోయినాండ
న్ని యీసంగతి నిజమయినట్టు తమ ఆఫీసు తహసీలుదారు
సైతు బాపతు కూడా చెప్పినట్టున్ను నాతో జవాబు చె

ప్రసాదు,

యీ ప్రకారం గ్రామములు కలప్ర దయచేయు అనకాంతు వాస్తవ మయిన లెక్కల యిందుకు పంపుతూంద లకు చేయించి వ్రుంచురనిన్ని ఆ చెప్పున పంపుతూం రా సందున యీజవాను చెప్పిన వయినమందు వాస్తవముగా దనిన్ని గ్రామముల పంపుకుకు జాహీరు చేసినా ను, బత్తాను సారం పంపుతూం సర్కారు యించ కర్తలు వి వ్య బత్తానకు తేవలెను—

యుంగ్మాదేళ్ళ వల్లయ్య సత్యపాండరామయ్య
ప్రాతేసు మద్దిరాల పెంట్లప్రాలయినా

No. 15.

మహారాజశ్రీ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు దొ
రవారి సముఖానకు

బందరు తాలూకా సెకండు క్లాసు సబార్డినేటు మే జిస్ట్రేటు పీటరు డింకు వ్రాసుకొన్న అర్జీ—

తాలూకా యిలాకా వెంపిడేవి కాంపరకట్టు దలు

న మహారాజావారు సుబ్బన్న యింటికి వుత్తర సముద్రపు జైశ్నా

వ్రాస్తేది సరసాలకు తట్టుకొన్న తాటి ఆకుల యిల్లు

యీనెల ది 16 తారీఖున సాయంత్రం 3 ఘంటల వేళకు

లు పడి ప్రాయమైనదన్ని వ్రాస్తేది అగ్ని తగలపెట్టినట్టు

ప్రసాదం నమునగా వ్రాన్న పని ఆ (గ్రా)మమునసబు రిపో

ర్టు వ్రాశి పసుద్దాయీదారి తసతాఖీదు పంపించినందున తా

ను విచారించినంతలో అది తగలపెట్టినట్టు రుజువు కాను

పడలేదన్ని ఆ యింట్లో రు 16—12—0 ల విమ్మతుగ

ల సామానుపోయినదన్ని వల్లపల్లి స్టేషన్ ఆఫీసరు

రిపోర్టు ద్వారా తెలియవచ్చినందున యీ సంగ

తిని విశదపరుచుకొన్నాను — దివ్యచిత్తానకు తేవలెను —

ది 28 యేప్రలు 1866 సంవ   తమ విధేయుడు

మకాం బందరు   పి — డీంసు

మొకాంబలాం పల్లెల లక్ష్మయ్య   సెషనస్‌మే

గుమాస్తా

నెం౪౨౨౩ **No. 16.**

మహారాజశ్రీ గోదావరి డిస్ట్రిక్టు ఆ
క్టింగు జాయింటు మేజస్ట్రేటు దొరవారి
సముఖానకు

రామచంద్రపురం తాలూకా కొండు తహ్సీలు
మేజస్ట్రేటు తాసుల్దారి ప్రేష్యర్యాలు వ్రాసుకొన్న అర్జీ—

తాలూకా మేజస్ట్రేటువల్ల తీర్మానించబడే కేసు
లలో మసుద్దాయీలకు విధించే ఖయిదు 5 రోజులకు
పంబడ్గా ప్రవర్తియితే అటువంటి ఖయిదీలను జిల్లా
జయిలుకు పంపిస్తూ వుండే లాగు ఆన 1862 సంవత్సరం
ఏప్రిల్ డి 28 తేది గల 113 నెంబరు హుకుంలో ప్రదహా
రించబడి వున్నది

అందుకు దరింవిలాను ఆన 1862 సంవత్సరం జూల
యి డి 21 తేది 1150 నెంబరున గౌర్నమెంటువారు జారీచే
సిన ఉత్తరువు వల్ల నెల రోజుల లోపల ఖయిదు విధించే
నేరస్తులను తాలూకా జయిలులోనే వుంచవలసినదుకు
అభ్యంతరం లేనట్టు తెలియవస్తూ వున్నది పరేకాంతా

ళ్లా ఖయిదీలను వుంచడమునకు తగిన ప్రవేశం అవునగాను పెట్టు యీతాలూకా కచ్చేరిలో వుంచి వుస్తారి గనుక న దరు గౌర్నమెంటు ఆర్డరు ప్రకారం నేను అమలు జ రిగించవలసినదో లేక సాబిక్ 113 నెంబరు హుకుం అ భిప్రాయమునే అనుసరించవలసినదో ఆవివరం హు కుం పర్మాయించగల కర్తలు. యిత్తానకు తేదతెను

మకాం ద్రాక్షారామం　　　కాకుళవరపు శేషయ్య

ది 30 అక్టోబరు ౧౮౬౯ సం॥ సె॥ యి॥ సయి॥ మేజస్ట్రేటు

(సహి) జూలూరు వెంకట్రావు

శిరస్తాదారు

No. 17.

మహారాజశ్రీ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రే

టు వారి సముఖానకు

బందరు తాలూకా సెకండు క్లాసు సబార్డినేటు మే జస్ట్రేటు పీటర్ టింసు వ్రాసుకొన్న అర్జీ=

యింజినేరు యిలాకాను కూలి పనులు చేసే జ

నమూనున్ను వాండ్ల పనిముట్లు వగయిరాలనున్ను వల్లారు జమీందారుగారి యిలాకా మనుష్యులు అక్రమముగా తీసుకొని పోయినారని యింజనీరు గారివారు వ్రాయటన విషయమయి విచారించి రుజువును అనుసరించి అనులు జరిగించి పర్యవసానం రిపోర్టు చేయవలసినదని పైనంయిన సంవత్సరం ది 9 ఫిబ్రవరి తారీఖున దరదు చేయించిననె 28రు హుకుం ప్రకారం ఫిర్యాదీలు సాక్షులు ముద్దాయీలును విచారించి నంతలో యీదావాకు రుజువు లేనందునతో శవేశి ఆయిందా సరకారు పనులకు అభ్యంతరం కలగ చేయ్యకూడదని ముద్దాయీలకు తాకీదు చేయించినాను గనుక యీ సంగతిని విశద పరచుకొన్నాను-

-దివ్య బత్తానకు తేవతెను-

ది 28 ఏప్రిల్ 1866 సంవు — తహ వర్ధేయుడు

ముకాం గుంటకు — పి. టాంసు అని ఇంగ్లీషు దస్తత్పన్ని

దస్తూరి బల్లర లక్ష్మయ్య — సెలవు సిమే—

గుమాస్తా

No. 18.

మహారాజశ్రీ గోదావరి డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రేటు వారి సముఖానకు-

రామచంద్రాపురం తాలూకా సెకండు క్లాసు ఫస్ట్ మేజస్ట్రేటు కాంఖ శేషయ్య వ్రాసుకొన్న అర్జీ—

యీ తాలూకా వాకాడ కాపురస్థుడయిన మాలెక్ష ముసలడు నా యెదటికి హాజరయి తనవల్లనున్న పెంటి పాంటి పాపిగాని వల్లనున్ను గ్రామమేజస్ట్రేటు అదబాల సత్యరత్నం పదిహేను రోజులకిందట రు/½ జురిమానా కింద పుచ్చుకొని వున్నట్టు ఫిర్యాదు చేసినందున రికార్డు చేసి పెహరస్తు ప్రకారం ఆ బాబతు కాకితములు యీందుతో పంపించుకొన్నాను దాఖల్ చిత్తగించ కర్తలు—

అందువల్ల చూస్తే మాలవాండ్లు వాండ్లలో వాండ్లకు కులసంబంధమయిన నేవాడకొల్లప్రండుకు చేత ఆ యిలాకాలో గ్రామమేజస్ట్రేటు ప్రవేశించి రు-/-8-0 జురిమానా కింద వసూలు చేసినట్టున్ను ముసలకు నావద్ద ఫిర్యాదు చేసిన దరిమిలాను ఆ పయికం బకీలుతో నాకచ్చేరికి

పంపించినట్టున్ను కనుపడుతున్నది - తాను అప్లాజను చేశిన దినట్టని డిప్టీజి మేజస్ట్రేటు ఒప్పుకరారు ఆ ప్రకారం తన తెలివి తక్కువకు క్షమించుమని కోరినాడు ఫిర్యాది నుసలకు రు-౦-౨-౦-న్ను పాపిగాడు రు/-౦-౦న్ని దాంఖలు వేశి వున్నారు - తన పెయిందాకం సంబంధమయినపనిలో గ్రామ ఉద్యోగమానిని ప్రవేశించడం కూడని పనిగా వున్నది గనుక ఆ విషయమయి- ఆతనికి రు-2-౦-౦న్నువారికి విధించుటకున్ను నాకస్త్రికి దాంబ తియున్న రు/½ మొదట వెల్లించి ది-న్న వాండ్లకు వాపసు చేయించుటకున్ను హుకుం సర్క్యులించకర్తలు

డిప్టీజి మేజస్ట్రేటు బుద్ధి తక్కువచేత యీ హుకుం వసూలు చేశినాడేగాని స్వప్రయోజనం నిమిత్తం పుచ్చుకొన్న పయికములు నట్లు నాకు తోచలేదు గనుక విశదం నిమిత్తం వ్రాసుకొనెన్నాను -

ముకాం భాగ్రష్టారాము.   తమ విధేయుడు

ది 30 నవంబరు / 1862 సంll   కాll సేషయ్య అనేవున్నది

బాll వెంకటాద్రి దస్తూరి   సేll సబ్ll మేజస్ట్రేటు

No. 19.

మహారాజశ్రీ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రేటు

వారి సముఖానకు

నైకలూరు డివిజను 2 క్లాసు సబార్డ్నేటు మేజస్ట్రేటు పత్రి వెంకటరమణయ్య వ్రాసుకొన్న అర్జీ—

పెరికెగూడెం కాపరస్థులయిన గవల కులస్థులు కట్టా శేతి- వరసా అప్పు, అనేవాండ్లను అప్పు పెనిమిటి అయిన వరసా లక్ష్మిగాండు యీనెల తే 20 దిని కత్తితో పొడిచి వరికినాండని న్ని అనేకం ఆ తారీఖు సాయంత్రం 4 ఘంటలవేళ జరిగించి లక్ష్మిగాండు పాంతిప్రాయినాండని న్ని ఆ తారీఖున వ్రాశిన ఆగ్రామమునసపు యొక్క రిపోర్టు తే 25 ది సాయంత్రం 3 ఘంటలకు బేటు జవాను 72 దో నెంబరు గాలబుఖాను వల్లనాకు అందినందున తక్షణం నేను బయులుదేరి పెరికెగూడెం గ్రామమునకు వెళ్ళి గాయములు తగిలిన శేతిని, అప్పుని, మూండవాండు జూలములు పుచ్చుకొన్నాను - శేతికి యెడమవైపున మెడమీద అంగుళం పొడుగు అర అంగుళం లోతు గాయము /

తలమీద ఆవైపునే అంగుళం పొడుగు అర అంగుళం లోతు గాయం 1 అయినది. అబ్బాయికుడి భుజం వీపుదవరకు అంగుళం పొడుగు అర అంగుళం లోతుగలది తగిలినది- కట్టుకట్టి వున్నవి విప్పిస్తే తిరిగి కట్టేవారు లేరు అయితే విప్పించక జరగదు- గనుక ఆసుపత్రికి తీసుకొనివెళ్ల వలసినందుకు తెలియచేసి మనుష్యులను యిచ్చివచ్చినాను- నేరంచేసిన ఉత్త్రాగారికి వారంటు చేసినాను. యింకా పట్టుబడలేదు- పట్టుబడగానే విచారించి పర్యవసానం జాహీరు చేసుకొంటున్నాను ఫిర్యాదులు అయిన శతి, అబ్బి, యొక్క గాయముల స్థితిని గురించి సర్టిఫికేటు పంపించవలసినందుకు డాక్టరు గారికి తెలియచేసినాను.

. గ్రామ మునసబు రిపోర్టు ఆలస్యంగా పంపించిన సంగతిని గురించిన్ని నేరస్థుణ్ణి వెంటనే పట్టుకోక పోయిన సంగతిని గురించిన్ని విచారించి విశద పరుచు కొంటూ వున్నాను-

1866 సంవ॥ ది 26 యేప్రిల్ — తమ విధేయుడు

కైకలూరు — పత్రి వెం. కటరత్నం నాయ్డు

సెకండుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు

సెం 99

No. 20.

మహారాజశ్రీ విశాఖపట్టం జిల్లా ప్రింసిపల్

అసిస్టెంటు గవర్నర్ సాయేజెంటువారి సముఖానకు

వేపాడ తాలూకా శేకృష్ట ప్రాంతీసు దుగిరాల కొండ

య్య అనేక సలాములు చేశి 1860 సంవత్సరం నవంబరు

వి// తారీఖున లక్ష్మీదస్తు కోట మకాంనుంచి వ్రాసుకొన్న

అర్జీ విన్నపములు.

తాణే యిలాకా కాశీపురం గ్రామములో వెం

ప్పిరెడ్డి వల్ల వరస రాజు యింట్లో యీ లోపయినంజ

రగ బత్తదస్త శిస్తు ప్రమోకని గురించి తాణే యిలాకా

వేపాడ గ్రామములో మకజాన ఖశ్పాంతి గాడి యిల్లు

సోదా కాల మందు వాడి యింట్లో దొరకి బత్త మూడుమూ

క్ష తాంనెకు ప్రెదప్ర గల నీకుతావి పంచవుక్త ఆఫీసులో

వ్రంతివిచారణయిన దన్ని అప్పట్లో సదరు పోతిగాడు ప

ట్టుబడ లేదన్ని పట్టుబడగానే క్రమప్రకారం జరిగిం

చద మన్నతూ వ్రస్సదనే మొదలయిన సంగతులతో యీ

నెలది / తారీఖు గల నెం/ 32కు అర్జీ వ్రాశా బా

హాజరు చేశియున్నాను - సదరు బనపోతిగాడు యీనెల ది 9 తారీఖున సాయంత్రము వరకు హాజరయి వుండున వాజ్ఞి విమర్శించినంతలో నేరము యికరారు పడలేదు

అయితే పంచముక్త తనది అయినందుకు సాక్షులను కోరి ఫిర్యాది వాజ్మూలము వ్రాయించ గలందులకు హక్కుదారు అయిన సదరు నరసరాజుకు తక్షణం సమ్మను చేశి సాక్షిగ్రామమునకు తాకీదు జవాను గండి లక్ష్మయ్యను పంపించినంతలో సదరు నరసరాజు సాక్షిగ్రామములో హాజరు లేదనిన్ని గ్రామాంతరం వెళ్లినాడనిన్ని యేగ్రామమునకు వెళ్లినది తెలియలేదనిన్ని వారి ఇంటి వద్ద తెలిశినది యీనెల ది 10 తారీఖున సదరు తాకీదు పురంగ్రామం కరణం నాయుడులు వ్రాసుకొన్న చీటి సదరు జవాను దాఖలు చేశినాడు -

ఫిర్యాది హాజరు లేనిది ఆనంతర గ్రంథం జరిగించడమునకు వల్లనయి వుండలేదు - వైభోగి చుక్కావల్ల సదరు ఫిర్యాది హాజూరుకు వచ్చి వృష్టట్టు ఆలోచించగా తెలిశినది గనుక అప్లావున్నన మొదల ఆ ఆసామి త్వరగా

నా ఆస్తికుమవారి జరత్యే బాగు తాకీదు చేయించి పంపిం

చగలందులకు ప్రార్థిస్తున్నాను—

అంకు ౧ వె నూర్నరు రామకృష్ణ, దివ్యలిత్తానకు తేవతాను

అఖపీలీసు మద్దబ్బారు, దస్తతు కొండయ్య పేష్కు

పైరాలయిను - అనిఫర్యాది

No. 21.

మహారాజశ్రీ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రే

టు వారి సముఖానకు

తాలుకు మాను డివిజన్ సెకండుక్లాసు సబార్డినేటు

మేజస్ట్రేటు అని శింగరాజు రామశాస్త్రులు వ్రాసుకొ

న్న అర్జీ—

డివిజన్ యిలాకా పొన్నూరు తాపతసర్దారయి

న అబ్బాయి బాపిశెట్టి యింటికి యిరా సంవత్సరం-

మార్చి నెల ది 19 తారీఖున చోరులు కన్నం వేశి-రు-

870-4-౬ల విన్ములుగల సొమ్మును చోరీ జరిగింది

నట్లు అక్కరణసు రిపోర్టు వగయిరాలు రాబట్టి—

అందుకు ప్రాలయిసు వారు పక్షి పరజకు చేశిన యాంనా
ది వాంఙ్లయిన ఎకశరి, పానకాలు, సుబ్బ్రా, వరి, బాపట్ల ల
క్ష్మ్మదు, అనే సదరహు నలుగురిలో వరి అనేది తన కొడుకు అ
యిన వీరాసామిగాడు, ఎకశరి, అంకడు, యంకటే వెంకట
సామి, బాపట్ల లక్ష్మ్మదు, వీంళ్లు నలుగురున్ను సదరహు బా
పిశెట్టి యింట్లో చోరీచేశి వస్తువులు దొంగిలించినట్లు చెప్ప
బడే గారు యీ చోరీ జరగక ప్రార్వం ఆయిదు రోజు
ల క్రింద రేపల్లె తాలూకా యిలాకా చందవ్రోలు
గ్రామకు శెట్టిపాలెంలో వరశెట్టి సంసారి యింట్లో వర
హో జూ రాత్రి జొరబడి కంచు కంచకము వరటిన్ని, యిత్తడి న
ల్ల చెంబు వరటిన్ని, యెత్తుకవచ్చినట్టున్ను యీ వస్తువు
లు వేమి, ప్రెసర్యరులో చోరీచేశి తెచ్చిన సొమ్ము యేమి
ని కు వొరాలు కాపరక్షకాలముల పావులపాటి ఆబ్బామనే
తిరి యిచ్చినట్టున్ను శెట్టిపాలెంలో దొంగిలించుకవచ్చిన కంచు
కంచెంకంచ అబ్బామ రెండు రూపాయాలు యిచ్చినట్టు
న్ను ప్రాయించినది,

సదరహు అబ్బామ యిల్లు శోధాచేస్తే చాపిశెట్టి తాలూ

ను చోరీపోయిన వస్తువులలో కొన్ని రవిక గుడ్డలున్ను, శెట్టి
పాళెంలో చోరీ అయిన బాబతు కంచం, చెంబున్ను పట్టు
బడ్డవి. శెట్టిపాళెం అనే బసవంవారి పాళెం కాపురస్థుడయిన
కలకొంట కొంటప్ప అనే శెట్టి సంసారి పరిజరయి తన యిం
ట్లో రాత్రివేళ తలుపు దగ్గిర వేశివుంచగా చోరులు త
లుపు నెట్టి యింట్లోకి చొరబడి రు-9-4-0 ల కిమ్మతుగల
సదరహీ కంచం, చెంబు, యెత్తుకపోయినారనిన్ని యిప్పు
డు పట్టుబడ్డ కంచం, చెంబు, తనవేననిన్ని (వా)యించు రుజువు
స్తు యిచ్చినారు. యీ నేరం చేశినందుకు యిప్పుడు హా
జరు వున్న బాపట్ల లక్ష్మి తనే అరహానాడి వారు తామున్ను
పొన్నూరులో కాపిశెట్టి యుండిన తన్ను వేశిన ఎరశిరి, వెంకటు,
తుమ్మా వీరాసామి, రెండేటి వెంకటసామి, కలశి చోరీచే
శినట్టు యకరారయి వున్నారు- యీ నేరం జరిగిన స్థల
మేమి, సొమ్ము పట్టుబడ్డ స్థలమేమి, రేపల్లె తాలూకా యిలా
కా, ఆయినందున యిది ఖామందుల వారు ఫయిసలు
చెయ్య తగినదయిన్నది-

అయితే యీ కేసు పొన్నూరులో జరిగిన చోరీనే

రం విచారణాలో బయలు పడ్డది. యింతెందునేరములు
న్ను నదరహీ యజమానుల వల్లనే జరగ బట్టు తెలుపడు
తున్నది. పై నెంబర్లు లో జరిగిననేరము సెషన్ కోర్టుకు కమి
టు చెయ్య వలసినదయి ప్రస్తుతమున దాని నమోతరంగా న
దరహీ బవనం వారి పాలెంలో జరిగిన చోరీనేరం కేసు కూ
డా ప్రాప్తి చేసి కోర్టుకు కమిటు చెయ్య వలెనో, లేక జా
మిందుల వారి విచారణా నిమిత్తం యీ కేసు ఏజన్సీ సముఖ
మునకు పంపించ వలెనో సంశయం కలగ చేస్తున్నది గనుక
తమరు కటాక్షించి యే ప్రకారం జరిగించ వలసినందుకు
న్ను ఆజ్ఞ దయచేయించ వలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను— ది
వ్య చిత్తానకు తేవలెను...

దీ 26 యేప్రల్ /866 తమ విధేయుడు

మకాం. పాంచూర్లు అ. రామశాస్త్రులు

మొకాబిలా సె. సబ్. మేజిస్ట్రేటు

రంగ. పద్మనాభయ్య

గుమాస్తా

No. 22.

మహారాజశ్రీ కడపజిల్లా మేజిస్ట్రేటు వెబ్‌స్టర్

బర్క దొరవారి సముఖమునకు —

సిద్ధవట్టం తాలూకా చేర్కూరి పోలయ్య తెనుగొండ

రామరాజు వ్రాయించుకొన్న మనవి —

తాలూకా మజుకూరు ఖాజీపల్లె గ్రామం పోల

యిసు నాకపల్లి అనేవాడు యీరోజు పగలు ౧౧ గంటల

కువాడు అందర చేసిన రిపోర్టులో యీనెల ౧౦ లకు సరి

అయిన ఆగస్టు నెల తా ౧౬ తేది రాత్రి మహారు ౧౧ గం

టల వేళమందు తనయింటికి ౩౦ మంది గుంపు దొంగలు

దివిటీలు పట్టుకొని వచ్చి తన్నున్ను తన మేనమామను అనే

వాండ్లను కొల్లగొట్టి కత్తి వేశి తనయింట్లో వున్న యావ

దాస్తిని దోపు చేసుకొని తీసుకపోయినారనిన్నీ ముద్దాయిలయిన సం

గతులు నమూదు చేసుకొనవలెనని అనిపోర్టు యి

చ్చినందున యిందులో వుంచినాను యీ నేరస్థులను పట్టు

టకు గాను తాలూకా మజుకూరు సరిచేస్తున్ను పోలీ

యిసు దఫేదారు షంషద్దీను వగయిరాలనున్ను తక్షణము

తహానా చేసి యిందుల విమర్శ నిమిత్తం నేను న్ను ఆగ్రా
మానకు వెళ్లుతున్నాననే సంగతి ఇత్తానకు వేడ్కొ త్రాంగలం
దుకుకు మనవిచేసు కొం. న్నాను. నేను ఆగ్రాయూనకు వెళ్ల
దొప్పుడు పోయ్యే మొత్తం వగయిరా సంగతులను గురించి
న్ని ఆనేకస్థలు లోకలయిప్పలవారు ఆయ్యాదిన్నికి
ర్యాది వగయిరాలను దొంగలు కొల్లనందువల్ల ఆయి
న గాంయములను గురించిన్ని వివరముగా మనవిచేసు కొం
టున్నాను— చిత్తగించవలెను—

౧౮౬౦ సంఖ్య ఆగష్టు ౧౬ తేది

మహారాం శిక్షవట్టం

No. 23.

మహారాజరాజశ్రీ వర్ధుజిల్లా ఆఫీసే ఇస్ట్రే

టు మేస్తర్ వర్ణర్ బర్క దొరగారి సన్నిధికి ......

కొదిక తాలూకాల ఆఫీసొష్ట్స పోలయిను పోలకంథరా
ప్రయత్నకసలాంమలు చేశివార్లు స్వస్త అర్జి యేమంటే -
తాలూకా మజకూరు యినగలూరు మజరా మిట్టు

ప్లాటో ఫ్రండే సంగాల రామజీ అనేవారికి ఆగ్రాతం
లో ఫ్రండే కోమటి వర్తసాల ప్రాంబున్న వగంయిలా 6 గుతు
కలసి ఆగ్రాము యిల్లా పెద్ద కెంపు దయిన్న ఖానేపేశక
శోబరం రూపు తెలయు కుంటా తాలబనారనే సంగతి లోని
దని ఏబాంకరాలల్ల వదరు బనప్రాంబున్న వగైరా 6 గుతి వ
య్యి యానేరం రుజ్వు ప్రన్నట్టు తోబక్రమ ప్రకారంగా
సామాలను లవాబుమాతో రూండా కరప సముత్రము నేల్ కోర్
ట్టుకు రవానాచేసి ఆబాబతు లవాజిమానకల్లన్ను ఆప
జాలంటు మేజిస్ట్రేటు వారికద్దికి పంపించి సంగతి బత్తాను
కు వేసుకొని మెరకు ఆబాబతు రిపోర్టు వగైరు యింకులో
బిరాయించుకున్నాను బత్తగించకతగాలు —

బతారీఖు చందు 7 మాహె జూలై

1860 సంవత్సరం కలిసి — రుజ్వేనీల కంతరాపు

ఆపెంన్డు ప్రాంటలు యిస

అనిమహారాష్ట్ర అధికారి ప్రన్న

No. 24.

కడప జల్లా మేజస్ట్రేటుగారి సముఖమునకు—

కడప తాలూకా మేజస్ట్రేటు మేస్తరు ఆర్ జవారదు సాహేబు వ్రాసుకున్న అర్జి యేమనగా—

తాలూకా మజుకూరు తాడిగెట్లగ్రామస్థులక స్త్రేరికి అంచించిన్న చేవాళకు చింగ కొమ్ముల యెను ముసు గురించి వాయిదా తోటి యిస్తిహారును యిప్పించినందుకు ఆ వాయిదా ప్రకారం దాని మాంతకులు హాజరు కాకపోవుటచేత సదరు యెనుముకు యేలం వేయించడంలో తాలూకు మజ్కూరు చిన మాంచంపల్లె వెంకటసామి అనేవాడు రు ౬ లకు జాస్తి సవాలు చేశినంతట సదరు యెనుమును బాలతే నెలకు ౧ తేదిన వానికి యిప్పించి ఆ యినజు వసూలుచేశి మేతఖర్చు సంమ్మంధం రు-౦-౮-౬ యెనిమిది అణాల ఆరుపైసాలు పోగా శలమ్మా రు 5-7-6లు గవ్నరు మెంటు వారి జమకు సదరు తేదిన దాఖలు చేయించి వున్నాను—

యీనెల ౨౪ తేదిన సాంకరుమిసల్ దాఖలా

శిధవటం నాగిరెడ్డి కచేరికి హాజరలయి సదరు రైతులకు

నకలి అయినట్టు దావా చేస్తూ రైతులను కాస్తూ

కృష్ణారెడ్డి గురువప్ప మాల వెంకటప తిగాడు యీ యిద్దరి

సాక్ష్యం కోరి సదరి హాకింల్లకు హాజరు చేసినందున్ను వారిని

విచారించడంలో సదరు రైతులు సిర్సాది నాగిరెడ్డిని

అయినట్టు ద్రుడంగా వారు చెప్పినప్పుండ్ను సంగతి చిత్తా

నకు శ్రుతం చెయక మనవి చేస్తూ యుంటుకు సమ్మంధించి

న సిర్సాది నాగిరెడ్డి కాగితాలు (వారు) యుంచిన వారం తుల్తో

లాలు కి యుంట్ను చితారాతుయుంటు కునన్నాను. కాబట్టి

గవర్నరు మెంటువారి జమకు దాఖల్ చేయుంచి వుండే

కు 5-7-6లు యీ దావా వారుకు యిప్పించే వప్పందం

లో ఆర్డరు అయిన ప్రకారం నడిపిస్తూ వున్నాను—

తం 14 మార్చి మాంచు న్స 1862 సంవత్సరం }

మొకాంకర్నూ - - - - - - - - - - - - - - }

తహశీలుదారు బ్రాహ్మణుస్తా

No. 25.

మహారాజశ్రీ కడపజిల్లా మేజస్ట్రేటు గారి స

ముఖమునకు

రాజంపేట తాలూకా డిప్యూ సబు మేజస్ట్రేటు

రామసింగు అనేక సలాములు చేసి వ్రాసుకున్న అర్జీ

యేమనగా—

తాలూకా మజుకూరు మామిడిపాటి ప్రకరం గ్రామదు

మునసప్పుయాంతే విసర్జిరి గ్రాసుకున్న ప్రత్తరం లోత్రు

గ్రామం మజరా బోరే పల్లె మాల వాండ్లలో వుండే బోపన్న

త్రిష్టది కొడుకు కంగులుగాడు / మొంట పోతుల గంగి / యీ

యిద్దరి యిండ్లకు జూలై నెల 3 తేది రాత్రి మషాల్దాం

గలు సుమారు 10 మంది జనం కుంపు కూడి వచ్చి జాపర్

టు బలవంతం తోం సదరు యిద్దరి నిర్యాదిల యిండ్లలో

ని వాండ్ల తాలూకు రు 17-14-0 లు మొబల్గు అసా

బాబులను యీగాతీ చేసుకొని పోయినట్టున్నా నిర్యాదిలు

సదరు దోప్పు కాలకుండు గుర్తించినట్టు చెప్పేకుమాం నీలను

పట్టి కుటకీ వగయిరా అమాల్ బాహిరింప జం లో 2 వ గుమా

న పెంకెలు యింట్లో దొరికిన రాగులున్ను గుమాంన్
యింట్లో దొరికిన వెదురుకర్రి - యూరెంటిన్ / ఫిర్యా
ది గంగదత్తునని గుర్తించినారని కనపరుస్తూ ఆగు
మెంటులను దొరికిన సదరు ఆజబాంబులతోటి కన్పె
రిరి బటివేల్ డివిజను కనిష్టబిల్ ద్వారా హాజరుచేశి
నందున సంగతి విశద పరుస్తూ బజ్జనుసు బాంబు, ఆ
జబాంబు పట్టి పడ్డు రెండు కవాల తాలూకు వకళ్లు
యిందుతో సన్నిధికి రవానా చేశినాను

యింత మాత్రం దొరికినదనే ఆజబాంబుల
న్నేరం తెయిక్క పత్రా కృష్టి కరంగా ఆగు పడనందు
న నిల్చిన ఆజబాంబులతోంటి అసల్ నేరస్తులను కనుప
ట్టుకొనే విషయంలో ఆగాత్రుడు కనపడు కున్నారు బటి
వేల్ డివిజన్ కనిష్టబిల్ కునన్నా వృత్తర్వు చేయుడం అయ్యిని

కన్పేవారికి చేయబడివుండే సదరు గాత్రుడు కనపడు
రిపోర్టు దాఖలా గుమానేలు వగైరాలను గురించి వి
చారణ చేశి అందువల్ల తెలియబడే చయినం వెనకనుం
చి విశద పరుస్తూ వున్నాను

1861 సం॥ జూలై నెల 25 ది } ఉత్తగింజ వలెనూ
మొత్యాదు ఐ ఓవేల్ } రాముశింగు ప్రాఇసబు మే
జిస్ట్రేటు

No. 26.

మహారాజ రాజశ్రీ కడప జిల్లా అ॥ మేజిస్ట్రేటు

వారి సముఖమునకూ

సిద్ధవట్టం తాలూకా హెడ్డు పోలీసు పెనుగొం
డ రామరావు వ్రాసుకొన్న మనవి—

మాధవపూరు గ్రామపోలీసు యీరోజు పగలు
1 ఘంటకు నాకు అందచేసిన రిపోర్టులో కాశీ సముద్రం
మజరా వడదరాజు పల్లెకు అనుకొని వున్న కొల్ల వాండ్ల
పల్లెలో వుండే కోమటి నాలి శెట్టి గరుడప్ప యింటికి యీ
బహుళ 10 లకు సరి అయిన సెప్టెంబరు నెల 10 తేది రాత్రి దాం
గల గుంపు స్త్రీపురుషులు వచ్చి రాళ్లు వగయిరాలు వేసి సం
మున్న, వెంటనే ఆగ్రామ సర్వకర్ణుల్ను మజరా గ్రామాల సర్వక
ర్ణుల్ను జనంజమ అయి గలభాచేసి వాండ్ల వయిన పిర్యా
దు జరిపించే వరకు ఆనేరస్థులు దోర్క చేయవలసిన వసతి

తేర వెళ్ళినట్టు నమూదు చేసుకొని వున్నారు గనుక ప్రారిషో ష్టు నకలు యిందులో వుంచినాను

కాలం జెట్టుగా వుండడం వల్ల యిటు గుంపు దొంగలు, బెలతేగి చోరీలు చేయడమునకు యత్నిస్తున్నారు- అట్లావేళ ఆయా గ్రామస్తులు వగయిరాలు వాఙ్మూలములో వుని యున్నటుకు వసతి బక్కనియ్యక హెచ్చుతు జరిపి వెళ్ళకొట్టుతున్నారు- యింతకు ముందు యీ గ్రామములకు 7 మయిళ్ళలో వుండే తమ్మక్క కొండ ఆనే గ్రామములోనున్న జొన్నవరం గ్రామములోనున్న గుంపు దొంగలు వచ్చి దోపుకు యత్నించడంలో గలభా చేసి వారిని పారతోలినారు యీలాంటి దొంగలు బెలతేగి వుండేటందున వారిని పట్టుటకు పోలీసు దఫేదారు, జవానులు వగయిరాలను నియమించి పంపించినదేగాక, ఆ పాంయిటు పట్టుకొండ పాంగి మరుగు స్థలములు వగయిరాలు పరిశోధించడమునకు నేనున్ను యిప్పుడే వెళ్ళుచున్నానని సంగతి విశదం నిమిత్తం మనవి చేశినాను—

యీ గుంపు దొంగలు రాత్రి అందిగే వరకు [illegible] న్నా కొండ వాగి గ్రామాలలో కొంత కాలం అంటేసహా

ర్చి వుండినంతట ఆనేరస్థులను పట్టుటకున్ను విచార్యతుచే
యుటకున్ను సహాయంగా వుండుటకు గనుక ఆరుగురు సవార్లు
వయిరి కి వుండిన పంపించేలాగున వుత్తర్వు కావలెనని కోరు
తున్నాను —

1860 సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెల 12 తేది సిద్ధవట్టం

చిత్తగించవలెను

No. 27.

మహారాజరాజశ్రీ కడపజిల్లా మేజి
స్ట్రేటు వారిగారి సముఖమునకు —

సిద్ధవట్టం తాలూకా పోలీసు పెట్రోలయిను పెనుగొండ
రామరావు వ్రాసుకొన్న మనవి —

తాలూకా మజుకూరు జక్కలయ పల్లెలో వుండే గ్రామ
పెట్రోలయిను నారపరెడ్డి యిండ్లకు ఆగస్టు నెల 26 తేది రాత్రి
కంప్పు దొంగలు, కన్నం వాసి యిల్లు దోపు చేసుకొనిపోయి
నారనే సంగతిలో విచారణ నిమిత్తం ఆ గ్రామానికి వెళ్లుతా
ననే మొదలయిన సంగతులను నెం 49 అర్జీ వల్ల విశద పరుచుకొ

నిర్బంధించి - ఆప్రకారం ఆగష్టు 31/తేది యింగ్లాండుపంపి
ఫిర్యాది వగయిరాలగుండా వాంగ్మూలాలు పుచ్చుకొ
గా యిప్పుడు నెల్లూరు జిల్లా వుదయగిరి తాలూకా
భాంతు అనే గ్రామంలో చేరి వుండే పుత్తరాంబ గురవడు
అనేవాడు తన యింటినేరంలో చేరిన వాడని ఫిర్యాది చె
ప్పినందువల్ల వానివేతకు వారంటు జారీ చేశి పోలీసు
దఫేదారు షంషిర్ వగయిరాలను నేమించి తక్షణంపంపా
నాం చేశి వున్నాను - ఆవారంటు దాఫేదారు తగు నాష్యియతు
యిన సవరింపుమును ఆతయింది పట్టుబడే పట్ల చేయవల
శి వుంటున్నదని నెల్లూరు జిల్లా మేజస్ట్రేటు గారికి జరూ
రైన తెలుకు వ్రాయింపబడెనని ప్రార్థిస్తున్నాను - ఆగురువ
డికి వ్రాయించిన వారంటును నకలునున్ను దొప్పుడు పోయి
న సొత్తుల పట్టిక నకలునున్ను యిందులో వుంచి వున్నాను -
ఫిర్యాది వ్రాయించడం వల్ల తన తాలూకు వెండి బంగారు
రు 5190-4-0 లక్రయంగల సొత్తులు దొప్పుడు పోయిన
ట్టు కనుపడు తున్నది - యీనేరం జరిగించిన అందరుకళ్ళు
వీలను అజబాబుల తోటి పట్టి తెచ్చే పట్ల తగు పోలయి

సులను నేమించి నేనున్ను అదే తరహాలందులో కృషి చేస్తు న్నానని సంగతి చెప్పినను వేళ్ళ తాగలందులకయి విన్న పించుకొన్నాను - వారంతు దాఖలా కయిదిన్ని తక్కి న నేత సుంకము పట్టు బడుతూనే క్రమాను సారం వర్తిస్తు న్నాను—

దొంగలు రూకలు చూపమని ఫిర్యాది నారపరెడ్డిని న్ని, ఆతని కొమారుడయిన నరసరాజు రెడ్డిన్ని దివటీల తో కాల్చినందువల్ల ఆయిన ప్రుంత్సకు తగు అవుషధము చేయించతమయినది - కానామత్తుకు గనం పడుతూనే వ స్తున్నది - గనుక విశద పరచినాను—

1860 సంవత్సరం సెప్టెంబరు } చిత్తగించవలెను—
1 తేది మకాం జక్కయపల్లె }

No. 28.

కడప జిల్లా మేజస్ట్రేటు దొరవారి సముఖానకు—

మదనపల్లె తాలూకా మేజస్ట్రేటు నెమలి అప్పారావు వ్రాసుకున్న అర్జీ—

తాలూకా మజుకూరు కొట్టు యిలాకా గ్రామస్థు
ణం తక్కు పల్లెలో వుండే వస్త్రము అనేదాన యింతకు మషాల్
దొంగలు వచ్చి దోచుకుని పోయినట్టు వర్తమానం తెలిశి వెం
టనే పోండ్లు కనిష్టబల్ రంగసామి నిన్ని కొందరు శిపాయీ
లను పిలుచుకుని ఆగ్రామానకు వెళ్లి ఫిర్యాదీ నివ్వను
నున్ను ఆమె కుమారుణ్ని దొంగలు తెలిసిన దెబ్బలు
వగైరా లెను చనుకుంటు ఎవరివలనందుకు యీ ఫిర్యాదీయీ
మె కొమారుడు - యీ యిద్దరూ వేరే వేరే యింట్లల్లో పం
డుకున వుండగా నవంబరు నెల తేదీ ౪ గురువారం రాత్రి ౧౨
ఘంటల కాలమందు మషాల్ వెల్తురుతో ౫|౬ గురు దొం
గలు వచ్చి ఫిర్యాదిని ఫిర్యాది కొమారుణ్ని కట్టెలతో
కొట్టి గలభా చేసేవరకు ఊరులో బాలలో పల్లెవాండ్లు వ
చ్చినంతల్లో దొంగలు పారిపోయినట్టున్ను ఆ యింట్లో
ను -౧౫ రూపాయలు గల సొత్తులు వగైరా ఆభరణములు వారు చో
రి చేసుకుని పోయినట్టున్ను ఆ కాలమందు వారు యెవ్వ
రిని గుర్తు పట్టినట్టున్ను తెలియ వచ్చినదే గాక ఆ నేరస్థు
లు పోయిన జాడలు కొంత దిష్టిసారంటుకున్ను కొందరు కి

పాయాలకున్ను గ్రామమునసబునున్ను పంపించి యీవర్త

మానము తాలూకా పోలీసు యిన్స్పెక్టరుకున్ను పద్ధ

తి ప్రకారం సరిహద్దు తాలూకాలకున్ను తెలియచేసి ప్ర

స్తావన కాబట్టిన్నివరం కొరకు మనవి వ్రాసుకున్నాను

చెందు 2 నవంబరున్ను
1861 సంవత్సరం ----
మకాం మదనపల్లె

చిత్తగించవలెను

తమ విధేయుడు

నెమలి, అప్పారావు - మేజస్ట్రీటు

No. 29.

మహారాజశ్రీ కడపజిల్లా హెడ్డు అసిష్టాం

టు గారి సముఖానకు

శిధవటం తాలూకా హెడ్డు పోలీసు పెనుగొండ

రామారావు సలాంచేసి వ్రాసుకున్న మనవి యేమంటే-

తాలూకా మజుకూరు వుప్పుటూరు గ్రామం

లో వుండే కోదండయ్య పెద్దభార్య అయిన పిచ్చమ్మ అ

నే 30 సంవత్సరముల వయస్సు గలది - భావిలో పడి చని

పోయినదని ఆ గ్రామపోలీసు రిపోర్టు చేసినందున్ను ఆం

ములు విమర్శ నిమిత్తం కొంతకాలము పి-కి--సబా షేసరు రామా
రావుగారి పేరున చేశినందగా ఆయిన విమర్శ జర్పి పంపించి
న లవాజమాలో కొంతలో పంపుచుండినందున ఆ మాంశ
ములను నేనున్ను విమర్శ జరిపి ఆ బాబతు రిపోర్టును షేరి
స్తు ప్రకారం యింతువెంట సన్నిధికి రవానా చేశినాను-

యీరిపోర్టు వల్ల చూతగా సదరహీ దని
పేయ్యి పిన్నమ్మ అనేదానికి పెండ్లి అయినది మొదలు
తన్ను తన మగడు వల్లనందున దాని ప్రత్యేంతి యిలాగా
దారుకయిన చిట్టెయ్య పత్తిలో వుంటే ఆదెం బిన్నప్ప అ
నేవాండ్ల యింటికి సుమారు ౪/౫ నెలల కిందట పోయి
వుండి అప్పటునుంచి తిరిగి తన యింటికి రావటానికి వస్తూ
సాధారణముగా పెనిమిట్లు తమ భార్యల యెడల ప్రీతి
గా వుండరాడనే వ్యసనంచాతనేమో, తేక నేళ్ల దాగపా
య్యేనో ఆ భావిలో పడి చని పోయి యుండున్ను తెలుస్తు
న్నది గాని దాని భాంవు చేరగ్రస్తమయి యిట్టు కనపడనందు
న నెవరు స్టేట్మెంటు దాఖలానె 4రు పేండ్లు అనగా
స్త్రీపోత్య కింద దస్త్రా పర్చబడ మయ్యుది- .

ముట్టూ గోరతేనట్టు సబాఫీసరు వుత్తరంలో నరా
దు చెయ్యబడి వున్న. ఆ బావి ఖాపంజూ యిందు
ల వారు మొదట యిచ్చిన వాగ్దానంలో తాను సగ
ద పెట్టించబనట్టు చెప్పి వున్నారు గనుక సంగతి విశద
పరచినాను

1860 సంవత్సరం బత్తగింద వరావు
జూన్ 30 తేది పె. రామారావు
మొకాం వేంపల్లె హెడ్డు పోలయిసు

No. 30.

మహారాజరాజశ్రీ కడపజిల్లా ఆఘషే
జిష్ట్రేటు గారి సముఖానకు

కదిరి తాలూకా ఆదుహెడ్డు పోలయిసు నీలకంఠ
రావు అనేకసలాములు చేశి వ్రాసుకొన్న అర్జీ యేమంటే.

బళ్లారి జిల్లా పెనుగొండ తాలూకా పొందుడు
చిన్న రెడ్డి అయ్యప్ప బయ్యప్పరెడ్డి అనేవారు వ్రాసు
కొన్న అర్జీలో గుంటూరు జిల్లా గొలుసు తుంగ

పూర్వం అయ్యవారయిన చోళమహారాజుగారు తాను
గయిరాలు పట్టినందుకు అప్పరయినదిగాను నిర్ణయం చ
య్యయినారం అయినను తమకు ముట్టి వుండలేదు,
యిప్పించవలెనన్నే మొదలయ్య సంగతులు వ్రాయపూరాం
చుతున్న వృత్తాంతము యీ సంగతిలో యేప్రకారంగా
జరిగి వుండేది యీ విషయంలో జాకీరా బడిన వృ
త్తాంతముల వల్ల తెలిసేటి సంగతి వివరంగా రిపోర్టు చేసె
అన్నవలెనని యీనెల 5 తేది మర్రిగల నెం 2రు బాబు
హుకుం సాదరయినందున యీ విషయంలో రికా
ర్డు పరిశోధిస్తే, సదరు రయిది ముందుగా పట్టు
బడినప్పుడు అప్పటి హేంద్ర పాలయిన అయ్యవరం
జామీందారు రామస్వామి గారు దొరవారికి పేర్లు వ్రా
స్తున్న నెం 487 బాబు అర్జీ నకలు/ స్మి అనేకట్టం
టు మేజిస్ట్రేటువారు సాదరు చేయించిన పాయిద సం
వత్సరం మే నెల 10 తేది గల నెం 44 రు బాబతు హుకుం
నకల్ 1, అంతు రెండు కత్తులు వున్న తవసద్దందుస ఫై
రావ్వది అర్జీ సహితం యిందులో బరాయించి

సన్నిధికి రవానా చేశినాను యింకను మిందట శలాస్తే

/ సదరు పొంములు త్రిగ్ పెద్ద బరువ్వ్ ప్రశెడ్డి-

/ పేది యిలాంతా మురళ ఖ్యాశింగాడు -

/ బొంయు సున్నాను - - - - - - -

/ దొరు జవాను సుట్టి శేఖప్పుడు
4

యిాంజవాలు సదరు కలుదిని పట్టిన ట్టుతే

లుస్తుస్నది సదరు కలుదికిగాను రు 25 రూపాయిం

లు యినాం యిస్నేలాగున్ను నిష్కర్ష ప్రయిచ్చి ట్టి

తెలుస్తున్నది గనుక సంగతి బత్తానుకు వేళ్ళిం కొరకు వి

న్నపించుకున్నాను బత్తగించవలెను

బతాకేఖు బంధు /4 మాంచేంచే /860 సంయి కదిరి

మహారాష్ట్ర సయిను ప్రస్నది

No. 31.

changelers
శ్రీ ఖండిత లక్ష్మ సహాస్రసన్నలయిన్ను

people of
రాజమాన్య రాజ ప్రాంశీతుల యిన

మహారాజశ్రీ గుండూరు చాలూకా

కొంత్య చేసిలయును వారి పత్రము ఖానసలు—

అక్కన్నపేట గ్రామము వసపర్తును సుమారు నార పరెడ్డి వారును కొన్న రిపోర్టు—

నిన్నటిదినం అనగా ఫిబ్రవరి 28 గురువారం రాత్రి సుమారు ఝాము పొద్దుపోయిన పిమ్మట యీగ్రామంలో వృందో సారాయి గిడ్డంగి వద్ద గలభాంగా రాష్టు జరిగినందున యీరుగు పొరుగు యింట్లోవారందర్నూ, మేమూ అందరము ఆక్షణములకు హాజర్పరకు అక్కడున్న మంగల అయిగారు యెదురుగా వచ్చి గిడ్డంగి వద్దకు యెవరో దొంగలు వచ్చినారని అప్పట్లో తాను మేలుకొని వున్నందున యెవ్వరింటను కొంటే తన్ను కొట్టి సారాయి కుండలు పగల కొట్టి వెళ్లినారని చెప్పినారు గిడ్డంగి వద్దకు పోయి చూచేవరకు అక్కడ యెవరూ లేరు సదరు అయిగారికి నెత్తిమీద వకదెబ్బ తగిలి నెత్తురు వచ్చినది, రెట్టమీద వకదెబ్బ తగిలి వున్నది - గిడ్డంగి తాళే యీరెండు లింగి దొంగలు వచ్చి కుండలు పగలకొట్టి పోయినారని చెప్పినది, యీ దొంగల

భా జరిగినప్పుడు ఆయిన కొష్టు వ్రాసుకొని తీరడా-
యీ గిడ్డంగి వద్దికి రాత్రి,పగలు,వచ్చేవాండ్లకు పాపే
షా సారాయీ పోస్తూ వున్నందున యిటువంటి
కొష్టు జరిగేటట్టు తోస్తున్నది- యీగ్రామములో
షుమారు నెల దినముల నాడు పుట్టం రెడ్డి వెంకటరా
మిరెడ్డి యింట్లో బందిపోటు జరిగిన సంగతిని గు
రించి విచారించ వచ్చినప్పుడు సర్కారువారు యీ
గ్రామము యొక్క స్థితి తెలుసుకొని వున్నారు- వూ
ళ్లో అందరు దొంగల వుపద్రవానకు యిండ్లు వి
డిచి పెట్టి పోయి వున్నారు- యిప్పుడు నేను వకయిం
టి వాకిట్నె రెండు యిండ్ల తలదొలున్న మాత్రము
panam
వున్నాము- ప్రతి దినం భాటున వచ్చే సుకాలివాండ్లు-
వడ్డెవాండ్లు- దొమ్మరివాండ్లు- యీప్రకారం సా
రాయికాగి వెళ్ల తెలియక కొష్టు జరిగిస్తున్నారు.
యిందువల్ల గ్రామము పాడు అయినది- మాయింటి
దయవుంచి యీగిడ్డంగి వద్దికి వచ్చిన వాండ్లకు త్ర
మత్రకారం సారాయి అమ్మకుండానే లాగున దిట్టం

పే యిస్తేనే తాను మేము యీ రాష్ట్ర పడవాలము- గ

ముక బిత్తానకు మని వ్రాసుకొన్నాను- బత్తిగించవలెను

రౌద్రినామ సంవత్సర పుష్య బ॥ ౬ లు శుక్రవారం-

యీ నిశాని గ్రామ మునసపు

నారాయణా రెడ్డి చేసినది. అని వున్నది

అసలుకు సరి అయిన నకలు

రవానా - ది 2 ఫిబ్రవరి 1861 సం॥

* గ్రామ మునసపు రిపోర్టు తాకీదు అసలుమీద

వ్రాసి పంపినందున నకలు ఖాయిత్తం, అసలు రిపోర్టు

వుంచుతొ సముఖానకు పంపించవలసినది, ఆసా

ములను తలబుచేసి వున్నాను - సదరు వయినం చెంబటి

గా విశద పరుస్తున్నాను

1861 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 2 ది గుంటూరు

No. 32.

మహారాజశ్రీ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజస్ట్రే

టు వారి సముఖానకు

జగ్గంపేట డివిజన్ సెటిల్మెంటు క్యాంపు సబ్ మాజిస్ట్రే-
టు పింగళి నారాయణరావుల వారి తర్జుమా ప్రకా-
రము కాపీ అర్జీ =

డివిజన్ మజుకూరు యిలాకా ఖారాజ పాలెం
గ్రామములో కాపు శెట్టి రామస్వామి పగటి కాలు
యింట్లో మీదికి వందతి నెల తే 28 ది రాత్రి బందిపోటు
దొంగలు వచ్చి తాళ్లు పొడుచుకొని పోయినప్పుడు
గతలో నేను ఆగ్రామమునకు యీనెల తే/ దిన వెళ్ళిన
దరు రామస్వామి పగటి కాలు కని హాజరు పర్చి
కొన్ని వాఙ్మూలములు గల్ల సదరు గ్రామ కాపురస్థు
డయిన సదరు రామస్వామి పగటి 7 సరు ఆసామీ
ల యింట్లో మీదికి ది 28 మార్చి రాత్రి యీమాపుల్ క స్త్రీ
లు పోయినప్పుడు వందల బందిపోటు దొంగలు క
త్తులు, తుపాకులు, బల్లెములు, బడితెలు, మొదలయిన
సామానుతో వచ్చి యింట్లో బలాత్కరించి పోవుట తనప
రువున సదరు రామస్వామి నన్ను, ఆ తన భార్యను
తమ్ము నన్ను, శిలం ప్రల్లాద ఆనే గొల్లవాని పట్టు

కొని తాళ్ళతో కట్టి మంచము మీద పడవేశి రామస్వామిని.
యొక్క అంగాలను గుడ్డ చుట్టి నుదురు పోశిన్ని నరసమ్మప్ర
ల్లాను యొక్క పొత్తి కడుపులు మొదలుకొని తొడల పక్కా
తం(మానము వగయిరా ప్రదేశములయందు) దివిటీలతో న
VENKU'S
ముదురు పోశి కాల్చి ఆవల వెంకునెత్తి, వీపు, మీద వేడి నము
రు కొద్దిగా చల్లిరు. 580ల కిమ్మతు గల నగలు, నగదు, బ
ట్టలు, వగయిరా వస్తువలు దోచుకొని పోతూ లంబాడీ
సామాను కూడా పట్టుకొని రెక్కలు కట్టి పడవేశి కత్తితో
నెత్తిన నరుకబోయి లాంగున కొట్టి "యొక్కడి బాతినీ వ
"స్తినది - నలుగురు మనుష్యులు కట్టుకొని వెళ్లే సొమ్ము స"
"దరు రామస్వామి యింట్లో దొరుకుతున్నదని చెప్పెను-"
"నిష్కారణముగా మనుష్యులను కాల్చితివి - సొమ్ము విస్తా
"రం దొరకనందుకు పోయినని" సదరు లంబాడీ ఎదుట బందిపో
టు దొంగలు అంటూ వెళ్లినట్టున్ను ఆ నేరస్థులు అనేక
రయినది అప్పట్లో కలిగి వున్న బాధలవల్ల గుర్తు పట్టి
నట్టున్ను అందువల్ల రామస్వామి తన్ని ఆగ్రామము వా
వరస్థుడయిన పొట్టి పంగ వెంకటకన్ను అది వరకు కలిగి వున్న

కలతను పడ్డి; సదరు బాపని సదరు వెంకటేశ యిప్పినట్టు బా-
గా గుమాను కలిగి వున్నట్టున్ను; యీ నేరం జరిగే కాల
ములో సదరు వెంకటశాస్త్రి రామస్వామి కూడనట్టున్ను; వా
ప్పుడు సమయములో వారిరుల తాలూకు వక బల్లెము
రామస్వామి యింట్లో వదిలి వేశినందున; ఆతి పోలి
యిను వారి ద్వారా యిప్పుడు కచ్చేరిలో వున్నట్టున్ను;
కను పడుతున్నందున; యీ సంగతులు నేను విచారించి
న్ని; రికార్డు సహితముగా యీనెల తే౧౨ది నె 38రు అ
ర్జీ ద్వారానున్ను; కాల్పులను పొంది వున్న వాండ్ల
లో శీలం ప్రల్లాదు ఆబాంధ వల్లనే యీనెల తే7ది
సాయంత్రం 5 ఘంటలప్పుడు చనిపోయి నందుకు జరగ
బడ్డ పంచాయితీ రికార్డు యీనెల తే11ది నె 40రు అ
ర్జీ ద్వారానున్ను; ఫస్టు డిస్ట్రిక్టు పోర్డు అసిస్టెంటు
మేజస్ట్రేటు వారికి నివేద పరచుకొని వుంచడమయినది (-)
యీ శ్రమను పొంది వున్న కామిశెట్టి రామస్వామికి ప్రా
ణా వుపద్రవం కలుగుతున్నదని తోచడముగాని, యితని భా
ర్య నరసమ్మకు మిక్కుటమయిన కాల్పులయినందున జీవం

చేటున్ను లేనందున - అయినప్పటికిన్ని తగిన ప్రశాంతి చేస్తూ రుండవలసినదనిన్ని ; ప్రత్యేకంగా వుండవలసినదనిన్ని ; వాంతసులకు తెలియును చేసి వుంచడమయినది - యీ నేరస్థుల విషయమం లుం పోలీసువారు తగిన ప్రయత్నములు చేస్తూవ న్నారు కాబట్టి ; యీ సంగతులు బత్తాయనకు విశదం నిమిత్తం విన్నపం వ్రాసుకొని పోయిపోయిన వస్తువులను గురించి తయారు చేసిన జాబితాను యిందుతో పంపించుకొన్నాను -

దాఖలు బత్తగించగల కర్తలు

తమ విధేయుడు

రంగనాయకుల బాలకృష్ణారావు -

డెప్యుటి మేజస్ట్రేటు -

No. 33.

మహారాజ రాజశ్రీ కడప జిల్లా ఆక్టింగ్

మేజస్ట్రేటు వారి సముఖమునకు -

సిద్ధవటం తాలూకా యిన్‌చార్జి హెడ్ ఆఫ్

SIDDHOUT

పోలయిసు దొరప్ప పలాంచేశి వ్రాసుకొన్నమనివి-

తాలూకా మజుకూరు మంగంపేట యిలాకా కా షాత్రా కనములో బాంగి చోరీ అయిన సంగతిని గురించి విన్నవిస్తూ అందుల విచారణా నిమిత్తం నేను అప్పుడికి వెళ్లుతున్నాననే సంగతి యీ నెల 4 తేది 7 గంటకు అర్జీ వల్ల విశద పరుచుకొని వుంటిని-

ఆ రోజు సాయంత్రం నేను మంగంపేట చేరేవరకు అక్కడ పరిజరు వున్న తాలూకా మజుకూరు అత్తింగు సర్వేషం తాను సదరహి బాంగి పత్తా నిమిత్తం అడివిలో వెతుకులాడుతూ పోగా సదరహి గ్రామానికి దక్షిణం సుమారు వక మయిలు దూరంలో చీమల దిన్నె గరువు అనే గుట్టమీద తుమ్మ చెట్టు పయిన కొన్ని తాగుడాలున్ను బారఖానా బాబతు కోట్లు 2న్ను అదే చెట్టు కింద బుట్ట తావడి దబ్బిగా, దారసాంనులు పెట్టుకొనే తోపీలు 2 కొన్ని వడి తాగిడాలు వగయిరాలున్ను వున్నట్టు నాటిని తెప్పి నాయొదట హాజరు చేశినది గాక, దన్నరు 4

దప్ప అనే వాడు ఆ రాత్రి తమ్మన రాళ్లతో కొట్టి బాం
గ తీసుకొని పోయిన జనాలు మంటపం పక్కలో వుండే
/ ఆ గ్రామ కట్టుబడి (militia man) వారు తెలు 2 కొట్టల నరసిగాడు, 3 కొ
ప్పుర తుంటు సాంబిగాడు అనే యీ ముగ్గురిని గుర్తించినా
నని [struck out] చెప్తున్నాడనేదిగా జాబున్ను, వ్రాశి యిచ్చి
నందున ఆ తర్వాణం ఆ ముగ్గురిని పట్టి క్రమం జరిపేలా
గున వారంటు జారీచేశి యీ దినం వుదయాన నేను
వకయిరాలు నేరం జరిగినదని చెప్పే జాగానున్ను అ
జబాబులు వకయిరా పడివుస్తదని చెప్పే జాగాను
న్ను ఆ మంగం పేడనుంచి వెళ్ల మూంచి ఆ క్రితినుంచి
ఆ దెంగలు పోయిన జాడలు, మంటపం పక్క సరిహ
ద్దు వరకు అగుపడడంవల్ల యీ గ్రామ పేటకు వచ్చి నే
రస్థులనున్ను వారితో సంబంధించిన జనాలనున్ను
పట్టె తరద్దూందులో జాగరూకతనేయి వుంచివున్నా
ను- అయితే యీ గ్రామంమీద బాధ వచ్చినట్టు తెలి
శేదిగాక రన్నరు శిదప్పనందించిన కయిదీలున్ను ఆ గ్రా
మ కాపరస్థులయినందువల్ల యింతమల తరద్దూదు జరి

పి ప్రజలు నేరస్థులను బయిలు పరచ వలశిన జవా
బు దారి ప్రమంటుపం పత్రి గ్రామస్థులదిగా వుంటు
న్నది. గనుక ప్రపత్రి బయిలు పరిచే విషయంలో
వారికి సహాయం చేయవలెనని ప్రస్తుత పర
చు కొన్నాను - ముందుకయిదీలు పట్టుబడుతూనే ప్ర
పం జరుపుతున్నాను—

పరిలు చిక్కబడిన సాంగిదారు వగయిరా ఆజ
బాబుల పైకి రోజు యండెక్సులు వగయిరా తా
గిదారు 5న్ను దొంగబడిన ఆజబాబుల వివరగతి
but enclosed
పట్టినిన్ని యుండులో గట్టిగ పరచినాను - చిత్తగించ
will be clear
గా విశదంగా గలదు--

యీ యండెక్సుల వల్ల చూడగా బాం
గిలో పేర్లు వగయిరాలు వుండినట్టు తెలుస్తున్నదిగా
ని వర్తకుల వగయిరాల పేరట పంప బడ్డ యేలాంటి ఆ
జబాబు లున్నట్టు కనపడలేదు— చిత్తగించవలెను—

1860 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5 తేది ఆస్పెమ్మాపేట }
మజరా మంటపంపల్లి— కసు బా---- }

No. 34.

మహారాజశ్రీ కడపజిల్లా హెడ్డు అసి-

స్టాంటు మేజస్ట్రేటు గారి సముఖమునకు—

దువ్వూరు తాలూకా మేజస్ట్రేటు వెలగపూడి శ్రీ-

న్వాయ్య అనేక సలాములు చేసి వ్రాసుకొన్న అర్జీ

యేమంటే--

తాలూకా మజుకూరు యిలాకా చింతకుం-

టలో వుండే చిదిరాల సుబ్బన్న అనేవాండు గడచిన-

దిసంబరు నెల 19 తేది సాకన్నోరికి హరిజనలయి తనబాంచ

మరిది వగయిరాలు బద్వేలునుంచి వస్తూ బందోబస్తు

నిమిత్తం కరతుపాకిన్ని వరబాకున్ను తీసుకొని రాంగలం

దులకయి ఆ ఆయుధాలను గురించి ఆగ్రామస్తుల వ

ల్లాత్రమమయిన రహాదారి పుచ్చుకొని వచ్చి తనగ్రా

మం ప్రవేశించగా అక్కడ వుండే పోలీసు యిలా

కా జవానులు, అంకయ్యసామి, వంకయ్యపురి అనే

యిద్దరు వచ్చి యీ ఆయుధములు యెందుకు తెచ్చి

నారని వారిని అడిగినందుకు వాండ్లు రహాదారి

వున్నది అగుపడుస్తావుని చెప్పినా నిదానించక ఆ యిం
ధాలు సాంబుకొని తను పయినానున్ను; తను మనిషి ద్వారాలు
న అబ్దుల్లా ఖానుడి మీద నున్న జబరు దస్తి చేశి; తన్నున్ను
తన తండ్రి, తమ్ముడు వగయిరాలనున్ను బాంధవి పహారా
లో వుంచి వున్నారనేదిగా; ఆ జేరు దాఖలు చేశనందున;
విచారణకు రాతగిన ఆ సామిలకు సమ్మన్ జారిచేశి;
పోలియుసుల ద్వారా పంపించగానే; పోలియుసు యిన్
స్పెక్టరు కొల్లప్ప కస్టేరికి చేర పంపించిన యహాజాహుస్తు యిం
దు; బింతకుంతు స్టేషన్‌లో వుండే డిప్టీ సార్జంటు బస్లయ్య
వగయిరాల పయిన; సుబ్బన్న వగయిరాలు జబర్దస్తీ చే
శి వున్నారనిన్ని; ఆ సంగతిని గురించి తాను పోలియుసు
సూపరింటెండెంటు దొరవారికి తెలియచేశినంతలో; ఆ
దొరవారు తాలూకాలో దౌరా చేసుకొంటు వలశిన
దని వుత్తర్వు చేశివున్నారనిన్ని; వ్రదవారిస్తూ; డిప్టి సార్జం
టు బస్లయ్యను నాయొదటికి పంపించినందు చేత; ఆ సం
గతిని విమర్శించవలశినదని; తాలూకా మజుకూరు
సబు మేజస్ట్రేటుకు రిపరు చేశినాను ⊙ అంతట ఆయ

love nature enquiry
న ప్రభులు పార్టీల వారి స్వభావములను విమర్శించి
వారికి తెలియజేయు ఉద్యోగస్తులతో కూడా నాయకత్వం పం
exact particulars
పించి సందర్భమున బుజ్జనుసుల పరాజయాలను ఆలా పిండా
చేరిస్తు ప్రకారం యింతకు వెంటు రవానా చేశాను—

యిందువల్ల చెదిరాల సుప్రిన్సు వగయిరాల
ను, కపాయి ఆయుర్యన్సాను, ఠయుర్యపురి జిబక
దస్తే చేశినట్టు కు జుప్ర కనుపడుతున్నది గనుక యిక్కడికి
తియ్యపతం కు కిలు ఊలువానా విథించిన మొకల ఆ
యింకా యిలాగున జరపకుండా వుండురని తోస్తు
న్నది. తుపాంకిన్ని బారుమ్ము అమానతు పుంచితమయి
నది, రమందార్ వల్ల ఆవి చెదిరాల సుప్రిన్సు తారుబా
కువి ఆయినట్టు కనుపడుతున్నది గనుక అతనికి యిప్పిం
చే బారి ప్రత్యక్ష కావలెనని కోరుతున్నాను-
సుప్రిన్సు వగయిరాలు ఆక్రమం జరిగించినారని పి
లయిను ఆయాన్సాని తెప్పిన వారాంకు ఖుజుర్తు
తెనట్టు సభు మేజస్ట్రేటు ప్రాశిన యుద్దాంస్తువల్ల తె
ను పడుతున్నది గనుక ఆ విషయమై సెలవు కలిగినది

రమేమిన్ని లేనట్లు తోస్తున్నది - చిత్తగించి ఆజ్ఞాపించే ప్ర

కారం వర్తిస్తున్నాను - దివ్యచిత్తానకు తేవలెను -

వెలగపూడి కృష్ణారావు

తాలూకా మేజస్ట్రేటు

No. 35.

మహారాజశ్రీ కడపజిల్లా హెడ్ అసి

స్టాంటు మేజస్ట్రేటు దొరగారి సముఖానకు

దువ్వూరు తాలూకా ఆక్టింగ్ మేజస్ట్రేటు మం

గమూరి నరశింగరావు వ్రాసుకొన్న అర్జీ

తాలూకా మజుకూరు పోలయిసు యిలాకా

ఇన్ స్పెక్టర్ కాళప్ప పంపించిన చార్జి షీటు లకుంచు

తాలూకా మజుకూరు రామేశ్వరంలో వుండే కో

మటి కొత్తరామన్న అనేవాడు పోలైసు యిలాకా

డిప్టి సార్జంటు కుప్పుసామి అనేవాడికి రు 1 లంచం

యిచ్చినట్టున్ను; ఆ కాలంలో కొంతమంది పోలీసు

వున్నట్టున్ను; వుదహరించి; ఆ ఆసాములను కూ

డా పంపించినందువల్ల| ప్రజానాలను విచారించి ప్రభు
త్వ దికొర్కెను అలాపించా పెవారకస్తు మేరకు యిం
దు తో రవాంనా చేసుకొన్నాను - - -

ఫిర్యాది శుప్పుసామి,| రామేశ్వరం లో వుండే
నరసన్న తంబిళ్లరొశ వైరాల ఆస్తి జప్తు చేసేలా
క దువ్వార్వరు మునసప్ప కోర్టువారు జారీచే
యించి వున్న వరెన్ట్ ప్రకారం| అకోర్టు జవానులు
బెస్తారాముడు, హాస్సెన్ సాయిబు వారంతు ఆవులు జ
రప చోతే| ప్రతివాదులు ఖబరదస్తీ చెయ్యను వస్తూవు
న్నారని యిన్స్పెక్టరుగారి వద్ద ఫిర్యాదు చేసుకొన్నం
దుకు| యిన్స్పెక్టరు తన్నున్నూ 2-3-4- సాక్షులనున్ను
అకోర్టు జవానులవెంట పంపించినందున| తాము
అగ్రామానికి పోయి వారు రేమి కల్లలు పడకుండా
బందోబస్తు పరచి| కొంతదూరం వెళ్లి వచ్చిన పిమ్మట|
PLAINTIFF
ముద్దాయి తమ వెనకమళ్ళవచ్చి తన్ను పిలచే వరకు|
ఎవెందుకు అని అడిగితే| తన్ను పిలిచి వచ్చునన్ను| అం
దుమీరాద నిలవ పడినందున| ప్రతివాది తన వద్దికి వచ్చి

వాది కొంపలో సంచి వకరూపాయితో తన చేతిలో పెట్టినట్టున్ను వుంది యెందుకు అని అడగగా తాం ఋూంలానకు తీసుకోమ్మని చెప్పినట్టున్ను లంచం యిస్తా వా అని అస్పందుకు లేదు నాంగారేము చూందుమని చెప్పి సాదనిన్ని వ్రాయించినారు

1వ సాక్షి మాతాపాడి పెద్దప్ప, తానున్ను పిర్యాది వగైరాలున్ను ముంతర వెళ్ళిపోతూ వుండగా ప్రతివాది దావాదారుడు పిలచినట్టున్ను వాళ్ళ వెనక తట్టు తాను నిల్చి వుండగా ప్రతివాది వాలే వద్ద నిలవబడి కొంపలో సంచి వకరూపాయితో పిర్యాదీ చేతిలో పెట్టి నాంగారేమును చూడమని చెప్పగా విన్నాను గాని తర్వాత మాటలు విన లేదని వ్రాయించినాడే తాంకుండా-

2-3-4 సాక్షులున్ను పిర్యాదీ పలుకు బడిని అనుసరించే వాంగ్మూలాంలు వ్రాయించినారు-

ప్రతివాది తాను శనగపప్పు నిమిత్తం ప్రొద్దుటూరకు వస్తూ పిర్యాది వగైరాలతో కలుసుకోవటముకు గాను తృతతృతగా వచ్చినా వనిన్ని తనవద్ద రూపా

యీ ప్రశ్నయందున నాణెము యెంతగలందులకు ఫిర్యాది
చేతిలో పెట్టినాండనుగాని లంచముగా యివ్వలేదు అని
స్థిరపాయించినాడు-

ఇందువల్ల యెంతగా ప్రతివాది ఫిర్యాదికి పి
అని వాడి చేతిలో వకరూపాయి పెట్టినట్టున్ను యెం
దుకు అని ఫిర్యాది అడిగితే తాంబూలానికి తీసుకొ
మ్మని తోలుత చెప్పి తర్వాత నాణెమును యెందుకని చె
ప్పి వున్నట్టు కనపడుతున్నది- అయితే సర్కారు నా
ర్జంతు చేతిలో నాణెము యెంతదనుకు ప్రతివాది.
అయిన కోమటి రూపాయియ్యా పెట్టతమనే సబబు యెం
తమాత్రం నమ్మతగి వుండలేదు- 1819 దో సంవత్సరం 3
దో రిగ్యులేషన్ ప్రకారం ప్రతివాదిని శిక్షించతమును.
సర్కారు నవుకరు కానందున అయినదా యిటు జర
పకుండా వేరితేమి యితరులకేమి ఖరచు వుండగలం
దులకు యెందుకొంకు ప్రతివాదికి 5 రూపాయీలు
జుల్మానా విధించవచ్చునని తోస్తున్నది-

ప్రతివాది తాను ఫిర్యాదికి యిచ్చినట్టు చెప్పు

కొన్ని పేరలు (at present) ప్రమాణముగా వుంచి వుండే / రూపా

యిన్ని ప్రతివాదికి వాపసు యిప్పించటమును గురించి

ఖాయిత్తాను సారం ప్రత్తర్వు దయచేయించ కోరుతాను.

ది 9 మార్చి 1861 సంవత్సరం దస్తూత్తానకు తేవటెను

మతాం ప్రార్థనలూరరు - ముంగమూరి నరసింగరావు

ఆ తాలూకా మేజస్ట్రేటు

No. 36.

మహారాజశ్రీ కడప జిల్లా మేజిస్ట్రేటు

దొరవారి సముఖానకు -

కడప తాలూకా మేజస్ట్రేటు మేస్తర్ ఆర్-జి-

వారను సాహేబు వ్రాసుకొన్న అర్జీ యేమనగా -

తాలూకా మజుకూరు జమాంగేరు కొత్తపల్లెగా

పరస్థుతాలయిన సిరాస్తిపిల్ చిమలనాయకు అనేది ఖాయం

ములవారి సన్నిధిలో గుజరాయించిన అర్జీని పంపి

స్తూ, యీదావా దాకలు తాలూ వాసంగతిలో

ఎటు జరిగి వుండేది రిపోర్టు చేసేలాగున్న గడచిన నెల

చందు 21 తేది మరియు నెంబరు 26 బాబతు హుకుం అం
ది యీ సంగతిని గురించి మార్చి నెల చందు 29 తేది-
మరియు నె 23 రు బాబతు ఆర్డరు ద్వారా శ్రుతం చేసుకొ
ని వుండిన- బత్తానకు వేర్వేరు అయ్యి వుండును-

యీ ఫిర్యాదీ చీమలనాగును రప్పించి దా
నా వాజ్మూలం తీసుకొని వెంటనే యిందు దాఖలా
సాక్షులను, ప్రతివాదులను, తలచి చేసి రప్పించి విచా
రించిన ల వాజమూ, ఫైలెస్తు ప్రకారం యిందులో చి
దాయించినాను-

యీ తెరాంకము వల్ల చూడగా ఫిర్యాదీని ప్ర
తివాదులు కొట్టి రూపాయీలు ఎత్తుకపోయిన
ట్టు రుజువు తేక పోవటమే గాక సదరు ఫిర్యాదీకి 8 వాదీ
ప్రతివాది పెనిమిటిగానున్ను/ప్రతివాది కొమారుడు
గానున్ను స్పష్టము తెలుస్తున్నది-. యీ ఫిర్యాదీ ప్ర
మాదంవల్ల ఆమెపుడు తిరుగుతూ యిటువంటి కా
వాలు తెచ్చి కుప్పట్లు కూడా తెలుస్తు వున్నందున
యీ దావా వాస్తవ్యము లేనిదిగా అగుపడక ప్ర

తి వాదులను రివేజు చేశాను.

ఈ ఫిర్యాది నాతావున పర్జిదారు తనపెనిమి-టి, కొడుకు వగైరాలమీద ఈదావా తెచ్చినందున దా-నిమాటలమీద అనుమానముతోటి ఈ దావా స్థితి యెట్టు వుంటిదోనని విచారించడములో ఈదావాదారు యెల్లప్పుడు వ్యవహారముతో కొడుకు పెనిమిటి వగైరాల మీదనున్ను ఇతరుల పొరుగు వారి మీదనున్ను, యేద యినా దావా తెచ్చేదిన్ని లేక పేంట్లు పోలయిసులను-తొందరపరచి వారివల్ల అన్యానికి ఇప్పించుకొనేదిన్ని క-చ్చేరి తెంపటు బహుదినములుగా వుంది తొందర పరుస్తూవుం-డేదిన్ని దానికి మామూలుగా వున్నట్టు తెలిసినదిగాక-అడేతరపర్సు నాతావునమూడా భర్తైరిధియిప్పించమన కేసులు విచారిస్తూ వుండగా అరబు మిర్జాల తొందరజె-ర్పుతూ, విస్మృతు బాకీ బారు తమ సన్నిధిలో ఆర్జీ-లు గుజరా యించుకొంటూ వుంటేటందున సఖ్తి వ-త్తర్వులు జారీ. కావడానకు కారణం కలుగుతూ వున్నది-

ఈ విచారణకుగాను ప్రతివాదులను రప్పించి

ప్రస్తుతకాలంలో దీని కొడుకు కచ్చేరిలో వుంచగా వాని
మీద కలిగివుండే ఆగ్రహముచేత వాండ్లు అనేకమయి
నటువంటి పనిచేయకూడదని దుర్భాషలు తిట్టి కొట్టడముకు
ప్రవేశించబోయినప్పటికి ప్రమాదం గలమనిషి అయినందు
న శిక్షించడానకు వల్లకాక యీస్థితిని గురించి పంచాయి
తీనామా వ్రాసుకొని రిపోర్టుతో చేర్చివున్నాను - కాబ
ట్టి దీని దావా స్థితి ఖామందుల వారి చిత్తానకు వేరే వకవి
ధముగా తోచిన యెడల మదనపల్లె తాలూకా మేజిస్ట్రే
టు అప్పారావుగారు యీతాలూకా మామలా
లో వున్నప్పుడు వారిని తొందర పరచి వారివల్ల అ
న్నానికి యిప్పించుకొని కచ్చేరి యెదట యెంతకాలం
రొష్ట పెట్టుతూ వున్నదిన్ని వారి వల్ల తెలుసుకొన్నం
తటు స్పష్టం అవుతున్నది - యీ ఫిర్యాదీ ప్రాంస్యాంయి
దే తరచుగా వున్నందున ఆసుపత్రిలో చికిత్స చేయిం
చి వున్నట్టుకూడా దాని పెనిమిటి వాంగ్మూలంలో చెప్పి
వున్నాడు - గనుక యిప్పుడున్న దానికి కలిగివుండే వ్య
మోహం స్వస్థం కావడానకు ఆసుపత్రికి అంపించే

విషయములో ఆజ్ఞ అయిన ప్రకారం వర్తిస్తూ
వున్నాను--

చెందు 19 మాహె యేప్రిల్ } తమవిధేయుడు
సన్ 1862 సంవత్సరం -- }

త్ర, సుబ్బారావు గుమాస్తా.

No. 37.

గోదావరి డిస్ట్రిక్టు బాయింటు మేజి
స్ట్రేటు వారగు. జి. యమ్. ఆర్థర్. ఫేజు యిస్క్వై
యరు ధొరవారి సముఖానకు —

శివకోడు మకాం శెకంతు క్లాసు సబు మేజస్ట్రేటు
రమేలూరికి వెంకటయ్య వ్రాసుకొనిన అర్జీ —

మకాం మజుకూరు యిలాకా మానం పల్లె కా
పురస్థుడయిన చెరకమల్లు సుబ్బడి పెండ్లాము సుబ్బిఅనే
50 సంవత్సరములు గలదాన్ని పాలకొల్లు కాపురస్థుడయి
న వెజవాడ వెంకన్న మానెం పల్లెలో కర్రతో యెడమచే
తి జబ్బ దండెమీద పొడవడంవల్ల గాయము అయినదని.

దానిపేనిమిటి వస్త్రాలు యింతేని పగలు 2 ఘంటలుకు యిక్కడికి తీసుకొని వచ్చినందున నూరాస్తే మొదం సేత జబ్బు మీద 2 అంగుళములతోను అంగుళం పొడవు అరఅంగుళం వెడల్పు గల గాయం వుంది విస్తారం రక్తం కారి పోయినప్పు వస్త్రది. కంఠశోష తెరు, మాంతు తెరు, వాయువనేళ అమెగుర్ర యెగుర్రులుగా వూపిరి మాత్రం వస్తూ వున్నందున వైద్యునికి సెయ్యి చూపించి అతని వల్ల లోపలికి అవుషధం యిప్పించినప్పటికి నిమ్మళం వక ఆ గాయమువల్లనే ఆ సుబ్బి సాయంత్రం ఘంటలకు చచ్చినందున పంచాయతీ వగయిరా చేయించి డాక్టరు పరీక్ష నిమిత్తం నరసాపురం సబుమేజస్ట్రేటుగారి పేర వుత్తరంతో శవమును పంపించి ఆ నేరస్థురాలి పట్టుకోవడం, సాక్ష్యం సంపాదించడం వగయిరాల విషయమయి పోలీసువారి ద్వారా దిక్టు వస్తి నేనున్నాకను వుంటూ వున్నాను, విచారణా మొదలయిన వర్క్స్ వసారం ముందు క్లియరు చేసుకుంటూ వున్నాను. గనుక యీ సంగతి మనవి వ్రాసుకుంటూ వచ్చా

యుత రిపోర్టుల నకలు యింతుతో పంపించినాను

జిని. దాఖిలు చిత్తగించవలెను దివ్యచిత్తానుకు తేవలెను

ది 3 జూను/1865 సం॥ ఆను విధేయుడు

శివకోడూ యేలూరు వెంకయ్య సబుమేజి
స్త్రేటు

No. 38.

మహారాజరాజశ్రీ నెల్లూరు జిల్లా

జాయింటు మేజస్త్రేటు దొరవారి స

ముఖానకు

దావగూడూరు తాలూకా పెండ్లాపురియెలు

సుపెలకండ్ల వెంకటాద్రి వసలంపోశి వ్రాసుకొన్న అర్జీ

తాలూకా మజకూరులో చేరిన కొంతివిపాడు

తాలూకు గ్రామ దస్తురు 20లు ఆగ్రామ కరిగేపాం

డి బండ్లపేరకు యీరాదినం తీసుకొని వస్తూ రాత్రులకొ

ల్లా పొలంలో వాగులోకి వచ్చేవరకు ఆ కుగురు దొం

గలు వచ్చి తన్ని కొట్టి ఆరూపాయిలున్న ఆవికట్టి

ప్రుంచిన తన తాలూకు పంచాను సన్ను దోచుకొనిపోయి

నారని వాడు యీనెల తే/ది పగలు 3 గంటలకు హాజరయి
నాతో చెప్పకొగానే నేను తలుపు ఫిర్యాదు తీసుకొన్నాను
అందులో సదరహింగ్రామ కాపులు కరణాలు తనవెన వ
కాన దబ్బులు కలశ వుండే 20 రొఖ్ఖ రూపాయీలవ
యికం ఖజానాలో చెల్లించి రమ్మనమని యిచ్చి పంపించి
నందు చేత నాను తే/దిన తీసుకొని వస్తూవుండే లెమెదల
పగలు రెండున్నర ఝాంము ప్రొద్దు అయిన తర్వాతను
రాపులకొల్లు పొలంలో వున్న వాగుకు 200 బార్ల దూ
రంలో రెండు బింత చెట్లకింద ఆరుగురు మనుష్యులు-
వండుకొనివుండి నాను వాగులో దిగి వస్తూవుండగా
వారంత్లు వెనకదితి వచ్చి అందులో ఆయిదుగురు త
న్ను కింద పడదోశి తన పయిన వున్న గుడ్డతో తనచెత
రెక్కలు కట్టివేశి ఆ రు20లున్ను అవికట్టివున్న తన తాం
లూంకు 8 మూళ్ల పంచె రు ౦-౯-౦ ఖరీదు గలది/న్ని
దోచుకొని పోయినారనిన్ని వారంద్రల్లో ముగ్గురి వద్దమూ
డు కత్తులు వున్నవనిన్ని బోయ కులస్థులుగానున్ను తు
దబహాండి మనుష్యులుగానున్ను వుండినారనిన్ని యిద్ద

రు నల్లనివాండ్లున్ను ముగ్గురు యెర్రటి వాండ్లున్ను పా
సాలు ప్రస్తిలు వున్నవనిన్ని ముగ్గురు నల్లజాలు తొడుక్కొ
ని ముగ్గురు తెల్ల పంచలు కట్టుకొని వున్నారనిన్ని వాండ్ల
పేళ్లున్ను వారు యేవూరి వాస్తవ్యులయినది తనకుతె
లియదనిన్ని వాండ్లు తన్ను పది వెయ్యిరూకములలో ముక్క
శింద రాయి తగిలగేసుకొని పోయినదనిన్ని యిదమువ
క్షను కర్రతో కొట్టినారనిన్ని వాండ్లు వెళ్లేటప్పుడు గొ
ర్లవద్ద నరగొల్లవాండు తాను వున్న చోటికి ౧౦౦ గజా
ల దూరంలో వుండి ఆ దొంగలను చూచి వున్నాడ
నిన్ని వాడి పేరు తెలియదనిన్ని రావులకొల్లు వాస్త
డని అనుకొన్నాననే మొదలయిన సంగతులు వ్రాయింప
చెందున ఆ తక్షణం యిందుల పత్రా బయిటికి తెలిస్తే
దముకు గాను తాలూకా మజుమూందు లాసునాయకుప
గడాల రామస్వామినిన్ని కొన్ని పోవ్వదా దుత్త అంగ
మునున్ను రెకాస్సు పేదా బుబ్బ రెడ్డి పాంతం శేషమ్మదుప-
న్ను యేర్పరచి ఆ పేరదనే మొందిగెవాండ్లు పూంకాం చెం
తు నెత్తుకొని పోయి ఆ యిందుల షాంశా బాంగారిమాదిం

చి యావత్తు విని యోంగపరచి నేరస్థుడను అజబాం
బు సమేతు పట్టి తీసుకొని రావలశినదని స్పష్టి దిట్టం వేశి
న్ని పొన్నలూరు యానాది పెరుమాళ్లు గాండనే రావల
గాండు జాండాలు తెలుసుకునేందు నేర్పుగలవాండవటుచేత
వాలికే పోయిన సరుకు ఏయిలకడును గురించి జాడా
లు పట్టి వారింద్లను పట్టి తీసుకొని రమ్మనుమని తెలియప
రచి ఆపేదాలు వగైరాలతో కూండా పంపించిన్నార
న్నారు - నేరస్థుల అజబాంబులు సవారీదారికి నట్టు
గానే క్రమప్రకారం జరిగిస్తూవున్నారు - అనేరస్థ
లు వెళ్లేటప్పుడు రావులకొల్లు గొల్లవాండు చూచివు
న్నట్టు తెలుస్తూవున్నందున వాండికేమయినా వాం
ళ్లు యెవరయినది తెలుసునేమోనని వాండు యెవరయిన
ది విచారించి పంపించవలసిని రావులకొల్లు గ్రామ యిను
జవానను పేరను శాంకేదు వ్రాయించివున్నారు - యిం
దుల పత్రం బజుతు తీయడం వగైరా పనుల నిమిత్తంపే
ష్కార్లు పేరను న్ను ఉత్తరాంవు పెంట్లావు పోలలయిను
ల పేరను న్ను వ్రాయించివున్నారు - సర్కారు దస్తూవ

యిశం వెంబడి గ్రామమునకు పెద్దకాపు కరణాలు ము
దాం వగైరాలు వచ్చి ఖజానాలో వెళ్లించిపోయిన ప
త్రమందు యీలాగు చోరీ జరగడముకు కారణం వుం
డదు వాండ్లు రాకుండా వాణ్ణి వర్తక్నే పంపించడంచేత
యీలాగు సంభవించడముకు కారణమయినట్టు కనపడు
తూ వున్నది గనుక యీ పయికముకు ఆగ్రామకాపు
కరణాలు జవాబుదార్లు అయి వాండ్లు అప్పుకోవ
లశినదిగా వున్నది కాబట్టి ఆ పయికం రు ౨౦ లు వాం
డ్లవల్ల వసూలు చేయడమును గురించి ఆజ్ఞ దయచేయ
కర్తలు- వాండ్లు యిచ్చిన కయిఫియ్యతుకు నకలున్నుయిం
దులో వుంచుకొన్నాను- చిత్తగించవలెను- 1857 సంవత్సరం
జూన్ 1 తేది పొన్నలూరు-

వెలదండ్ల వెంకట్రావు పేంట్రు పోలయిను-

No. 39.

మహారాజ రాజశ్రీ నెల్లూరిజిల్లా జాయింటు
మేజస్ట్రేటువారి సముఖానకు—

దావగూడూరు తాలూకా కేంద్రాన్ని పోలీసు వెలి
దండ్గ వెంకట్రావు సలాంపేశ్ వ్రాసుకొన్న అర్జీ—

తాలూకా మజుమూదారులో చేరిన కొత్త్యాపాడు
తాలూకా గ్రామ వస్తు రు 20 లు ఆగ్రామ పూడిని
పొడి బంద్గ పేరడు తాలూకా ఖజానాకు తీసుకొ
ని వస్తూ వుండే మొదల | మధ్యరావుల కొల్లు పొలము
లో వాగులో అరుగురు దొంగలు ఆరుంపాందులు
న్ను వాడి తాలూకు పంపానున్ను దోచుకొని దోయి
TRACES
శవిష్ఠరుపై | ఆనేరస్థులు ఎవరయినది ఖారజాలు తీసి
పత్తి తీసుకొని రావడమునకు | లాసు నాయకు పగడాల
రామస్వామి వగయిరాలను పంపించినానని మొదలయ్యు
సంగతులుతో | జూన్ నెల/ తేది నెం౧౩రు అర్జీవల్ల విశద
పరచుకొని వుంచడమయినది— యీరజా దాలు తీయు
చూచియిన లాసునాయకుపగడాల రామస్వామి,
పేదాలు ముత్తులింగం/ బుర్ర రెడ్డిపాలెం శేషమ్మడు
నాపేర వ్రాశిన రిపోర్టులో | తామున్ను యానాది
పెదమాళ్లగాడు, ఆపేరాయు, దొంగలు కొట్టిన

స్థలానకు ఆ దినమే పోలీసు చూసినదే గాక | కొండిశె
ట్టి చెక్కువృతు వేపలకువచ్చిన జనాన్ని విచారిస్తే | ఆ
నుమానపు మనుష్యులు వచ్చినదీ రానిదీ తెలుస్తున్న
దని పెరుమాళ్లుగారు చెప్పినందున | అక్కడికి పోలీసు
విచారించగా | అనుమానపు మనుష్యులు వచ్చినట్టు
గా తెలిసి | రావులకొల్లును పోలీసు | జాడాలు కట్టు
కొనిక్కొంత దూరము వచ్చే వరకు | రావులకొల్లునా
రుకూరు,. ఏడి పోలిమేర మీరునక్కె గ్రామస్థులు
ప్రాశి వచ్చి చిత్రాయుస్సు | యిర్నాలు సామాలున్న
పడి వచ్చి వచ్చి | జాడాలు పడవుటి పోతూ వచ్చి
వచ్చి | తెలియువేశినార్మతిరిగి నిన్నటిదినం నాకు పంపినది
పోర్టులో | తామున్న పొన్నయిరి చయానాది పెరు
మాళ్లుగారు, రావులకొల్లు యానాది అంకడు,
జాడాలు పరిత్రించనంతలో | ఆవి చుంది డిపేజ్ర
లో చేరిన తిమ్మపాలెం కాపురస్థులయ్ను దగ్గరా
ముడు, ఆ పాపడు, ఆ అంకడు, ఆ చంద్రయ్య, |
బాంగ్గుపాడు మజరా అంతెరెడ్డి పాలెం కాపురస్థుల

యిన చొప్పుడి బసవన్న కొడుకు వెంబయ్య, వీండ్ల
ప్రయిదుగురి జాడాలు అని యీనాడులు చెప్ప
డమేగాక కొండిశెట్టి చెరుప్రకు తాము యీనెల/తేది
చేపలనిమిత్తం వచ్చినట్టు పొన్నలూరి మాలవాండ్లు
న్ను చెప్పినందున| ఆమాట వాస్తవమేనని చెరూరు
మజరా రామన్న పాలెం మాదిగె తాడిపర్తి అంకడ
సేవాడున్ను| దిప్పకొన్నందుననున్ను| జాడాలు తి
న్నపాలెం పొలమేకలకొచ్చినందుననున్ను| వాండ్లు
అయిదుగురు అనుమానపు మనుష్యులని తెలియ
టం వల్లనున్ను| తాము ఆకృతి పోలిక చూస్తే ఆ
కత పడతేదనిన్ని| వాండ్ల యిండ్లు సోదా చూడడము
కు వుత్తర్వు కావలెనని మొదలయ్యి సంగతులు వ్రాసిరి
న్నారు| ఆగనుక వాండ్ల యిండ్లు క్రమప్రకారం సోదా
చూడ వలెననిన్ని| ఆజాబాబుతో కూడా ఆసేర
న్నులను పట్టి తీసుకొని రావలెననిన్ని| తిరిగి తాకీదు
వ్రాయించు ప్రంపతమేగాక| యీనెల ౧ తేది రావుల
కొల్లుకు పోలీసు విచారించినన్ని| ఆదొంగలు కొట్టిన

స్థలం చూచిన్ని; ఆగ్రామ ముడుపు తాలూకు యి
రసాలు నామాం; దస్తు ఖతాం; ధారితీన వయినంతోటి
పోల్చు నాంతాంవుకు రావడముకు పూర్వం; నేను గ్రా
గ్రామముకు వెళ్లి తెలుసుకొన్ని; అందుల పత్రా తి
య్యవలశినదిగా ఆగ్రామ యజమానులు, పెద్దకాం
పులు, కరణాలు, వీండ్లకు తగిన బందోబస్తు చేశిన్ని;
నేనున్ను పయివిచారణచేస్తూవుండగా ; నిన్నటిదినం
రాత్రి సదరు వేదాంలు వ్రాశినరిపోర్టు రాబడినది.
అందువల్ల కొత్తపాండు గ్రామస్థులు వ్రాశిన యిరుసా
లు, నాంమాందస్తు, ఖతాంల వల్ల రు. 20-లకు 0-6-0
లు తక్కువగా రు-19-10-0-లు ముడుపు వాండ్లు పంపి
స్తే ఆపయికం చాలీపోంబడినట్లున్ను; పేరడు వ్రాయిం
చిన ప్రకారం రు 20లు చాలీపోనట్లున్ను తెలుస్తున్న
ది; వీండ్లు జాడాంలుమేదనున్ను పోబడ్ల మీందనున్ను
పోయి తెలుసుకొన్న పేర్లు గలవాండ్లు కాంపురస్థుల
ములయిన సదరు గ్రామాలు నుండి దివేజనలోచే
.రినవి; గనుక ఆనేరస్థులను పట్టవలశినదిగా దివేజన్

హేండ్రాప్ప పోలయిసు పేరనున్న శ్రీ రాజాగారి పేర
నున్న హుకుం దయచేయించిన పత్రమందు వాండ్లు ప
ట్టుబడకముకు సందేహము తేనట్టు తోస్తున్నది. వాం
డ్లు పట్టుబడితేనే కాని. ఫిర్యాది మాల గుర్తించి యీనే
రం జరిగించినది వాండ్లయినది కానిది తెలుసుకోవడము
కు అనుకూలం వుండదు. కాబట్టి యీవయినం విశ
దం నిమిత్తం వ్రాసుకొన్నాను. ఆప్రకారం వారి పేర
ను హుకుం దయచేయించే బాబతులో చిత్తానుసా
రం ఆజ్ఞ దయచేయ కర్తలు- చిత్తగించవలెను-

1857సంవ జూన్ తే4ది) వెలదండ వెంకట్రావు-
పొన్నలూరు ————) హేండ్రాప్ప పోలయిసు-

No. 40.

మహారాజశ్రీ రాప్పూరు తాలూకా
మేజస్ట్రేటు బండ్లరామస్వామి నాయు
డుగారి సముఖానకు-

చెళ్లూర్లపల్లెగ్రామ మునసబు వంకప్రోలు ఆదిశ

రెడ్డి వ్రాసుకున్న రిపోర్టు:-

మదారుపేట తాప్రతస్థదయింగ వాంవింట పత్తి గురవడు అనే మాలవాణ్ణి యీనెల తే 2ది సిద్ధవరము అనే గ్రామమునకున్ను మాగ్రామమునకున్ను మధ్య దొంగలు కొట్టి। వాడి తాలూకు ౪ నూలు వారలు మొదలయినవి దోచుకొని పోయినట్టున్ను। సదరు మాలవాడు సిద్ధవరము అనే గ్రామమునకు వెళ్లి। ఆగ్రామపు తావలతానితో నేగ్రామ పొలములోనన్ను దొంగలు దోచుకొని కొట్టినారని చెప్పి। అక్కడినుంచి రాపూరుకు పోయి యీసంగతి అక్కడి- స్టేషన్‌లో తెలియచేసినట్టున్ను। అంతట రాపూరు స్టేషన్ డిప్టిసార్జంటు తానున్ను యిద్దరు జవానులున్ను సిద్ధవరం తావలివాడున్ను కొందరు యీనాదులున్ను జాడలమీదపోయి ఆదొంగలను మాగ్రామ పొలములోనే పట్టుకొన్నట్టున్ను। కొన్నిసామానులు వాండ్ల దగ్గిర దొరికినట్టున్ను। సదరహీ రాపూరు స్టేషన్ డిప్టిసార్జంటు నాకు తెలియచేశె। యీనెల తే ౯ దిన రాత్రి ష

యిదీలను మాంగ్రామమునకు తీసుకొని వచ్చి నాకు
కనుపరిచినాడు - అయితే పిర్యాదికి తప్పు దొరికిన-
పొలము యేగ్రామంలో చేరినది చక్కగా తెలియక అ
ది సిద్ధవరముతో చేరినది అనుకొని తమ తాంబ్రుకు వ
చ్చి చెప్పుకొన్నట్టు సిద్ధవరం తాపలవాడు, శింగరిశె
ట్టి రాముడు వగయిరాలు నాతో చెప్పినారు యీ
సంగతి నేనున్ను వాండ్లున్ను విచారించగా మాంగ్రా
మమునకున్ను సిద్ధవరము గ్రామమునకున్ను పొలిమేర
సరిహద్దులలో దొమకున్నట్టు యేర్పడ్డది పిర్యాది
మాంగ్రామమునకు వచ్చి యీ సంగతి మాతో చెప్ప
నే లేదు బంట్ల బంగారిగాడు యీ ప్రాదిగాడు
అనే యిద్దరు దొంగలను నావద్దికి పట్టుకొని వచ్చి
నందున యీ ఖయిదీలను నేనున్ను రాంపూరుస్టే
షన్ డిప్టీసార్జంటు వగయిరాలున్ను విచారించి నం
తలో యీకింద వ్రదహరింప బడిన సామానులు
తాంకు దొంగిలకొన్నట్టు చెప్పి, వాటిని కనపరచినా
రు- మొదట యీ సంగతి నాకు తెలియనందున

తమకున్న పోలీసుకున్న ముందుగా రిపోర్టు వ్రాసుకోలేదు రాపూరు స్టేషన్ డిప్టీ సార్జెంటు వగయిరాలు సదరు ఖయిదీలను రాపూరికి తీసుకొని పోయినారు గనుక యీ సంగతి విశద పరచబడు మయినది-

ఖయిదీలతాలూకు దొరకబడిన సామానులు—

౪ దొంగలతో కూడా తీసుకుని వచ్చిన సూలి వారలు

౧ మేకమాంసం తోలు కాళ్లు—

౧ మాంగ్రామానకు తూర్పుగా అడివిలో పొదలో పూడిచిపెట్టివున్న మట్టి బిళ్లపైనాయున దుత్త-

౧ మాంగ్రామానకు తూరుపుగా అడివిలో పాతేరమ్మ బాంతవలో కాలువ దగ్గర పొదలో యిస్కలో పూడిచిపెట్టివున్న పళ్లెం-

౨ యీగ్రామానకు వుత్తరంగా అడివిలో నేరేళ్లకాలవ అనే ప్రదేశమందున యీతపొదలో వున్న

౧ కొత్త చెప్పుల జోడు—

౧ పాత చెప్పుల జోడు—

యీగ్రామానకు వుత్తరముగా అడివిలో చె

ల్లరాతి వద్దను పొదలో ప్రొడిచి పెట్టి వున్న రాగి తం
కులు సుమారు రెండుముంతలు గింజలు అవును
యీ సామానులున్ను ఖయిదీలమన్ను రాపూ
రుకు తీసుకొని పోయినారు గనుక తమకు మనివి వ్రాసు
కున్నాను ఖావందులూ

No. 41.

మహారాజశ్రీ రాబర్టు డేవిడ్సన్
యిస్పెక్టరు విశాఖపట్నం జిల్లా ॥ప్ర॥
॥అ॥ మేజస్ట్రేటు వారి సముఖానకు

డిల్లి ముఖ్త్యార్ ప్రానరావు హెండ్డు పోలయిసు తా
లూకే కశింకోట 1856 సంవత్సరం జనవరి ది 3 రోజున మ
కాం మజుకూరునుంచి అనేక సలాములు చేశి వ్రాసు
కొన్న అర్జీ విన్నపములూ ॥తే॥

దిఫెదార్ మజుకూరు యిలాకా తిమ్మరాజుపేట
గ్రామం నూతిలో పడి చనిపోయిన కొండకెర్ల తాప
రస్థయిన మూడేకుల సన్యాశి మరణామును గురించి

నహేంతువ దరియాప్తు చాంయు వలశినదని ఖాం వం
దులు గడచిన నవంబర్ ది ౨౬ తారీఖున నె ౬౫ రున
జారీ చేయించిన వాయిదువులున్ను యీనెల ది 24 తా
రీఖున నె ౮౬ రున జారీ చేయించిన వాయిదువులున్ను సా
దరై అందుల సంగతులు బోధ పరుచుకొని మనవి
వ్రాసుకొనేది యేమంటే - ప్రథమ వాయిదుం సాదరైన
తరుణంలో నేనా యుజ తాలూకు బంట్రోతు నున్ను
తిమ్మరాజుపేట గ్రామ పెత్తనదార్లు జనం ౨ రినిన్ని గ్రా
మ చాంకర్లు జన ౩ రినిన్ని సదరు సన్యాశి వగయిరా దూ
దేకుల వాండ్లు నాంయుబు యింటికి వచ్చినప్పుడు పరిజ
రు ప్రన్నారన తెలియు వచ్చిన జన 4 రు తురకలున్ను
విచార్లించినాను నేను తిమ్మరాజుపేట వెళ్లి ఆగ్రా
మంలోనున్ను ఆగ్రామానకు సమీపమందు వు
న్న ముసగపాంత పెదపాడు గ్రామాదులలోనున్ను
వున్న వాండికెను భోగట్టా చేశినాను ప్రథమ విమర్శ
వల్ల నేమి దరిమిలా విమర్శ వల్లనేమి పై భోగట్టా వల్ల
నేమి తిమ్మరాజుపేట కాపరస్థులయిన దూదేకుల మదీ

నా సాహేబు తన తండ్రి తాలూకు మేతరపని తనకు
పాణ్ములు వరిచి పట్టా యిప్పిస్తేనే తాని కులస్థులు తనయెం
డు ఆపని వుండకుండా అడ్డాలు చేస్తూ వున్నారని నా
యెఱుబు వద్ద ఫిర్యాదు చేస్తే విమర్శ నిమిత్తం చని పోయిన
సన్యాసి వగయిరాలను పిలిపించి ముందు బాద్రాపల్లి
వగయిరా గ్రామాదులలో పెండ్లిండ్లు అయ్యేటప్పు
డు కులస్థులు చాలామంది పోగు అవుతారనిన్ని అప్పు
డాన్ని పరిష్కరిస్తామని పొమ్మని చెప్పినట్టున్ను అక్కడినుం
చి నలుగురు మాదేకులవాండ్లు వుజుకూరు సంతలో
కి వెళ్లి ఆ సంతలో నలుగురు విడిపోయి వకరిని వకరు
కలియకుండా వెళ్లి పోయినట్టున్ను సన్యాశి కొండకె
ర్ల వెళ్లవలెనని వెళ్లుతూ మార్గ మధ్యమందు వున్న తిమ్మరా
జు పేట వద్దకువెళ్లి ప్రమాద వశం చాతనూతిలో పడిచ
నిపోయినట్టున్ను కనపడుతూ వున్నది నా యెఱుబు వద్దికి వ
చ్చినప్పుడు కొట్టించడం జరిగి వుండునని యోచించడము
కు మోంపు అయిన దెబ్బలు తగిలివుంటే తశించకోటకు రెం
డు కోసులు దూరంగా వున్న తిమ్మరాజుపేట పరియం

తం నడచి వెళ్లడముకు అవకాశం కలగదు చంపినాతలో
పడవేశి వుందురని యోంచించడముకు తలంకోటనుంచి తి
ప్పరాజు పేటకు తీసుకొని వెళ్లి అక్కడనూతిలో పడవె
య్యడముకు కారణం కనపడదు మదీనా సాహెబు ప
గయిరా తతిమ్మా ముగ్గురు జనం దూదేకుల వాండ్లు కొ
ట్టి చంపి వేశినారని వూహించడముకు పంచాయితీ వా
ర్లు వ్రాయించిన పంచాయితిలో దేహం మందు గాయ
ములు గుజర్లు మొదలయినవి యేమి కనుపడ లేదనన్నా
కడుపు వుబ్బి వున్నదనన్ని వ్రాయించి వుండుటచేత
చంపి పడవేశినయెడల కడుపు వుబ్బి వుండడముకు కార
ణము కనుపడదు హరిని పొందిన మరణము అయిన
యెడల వ్రకారా వల్లనైనా తెలియకమానదు అక్షిపు
కారా యింతమాత్రం కలిగి వుండలేదు జన 4రు దూ
దేకుల వాండ్లున్ను సంతవరియంతం వెళ్లి సంతలో పిడి
కిలయిన తరువాత సన్యాశిని యెవరయినా చూచి వున్నం
దుకు రుజువులు కనుపడవు సంతలో బంట్రోతులు కా
వులో వుండే ఆచారం లేదు సంతలోకి స్వంతపనులు

మీాద వెళ్లిన బంట్రోతులు వగయిరాలు చూచి వుండుతే మోసని దర్యాప్తు చేస్తే సన్యాశి కొండకెళ్ల కాపరస్థు దప్ప టపాంత వారిర్ని యెరిగిన బంట్రోతుతే నాయిలాకాలో లేరు పయిదార్లు వుండురే మోసని వూహింపబడముకు సాయుంకాలం వెళ్లి సంత సాగి ఎడిపోవడంచాంత కళింకోట సంతనుంచి తిమ్మరాజుపేట వెళ్లినప్పుడు మార్గములో యేమి జరిగినదో అది కనుక్కోవడముకు అప్పటెల్లా కూడా యెవరెవరు వున్నారో తెలయలేదు తతిమ్మా దూదేకుల వాండ్లతో కలిశి వెళ్లి వుండునో అన్న విభజన కనుక్కోవడముకు సాధ్యము కాలేదు తతిమ్మా దూదేకులవాండ్లకుగాని నాయుబుకుగాని చనిపోయిన సన్యాశి తెందు విరోధం వున్నట్లుగాని దెబ్బలాటలు జరిగి వున్నట్లుగాని వాండ్లెవల్ల నయినా తెలియబడలేదు ధనాపేక్షతులయి హాని పరిచి వుంటారని వూహింపబడముకు సన్యాశి కేవల దరిద్రుడయి నిత్యకృత్యం జరిగించుకోవడముకె శ్రమ పడుతూ వుండే వాండయినట్లు వాండ్లెవల్ల తెలియబడుతుంది యీాహేతువులవల్ల సదరు సన్యాశి

మదీనా సారెపేరుబు వగయిరాలతో సంతలో విడిఖాపో
యి కొండకెర్లకు వెళ్లడములో దారిలో వున్న తిమ్మ
రాజుపేట నూతిలో ప్రమాదం హాత పడి చనిపో
యినట్టు కను పడుతూ వున్నది గనుక యీ సంగతులు
చిత్తానకు జాహేరునియ్య మనివి వ్రాసుకొన్నాను.
దివ్యచిత్తానకు తేవలెను.

డిల్లి ముఖ్య ప్రాణరావు -
హెడ్డు పోలీసు -

No. 42.

మకాం గన్నవరం
ది ౮ జనవరి 1866 సం॥

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు అక్టింగు కలెక్టరు టి యెం ఆర్థర్
భేజి యిస్క్వయరు దొరగారి సముఖానకు
నూజవీడు డివిజను ఫస్టు క్లాసు సబు మేజిస్ట్రేటు తి
మ్మరాజు వెంకటాచలం వ్రాసుకున్న ఆర్జీ

డివిజను మజుకూరు యిలాకాలో 5000 మంది జ
నాభా కన్న యెక్కువ జనం గల గ్రామములు యెన్ని వు

స్టాపి వకత్తేష్టు పంపవలశినదని కిందటినెల ది 28 తారీ ఖుగల నెం/రు హుకుం సాదరు చేయించినారు-

యీ యిలాకాకు అయిదువేల జనము కంటె యెక్కువ మంది గలగ్రామం నూజవీడు వక్కటి పుష్టుపి-1271 ఫసలిసాలున దాఖలయిన జనాభా లెక్ఖ దాఖలా 5534 జనము ఆగ్రామంలో వున్నట్టు కన పడుతున్నది యిప్పుడు అంతకంటె జనము యిఱ్ఱాజా- ఆయినది, తిఱ్ఱాజా అయినది యిప్పుడు తిరిగి జనాభా యెన్నిక యెంచితేనే గాని రూఢి తెలియదు నేను ఆగ్రామం వెళ్లి యెన్నిక చేయించి అందుల పర్యవసానం వెనకనుంచి విశదపరుచు తున్నాను గనుక యీసంగతి మనవి వ్రాసుకున్నాను-

తమ విధేయుడు-

No. 43.

ది 30 జనవరి 1866 సం॥
ముకాం నందిగామ

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు ఆ॥ కలెక్టరు దొరవారగు డి

మే. ఒర్కు భేజ యిస్పెక్టరు దొరవారి సముఖానకు-

నంది తాలూకా ఆప్తశిరస్తాదార్ యింబా

జీర్ జయింతి లక్ష్మినారాయణం వ్రాసుకున్న అర్జీ

53 గ్రామాంధుల కరణాలు హాజరయి జమా

బంతి లెఖలు వ్రాస్తూ వున్నారనిన్ని తక్కినవారినిన్ని

త్వరగా హాజరు పర్చుకొని లెఖలు తయ్యార్వరు చేయి

స్తాననిన్ని యీనెల ది 27 తేది నె 9 రు అర్జీ ద్వారా

విశద పరుచుకుని వున్నాను-

యీ తారీఖు వరకు 105 గ్రామాంధుల కర

ణాలు హాజరయి లెఖలు వ్రాస్తూ వున్నారు కింగ్రా

మాంధుల తాలూకు 10 నెంబర్లు సముజాయిషీలున్ను

వాటితో చేరిన పోరం బాకీలుసాంగు వగయిరాలు తె

లశీ చిల్లర లెఖలున్ను యీసరికి తయ్యారయి తనఖీ

అయినది తక్కినవారు వ్రాస్తూ వున్నారు యింకా

10 గ్రామాంధుల కరణాలు రావలశి వున్నది వారినిగు

రించి జవాబులను వగయిరాలను పంపించి తగు జా

గ్రత పెట్టి వున్నాను వారినిన్ని పిలిపించుకుని శీఘ్రం

గారికి శిక్షలు తరుచూరు చేయుచూ వున్నారు గనుక విశదం కొరకు మనవి వ్రాసుకొన్నాను-

తమ విధేయుడు

ముప్పలూరి సూర } జయంతి లక్ష్మీనారాయణ
య్య గుమాస్తా } శ్రీ॥ శిరస్తాదార్ యించార్జి

No. 44.

శ్రీ వ 1866 సం॥
ది 23 యేప్రల్
ముకాం బట్ల పెనుమర్రు

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు వారయిన
మహారాజ రాజశ్రీ జే. థార్నహిల్
దొరగారి సముఖమునకు-

దేవరకోట పరగణా జప్తి గ్రామాదుల రెవెజంటు వల్లూరు ఆనందరావు వ్రాసుకున్న అర్జీ-

జప్తి యిలాకా గ్రామాదులలో పాలుసాలు కుంటల బాబతున్ను, నల్లవరి పగయిరా గల్లా శాలూకున్ను/ వసూలుచేసిన పయికము రు 2350-0-0

రెండువేల మున్నూర్తటు యాంబయి రూపాయీలు ఋరాస్పలు కట్టించి అలా వాయిదా యిరాస్నలు నామా ప్రకారం ప్రదస్తును జప్తి జవాన్ క్రొప్పి డి రామబ్రంహ్మం। భట్ల పెనుమర్తి సబుష్టీషను కనిష్టే బల్సులు నె 62 రు షష్టుతాస్ను సుబ్బారాయుడు నె 185 కు లాలమ్మదు నె 568 రు సర్బారు బేగు వగయిరా గుజరాతు బందరు హుజూరు ఖజానాకు యిరసాలు చేసుకున్నాను గనుక యీ వయినము ఖావందుల వారి చిత్తానకు విశదము నిమిత్తము మనవి- వ్రాసుకున్నాను

మరిన్ని సదరు దస్తుయొక్క పెట్టె తీసుకొనిపోవెళ్ళి మజూరులకు ముట్టచెల్లిన కూలి రు-0-12-0 లు వసూలు దస్తులో ఖర్చు వ్రాయించి యిప్పిస్తావున్నాను గనుక యీసంగతిన్ని మనవి వ్రాసుకున్నాను

దివ్య చిత్తానకు తేవతాను
తమ విధేయుడు
పల్నారు ఆనందరావ్
జప్తి యమీజంటు

No. ౨౫.

1866 సం॥ ది 27 జనవరి

మకాం నందిగామ

క్రిష్ణా డిష్ట్రిక్టు ఆ॥ కలక్టరు వారగు

జి. యమ్. బర్క్. ఫేజు యిస్క్వైరు దొ

రగారి సముఖానకు

నందిగామ తాలూకా ఆ॥ శిరస్తాదార్ యిన్‌చార్జి జయంతి లక్ష్మీనారాయణరావు వ్రాసుకొన్న అర్జీ...

తాలూకు మజుకూరు జమాబంది ఫయిసలా నిమిత్తం యీనెల ఆఖరులోగా విజయం చేయుడ మవుతుందిగనుక లెఖ్ఖలు సమజాయిషీలు శిద్ధం చేయించవలశినదని ఖావిందులవారు తహశీలుదారు పమిడి ఘంటం రామదాసుపంతులవారి పేరను యీనెల ది 22 తారీఖున దయచేయించిన నెరు హుకుం తే 25 ది రాత్రి 8 ఘంటలకు నాకు అందినది...

యీ తాలూకా తహశీలుదారు పమిడ ఘం

టం రామదాసు పంతులు పింఛను పుచ్చుకోవడముకు
అంగీకరించబడి అయినను తిమ్మరాజు వెంకటాచలంపం
తులు పాయింటు అయినారనిన్ని రామదాసు పంతు
లుగారి వరంగా వుండే ఛార్జీని వప్పగించుకొని వెంక
టాచలం పంతులుగారు రాగానే అప్పయనగారికి యి
చ్చి వెయ్యవలసినదని సబుకలెక్టరు దొరవారు యీ
నెల ది 20 తారీఖున నాపేర హుకుం వ్రాయించినం
దున హుకుం ప్రకారం రామదాసు పంతులగారి
వద్ద ది 22 జనవరి తారీఖున ఛార్జీ వప్పగించుకొ
ని ఆ సంగతి తే 23 ది నెం 7 రు అర్జీ ద్వారా ఖా
మందులవారికి తెలియ పరచి వున్నాను

సదరు నెలారు హుకుం నాకు అందిన యీ
నెల ది 25 తేది రాత్రే కరణాముల నిమిత్తం తాఖీదులు
వ్రాయించి జవానులను పంపించిన్ని జగ్గయ్యపేట
డివిజన్ క్రింద చేరిన గ్రామముల కరణాములను పంపిం
చ గలందులకు డిప్టి తహశ్శీలు దారుగారి పేర వ్రా
సిన్ని వున్నాను యీ తాలూకా హాలుసాలుకు

ఖయిసలా కావలశిన జాంరియంటు గ్రామాందులు -
115 మంజుమతే 53 గ్రామాందులు కరణాలు యీరోజు
జు వరకు హాజరయి నాలుగు జష్తా ప్రకారం సము
జాంయిషి వగయిరాలు వ్రాస్తూ వున్నారు యింకా
62 గ్రామాందుల కరణాలు హాజరు కావలశి వున్న
ది, వకసాంరి తాంకీదు చూంచిన మాంత్రముతో హాజ
రు కాంవతె వనే భయం కరణాలకు లేదు రెండు మూం
డు నాంలుగు జవాంనులు తిరిగితేనేకాని యిదివరలో
రాంకుండాం వుండే స్వభాంవం యేర్పడి యున్నది, అం
దువల్ల కరణాముల నిమిత్తం వెంట వెంట మనుష్యులను
పంపిస్తూ వున్నాను సాధ్యమయినంతవరకు త్వ
రగాంనే అందరిని రప్పించుకొని లెఖలు తయార్
రు చేయిస్తాను...

అడంగల్ తనకీలు త్వరగా పూంర్తి చేశి రిపో
ర్టు చేయగలందులకు యినస్పెక్టరు పేర లేటు త
హంశీలుదారుగారు యిది వరకే తుర్తుగా వ్రా.
యించి వున్నారు యీం సరికి 52 గ్రామాందులు

లనకీలు ప్రాయినట్టు యినస్పెక్టర్లు వల్ల రిపోర్టులు రాబడి వున్నది.

ఖామందులవారి హుకుం అందిన లగాయితు తు యీ కతార్లు రావడమును గురించిన్ని లెఖ్ఖలు తయ్యారు కావడమును గురించిన్ని సాధ్య మయినంత త వరకు త్వరగా పూర్తి కాగల జాగ్రత పడుతూ వున్నాను గనుక యీ సంగతి విశదం నిమిత్తం మనవి వ్రాసు కొన్నాను.

దస్తూరి వుప్పులూరి. తమ విధేయుడు

సూరతిర్య్ జయంతి లక్ష్మినారాయణం

గుమాస్తా. అ॥ శిరస్తాదార్ యింజనీర్.

No. 46.

మహారాజశ్రీ ఐఫ్. డబ్లియూ.

రాబర్టుసన్ యిస్క్వాయరు కలెక్టరు జి

ల్లా రాజ మహేంద్రవరం గారి సముఖానకు.

దాపులూరి వెంకటరావు అమల్దారు తా

లూకే మొగల్తుర్రు వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపములు

తాలూకే మజుకూరు తాలూకు అనగా ౧౮౭౭ సంవత్సరం అక్టోబరు నెల తాలూకు జమా ఖర్చులు వగయిరా నెల సరి లెఖ్ఖలు పంపించుకుంటిని యిందులో యింక్లోజు చేసుకున్న పేవారీస్తు ప్రకారం లెఖ్ఖలు దాఖలు చిత్తగించవలెను.

దివ్యచిత్తానకు తేవలెను — మొగల్తుర్రు

గతేది నవంబర్ అనగా ౧౮౭౭ సం॥

ద॥ దాప్రులూరి వెంకట్రావు

అమల్దార్ తాలూకే మొగల్తుర్రు

No. 47.

గోదావరి డిస్ట్రిక్టు ఆక్టింగ్ కలెక్టరు

వారగు - జేమ్సు - ఫ్రేజర్ - యిస్క్వైరు

రు దొరవారి సముఖానకు -

నరసాపురం తాలూకా తహసిల్దార్ధారువారగు వెంకన్న వ్రాసుకున్న అర్జీ..

ప్రంచి తాలూకా యిలాకా ——— వెంకటాప్ర
రం కాపరస్థుడయిన్ని పెనుమత్స నరసరాజు తాలూ
కే మజకూరు యిలాకా గుడిమెళ్లంక కాపరస్థుడ
య్యిన్ని అల్లూరి అబ్బిరాజు రామభద్రరాజు స
ర్వాగుకు వెళ్లినాన వలశిన బాకీ పయికం తాను
చెల్లించిన గలందులకు వొప్పుకుని నావద్ద దాఖలు
చేసిన ముచ్చిలికాతున్ను అసెమ్ము వెల్లించి యియ్య
స్సెందుకు జమ కట్టుకోబడి వున్న చిత్తా బుక్కుకు
న్ను నకలు యిప్పించ వలశినదని కోరి నావద్ద దా
ఖలు చేసుకున్న అర్జిన్ని నరసాపురం డిస్ట్రిక్టు ము
నసబు కోర్టు వారు వ్రాయించిన ప్రొసీడింగు యొక్
స్ట్రాక్టున్ను దాఖల్ చేసినందున అది యిందుతో
పంపించుకుంటిని. దాఖల్ చిత్తగించి సదరు నరస
రాజుకు నకలు యిప్పించడమును గురించి చిత్తా
నుసారం ఆజ్ఞ దయ చేయింప వలెనని వేడుకుం
టున్నాను.

దివ్య చిత్తానకు తేవలెను.

౯- ౬- శెప్టెంబరు- ౧౮౪౮ సం॥ తమ విధేయుడు

ధారువాడ వెంకన్న

తహసిల్‌దారు ఆనివన్నది

No. 48.

దాఖల్ ౧౦ తేది సెప్టెంబరు ౧౮౨౨ సం॥

మహారాజశ్రీ ప్రాంశస్సు వుల్యం

రాబర్టుసన్ యిస్క్వాయర్ కలెక్టరు జి

ల్లా రాజమహేంద్రి వగైరా సముఖానకు-

ముఖల బందరు జిల్లా కలెక్టరు వారి కచ్చేరి

లో సాల్జు రయితుడు అయిన అరవల శీతారా

ముడు వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపం- ది ౨౭ ఆగ

ష్టు ౧౮౪౦ సం॥ తారీఖున తమరు నాపేరను వ్రా

యించిన హుకుం సంగతి మేస్టర్- రశల్. ధొరగా

రితో మనవి చేశి ఆయన శలవు ప్రకారం తమకే

ర మనవి వ్రాసుకునేది యేమంటే- సన్ ౧౨౨౭ ఫస

లీలో యీ జిల్లా తాలూకు వుప్పుగె ౧౭౫౪-

ప్రోక్షిత్తు అయినది యీసాలు పురు వరకు ౧-
౧౦౬౬- పుప్పు నిల్వ వున్నది సాలు గుజస్తాలో
ప్రోక్షిత్తు అయివున్న పుప్పుకంటే పరేలు సాలున
వున్న ప్రోక్షిత్తు యెక్కువగా వున్నది యింతే కొత్త
పుప్పు పండించే పర్యంతరం దనుకా సదరహి నిల్వపు
ప్పు ప్రోక్షిత్తే చాలవట్టు వున్నందున అక్కడికి పుప్పు
పంపించడానకు సందర్భం తగలదు గనుక వేరే తపిశీలు
తెలియవ్రాశి పంపించలేదు- దివ్యచిత్తానకు తేవతెనూ

మహిఅంబంవరు ౫ సెప్టెంబరునెల) అరవల శీతారాముడు
౧౮౫౦ సం॥) సాల్టురయిటరు అసిష్టెంటు

No. 49.

నె ౧౬౩ రు॥ అ దాఖలు ది ౫ సెప్టెంబరు-౧౮౫౦ సం॥
స్తు ౨ ౫ ఫసలి

మహారాజశ్రీ-యఫ్. మెచ్చు-క్రోఢియర్
యిస్పాయరు విజయనగరం ఛమాంకదార్.
శ్రీ ఇరల్ యేజంటు దొరవారి సముఖానకు
గుడివాడ తాలూకా యిలాకా మజ్జపేట కాపర

స్వాధీనమున్న కర్రి అప్పయ్య శాస్త్రియింటి దాఖల్ చే
సుకున్న ప్రజ్ఞాపనములు యేమంటే సదరు తాలా
యిలాకా రెడ్డిపల్లె అగ్రహారం ముస్తాజరు గార
య్యె మేస్టర్ ముక్లిబం ధారగారి తరపు వ్యవహార
స్థుడయిన బలిపత్తి బాపిరాజు బహుకాలంనుంచి
నేను దున్నుకుని జీవనం చేస్తూ వున్న మాన్యపు భూ
మి మీద-౧౦-రూపాయిలు జిరాయితి భూమి
జమలావేశి అది దున్నితేగాని యీ మాన్యం భూ
మి నేను సాగుబడి చెయ్యవద్దు అని నిర్బంధం పెట్టితే
మంచిదని మూడు సంవత్సరములనుంచి సదరు పది రూ
పాయీలు భూమిన నేను సాగుబడి చేయ్యడము
కు అంగీకరించి నాలో పాయితారి యర్రాజు స
న్యాశి పత్తి సామయ్య వగైరాలను తున్నుకు చేసుకు
ని సదరు భూమి అమరకం చేసుకుని యేసాలు రూ
పాయీలు ఆసాలు చెల్లిస్తూ వుండగా యీసా
లాన మరి పది రూపాయలు భూమి మీద విలా
భా వేశి నన్ను ప్రస్తున సంతకం చేయింప్ని యిప్పుడు

రూపాయీలు యిమ్మనమని నిర్బంధ పెడుతూ
వున్నారు- గనుక ఖామందులు దయజూచున మని
వి చేసుకునేది యేమంటే సాలాబాదు ప్రకారం వి
బాధన తీశివేసి పదిరూపాయీల భూమిన్ని-
తప్పించి నేను దున్నుకునే భూమి సాగుబడి చేసు
కొనిచ్చే లాగున సదరు తారా అమీనుగారిపేర
హుకుం వ్రాయించ గలందులకు ప్రార్థిస్తూ వు
న్నాను...

౧౮౫౯ సం॥... }
సెప్టెంబరు నెల ౪ రోజు }

నిశాని॥ అప్పయ్య

No. 50.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు- ఆక్టింగ్ కలెక్టరు
వారగు. టి. యే. ఎర్న్. జేస్ యిస్క్వాయరు
రు వారగారి సముఖానకు-
బందరు తాలూకా తహశీల్దారు వేష్ట
రు పీటర్ డెంమ్సు వ్రాసుకున్న అర్జీ---
తమరు యీనెల తే౧౧ దిని వ్రైకిన వ్రా

యిచ్చిన హుకుములలో గురికే పట్టా అగ్రహారం యిది వరకు జప్తులో వున్న పక్షమునకు జప్తు విడదలచేసేదని వ్రాయించినారు.

యీ గ్రామం యిది వరకున్నూ జప్తులో వున్నందున ఆ గ్రామం జప్తీ విడదలచేసి అగ్రహారీకుల పరం చేయించబడమయినది-

ఆ గ్రామం తాలూకు ఆయివజు వసూలు ఆయి దివాన్సిబ్బులో యేమిన్ని నిలవ లేదు గనుక విశద పరుచుతున్నాము — తమ చిత్తానకు తేవటము.

౧౮౩౨ సం॥ } తమ విధేయుడు

అక్టోబరునెల ౫ తేది } (Sd.) పీటర్ టాంసు అని వున్నది.

No. 51.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు సబు కలక్టరు యించార్జి వారగు - జే. ఆర్. హాస్ప్రాను యిస్క్వైయరు దొరవారికి సముఖానకు:

బందరు తాలూకా తహశీలుదారు మేస్తరు పి

టరు తేమ్సు వ్రాసుకున్న అర్జీ.

సెట్టిల్మెంటు ఆఫీసువారు యీనెల ౧౧ తేది నెం ౧౨౧రున నాపేర వ్రాయించిన హుకుములో. యీ తాలూకా గ్రామాదుల యొక్క సెట్టిల్మెం టు శిస్తులు రహితులకు వినిపించి టిక్కెట్లు బటువాడా చేయించడమునకు దరోబస్తు రహితులను యీనెల తే ౧౮ దినిగాని యింతలోగాగాని వారి సైసల్ నిమిత్త ము హాజరు పెట్టవలసినదని వ్రాయించినారు.

అతుల-మన్నూరు-పెద్ద-చినవాడ్రాతక గ్రామాదు ల రహితులనున్ను యీనెల తే ౧౮ దిని వారి తెరుద కు హాజరు చెయ్యడమునకు జవానులపేర తాకీదు లు వ్రాయించి పంపించి వున్నాను. గనుక యీసం గతి విశద పరచుకొన్నాను. దివ్యచిత్తానకు తేవలెను.

౧౮౭౨సంవు తమ విధేయుడు

అక్టోబర్౧౯తేది. పీటరు తేమ్సు-

No. 52.

మహారాజశ్రీ. యఫ్. యెమ్బ్రి-హ్రాలి
యిస్క్వైయరు విజయనగరం జమీందా
రి స్పెశియాల్ యేజంటు మేజిస్ట్రేటు దొ
రవారి సముఖానకు—

విజయనగరం తాలూకా యిలాకా నీలావతి కాంప రక్షకైన పరిభోగి ప్రాయించి దాఖలు చేసుకొన్న అర్జీ విన్నపములు యేమంటే.

మజుకూరు జిరాయితీ రహితు అయిన పరిసన్యాశి అనేవాడు నాతాలూకు నేను దున్నే ఖ్యాం ధాన్యం పండే భూమిని జయంతి లక్ష్మయ్య మాన్యంలో మూడు సంవత్సరములనుంచి కల్పుకొండు ఖుకెంటూ వున్నాడు మాకు వృద్ధుడిగా వున్న రప్పగల శిష్యుగల దంపతి బుట్టి తాలూకు భూమిబాను వన్నడే అనుభవిస్తూ వున్నాడు యీ సంగతి చేటు అమీనుగారితో చెప్పుకుంటూ వుంటే విచార్చిస్తానని కాల హరణం చేసినారు కాబట్టి నేను సర్కారు

సే వచ్చు చెల్లించుకొంటూ వున్నాను నాకు నష్టము గా

వడము న్యాయంకుం కాదు గనుక సర్కారు సన్నాశివిన్ని

సాంతాలూకు సాక్ష్యులనున్ను పిలిపించి విమర్శించి

సదరు మూండు సంవత్సరములకు నాకు వచ్చిన లుకు

సాను గైర్ధాన్యమున్ను తుంపటు బుక్కై తాలూ

కు శిస్తులో నావంతు కృ ౧౪ చొప్పున సంవత్సర

ములు ౩ కి రూ ౨౪ నున్ను నాకు యిప్పింవ గలందు

లకు ప్రార్ధిస్తూ వున్నాను చిత్తగించవలెను.

౧౮౫౦ సంబు ఫిబ్రువరి తే ౭ ది - వెంకోభారిగి నిశాని.

No, 53.

మహారాజశ్రీ- యఫ్- యెల్లి-శ్రాలి

యిస్పైయరు విజయ నగరం జమీంన్

దారి స్పెశియాల్ యేజంటు దొరగా

రి సముఖానకు

బొద్దవరం తాలూకా యిలాకా కసుబా బొద్ద

దవరం కాపురస్థుడయ్యిన అన్నదానప్ప ఉమాపతి

వ్రాసుకొన్న అర్జీ విన్నపము-

తాహారా మజుకూరు యిలాకా గ్రామాములలో జప్తు అయివున్న మొఖాసాలు- అగ్రహారాలు- మాన్యముల యొక్క హక్కుదార్లున్ను. విమర్శ నిమిత్తం వారివద్ద వున్న దస్తావేజులతో తమ హుజూరుకు పంపించ వలశినదని తాహారా అమీర్గ గారి పేర యీ లోవయినం తమరు హుకుం జారీచే యించినందున తాహారా మజూకూరు యిలాకా చోడవరం- పతేరుసాహేబు పేట గ్రామములలో మాకువు దబస్తే మాన్యపు భూములు జప్తులోవుండుట చేత అన్నవస్త్రములకు బహు యిబ్బంది పడుతూ వుండి ఖామందులు యీ హుకుం జారీ చేయించినందుకు న్యాయం వారుకుతుందని సంతోషించి మావద్ద వున్న దస్తావేజులతో హాజరై వున్నాను గనుక నావల్ల తెలియ వలశిన సంగతులు దరియాప్తు చిత్తగించి న్యాయం దయ చేయించ సదరు- భూములు జప్తి విడుదల చేయించవలెనని ప్రార్థి

స్తూ వున్నాను. దివ్యచిత్తానకు తెలవలెను-

౧౮౫౦ సం॥ మే తే ౬ ది-   ఉమాపతి వ్రాలు

No. 54.

మహారాజశ్రీ - యఫ్ - బ్రాలి యెస్కై

యవరు విజయనగరం జమీందారీ స్పెశి

యజాల్ యేజంటు దొరవారి సముఖానకు-

విజయ-నగరం తాంకా యులాంతాం మ। శరియాలపేట జరాయితీ రహింతు అయ్యి కంది నారాయుడు - పిళ్ల పయిడాంయు - వెన్నె ముసలాంయు - అయ్యి కి జనం వ్రాయించి దాఖల్ చేశిన అర్జీవిన్నపములు---

మ॥ తాలూకు ఉంయూపాంయులు శిస్తుగల వెతెము చెరువున్ను ౧౨౦ రుప్య - శిస్తుగల యెతెర చెరువున్ను శానాకాలంనుంచి మరమ్మతు లేక మిట్టిల శిఖస్తు అయినందున ఆభూములు దున్నే రహితులకు పంట నష్టం వచ్చునందున స్వ ౧౮౫౦

పటేలాన్నున్ను- స్వ- ౧౨౪౮ ఫసలిలోనున్ను పల్లా
మిర్ఫులకు మరంమతు చేయించవలశినది అనిన్ని ఆ
జ్ఞా। మరమ్మతు చేయించని యడల ఆ ఖూంములు.
ఆ తుకుబడి కాంవనిన్ని తాం సాం మజుకూరు అమీం
ను హెంత్తూరు అనంతయ్య పంతులుగారితో చేము
అగపరుచుకుంటే పల్లకాలూంకు ఖూంములు వ్యవ
సాయం చేసే రహింతులు యాంవన్మంది ఆ చెరువు-
లకు కాంవలశిన రూపాయిలు యెక్కడనయినాం బి
మలుచేసి మరమ్మతుపని జరిగిస్తూ వుండవలశినది
అనిన్ని యిందునగురించి మహారాజశ్రీ దొరవా
రి పేర అర్జీ వ్రాశి మరమ్మతు శెలవు తెప్పించి.
యెంత మరమ్మతు చేశినారో ఆ పని తనికీ చే-
యించి సదరు రూపాయలు మీంకు ముజరాం
యిప్పిస్తామనిన్ని అమీంనుగారు శెలవు యిస్సి
నందున- స్వ- ౧౨౪౮- ఫసలిలో సదరు వేతముగా
రువు పయిని రూ- ౪౦న్ని యెత్ర చెరువు యిస్తు
హాం పయిని రూ ౫౨న్ను వెరశి ౯౨ రూ- లు పరసాం

హులుకాంరు వద్ద వడ్డికి ఖయిలు చేశి సదరు రెండు
యిస్తువాంల పయిని మరమ్మతు ఖాంయిదమయిన
ది. అయితే సదరు యిస్తువాం పయిని పేము మ
రమ్మతు చేసిన సంగతి ఆ మాంను గాంరిత్రొ తెలియ
చేసుకుంటే తాంకారా మజుకూంరు తాంలూంకు కసు
బాం ముతాంసద్దుద్దాంరు పర్వత అంగారాజు గాంరిని
సదరు మరమ్మతు కనికి నిమిత్తము పంపించినందున
ఆ సముద్దాంరుగాంరు కొల్త చేయించి ఆందుకు
తెక్కలు దాంఖలు చేశి వున్నప్పటికి రుజాంచేశి ప
ని జరిగించిన మరమ్మతు ముజరాం రూపాయియి
ఆ మాంనుగాంరు మాంకు ముజరాం యిప్పించవలెనం
దున ఆ రూంపాయలకు వడ్డి ఖాంలాం తగినివస్తు
వదనిన్ని ఆ రూంపాంయలు యిప్పించవలశింది.
అనిన్ని యిన్ని పరియాంయములు మనవి చేశినా
యీాం వరికి యిప్పించినాంరు కాంరు గనుక మన
వి చేసుకునేది యేమంటే ఖాంవందులు యీాం అ
ర్జీ కాంంతంగాం చిత్తగించి సదరు మరమ్మతు తాంబాం

కు ౪౫ రూపాయలు ముజరా యిప్పించ గలందులకు తాంకా మజకూరు అమీర్‌గారి పేర హుకుం జారీ చేయించ గలందులకు ప్రార్థిస్తున్నాము. ఆమెప్పున దండుచేయించని యెడలమాకు వడ్డీ బాలా తగిల రావడమే కాకుండా బదులు యిచ్చిన సాహుకారువల్ల దంగా పడవచ్చుకూండా కారణమవుతున్నది. గనుక మనవి చేసుకొంటూ వున్నాను.

దివ్యచిత్తానుకు తేవతాను

౧౮౪౯ సు॥ ది ౨౮ ఆగష్టు

నారాయుడు. నిశాని.

పయిడాయి. నిశాని.

ముసలాయి. నిశాని.

No. 55

మహారాజ రాజశ్రీ కృష్ణస్వామి శెట్టి

కలక్టరు దొరవారి సముఖానకు.

కయికలూరు డివిజన యిలాకా అభివరం జిరాయితీ దారు వారి సుబ్రహ్మణ్యం వకీలు చింతలపల్లి నాగేశ్వరస్వామి వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపం...

మ॥ మజుకూరులో సుబ్రహ్మణ్యం తాత తండ్రుల నాటనుంచి జిరాయితీగా సాగుబడి చేసి సర్కారుకు శిస్తు వగయిరాలు దాఖలు చేస్తూ వుండిన్ని పొలములకు డిమాకేషన్ వగయిరాదిమ్ములు వేశి భుక్త పరచు కొంటూ వున్న పొలములో కొంత భూమికి గ్రామ కరణాం తరఫు గుమాస్తా అయిన వుప్పలూరి భద్రిరాజు తాను లెఖ వ్రాస్తూ వున్న హేతువ చేత లెఖలు తనస్వాధీనమని మాకు తెలియకుండా ఆపొలము తాను హంక్షు పర్చుకో వలెనని తాత్పర్యం కలిగి యీసాలు సెటిల్మెంటు లెఖలలో తనపేర నమూదు చేసుకున ఆ ప్రకారం యిప్పుడు డిక్రీట్లు వుచుకొని వున్నట్టు తెలిశినది గనుక వ్రాసుకునే మనవి లొంచుండే-

నా ఖాంమందు అయిన సుబ్రంహ్మణ్యాం వుం:
డుకున్న సెంబర్లలో యే యే నంబర్లకు ఆ యిన
పేరటి టిక్కట్లు వచ్చినదనిన్ని యేనంబరుకు తాను
టిక్కట్లు పుచ్చుకున్నదిన్ని మాంకు తెలియుక సుబ్రం
హ్మణ్యాం పేర వచ్చిన టిక్కట్లు అయినా యిప్పిం
చ వలెనదని అడిగితే తాను నమూందు వేసుకున్న
భూంమి మాంకు తెలుస్తుంది అని ఆ టిక్కట్లు కూం
డాం యిచ్చినాండు తాండు..

* యీాం భూంమి అనేది యింసాంలున కూండాం
వకీలును అయిన నేను ఆ యిన వుత్తర్వు ప్రకారం
సాంగుబడి చేసుకుని వున్నానుగాని మరి వకరు యె
వరు సాంగుబడి చేయలేదు పూంర్వంనుంచి నేటివర
కు ప్రతి సాంలున మాంమూంలుగాం సాంగుబడి చేసు
కుని భుక్త పరుచుకుంటూం వున్న భూంమి సెటిల్
మెంటు రెజిష్టలలో తనపేర నమూందు చేసుకుని ప
ట్టాం పుచ్చుకోవడమనేది బహు అన్యాయముగాం
వున్నది సకలధర్మ స్వరూంపులున్ను న్యాయకర్త

లున్ను అయిన తమేలనవారు నా అర్జీని సాంక
ల్యముగా చిత్తగించి న్యాయం చేయించి సదరు
ఖద్రిరా. జుపేర తెఖ్షిలలో నమూందు చేసుకున్నట్టు
యితే అది సుబ్రంహ్మణ్యంపేర నవమూందు చే
యించి పట్టా యిప్పించవలెనని కోరుతున్నాను
నాకు యీ ప్రైలము విషయమయి యిచ్చినవ
కాల్టు నారమూను విచారణా కాలమందు దా
ఖిలు చేసుకుంటూ వున్నాను - దివ్యచిత్తానకు
తేవలెను -

ది 18 ఫిబ్రువరు - ఆన. 1866 సంవ

వారి సుబ్రంహ్మణ్యం వ్రాలు
యడవల్ల నాగేశ్వరస్వామి వ్రాలు

No. 56.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు - అ॥ కలెక్టరు దొ
రవారగు - టి. జె. యర్. ఛేజు యిస్కా
యరుగారి సముఖానకు -

బందరు తాలూకా తహశీలుదారు.

మేష్టరు పేతురు పీమ్సు వ్రాసుకున్న అర్జీ.

తమరు కిందటినెల తే 26 దిని నె 45 ర్సుసాదరు చేయించినహుకుములో పోరంతార్గంకగ్రామ ఫల వృక్షములు తాలూకు బంతకాయలవె ఆ హుకుమును గురించి 1863 సంవత్సరం ది 17 జూన్ తారీఖున నె 190 ర్సు సాదరు చేయించినహుకుముకు నకలు వ్రాయించి పంపించవలశినదిగా - వ్రాయించినారు-

యిందున గురించి యిక్కడవున్న హుకుములు వెతికించినంతలో. నె 190 రు హుకుము అయితే వున్నదిగాని ఆహుకుము మరివక సంగతి విషయమయి వ్రాయించినదిగాని సదరు అంశమును గురించినదికాదు వుప్పునెకుపోరగా మిగిలిన. 1863. సంవత్సరం. తాలూకు హుకుములలో వెతికిస్తే. యీ సంబంధమయిన్ను హుకుము యెక్కడాను కనుపించలేదు గనుక విశద పరచు కున్నాను.

దివ్యచిత్తానకు తేవలెను- తమ విధేయుడు-
వెంకటరామన్న ని- పేటకు. తేమున్న-
ది ౧౪ ఫిబ్రవరి ౧౮౫౬ సం॥

No. 57.

మహారాజశ్రీ- యింగ్లాండు
యిస్ట్యయరు కలెక్టరు జిల్లా రాజ
మహేంద్రిగారి సముఖానకు-

అపనల్లినాడు కోమట్లు వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపములు తాము యీదేశమునకు కలెక్టరుగా వచ్చిననాటనుంచి దేశం అంతటు మోంతరపా పన్నుతే షంత చేయించినారు నవాబువారి తరఫు ద్వా గస్తుడు అయిన మా జాగాయుసంసాహేబు. మోంతరఫా యిప్పను మని ఖంత్రోతులను హాహా లాంచేసి బాలా నిష్టూరంజు దిగింప్పి యిప్పని వారిని కొందరిని ఖయిదు చేయించినారు గనుక బాలా భయమును పొంది తమకు విన్నపం వ్రాసుకున్నాని

ము యీ అర్జీ సాకల్యంగా చిత్తగించి మాకు మోంతరహా బాధకరం లేకుండా వాయిదం దయ చేయించవలెను. చిత్తగించవలెను. అర్జీతప్పు య్యవ హారయవలెను.

౧౮౬౫ సంవ డిశంబరు ౪ తేది.

నారాయణశెట్టి చేవ్రాలు.

వగయిరా.

No. 58.

కృష్ణాడిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు వారగు బురార్ణ్ పార్. యిస్క్వయరు దొరవారి సముఖానకు బందరు తాలూకా తహశీలుదారు వేష్టరు పేరుకు డిమ్మిప్రాసుకున్న అర్జీ.

తమరు యీనెల తే 24 దిన నె 206 రునదయి చేయించిన హుకుములో ప్రోస్పెక్టులన్ తెస్తేచింది ప్రకారం పయికం చెల్లించక బాకీపెట్టిన యిడల. 1864 సంవ నె 2రు ఆక్టు ప్రకారం అమలు జరి

గింప బడుతుందని ప్రాప్తియుటక్లకు తెలియచేయుం న్న వలశినదిగా ప్రాయుంబవారు.

కిస్తీబంది వయిశం వెల్లించని యడల ఆక్టు ప్రకారం ఆమీల్ జరిగింప బడునని యిదివరకే ఆ ప్రాపైటర్లకు యినస్పెక్టరు ద్వారా ఖుబతంగాతె లియచేయించు ఇన్నప్పటికి వయిశం వెల్లించ లేదు గనుక విశద పరుచుచున్నాను. డిప్యుటిత్తానసీలు తేదీను

౧౮౬౫ సం॥ తమ విధేయుడు

ఆగష్టు తేది. పేరు జేమును.

తహశీలుదారు

No. 59.

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు వారగు. జే.

తార్న్. హిల్ యిస్కొయరు వారవా

రి సముఖానకు.

గుంటూరు తాలూకా తహశీల్దారు

వద్ద ముంగాట సేపలర్యా వ్రాసుకున్న అర్జీ...

తరుప్రారు తాలూకా యిలాకా వెంగా
లను గ్రామం యేప్రలు నెల 3 స్తితిండ్ల ప్రొప్రైటరు తో
వేట పురుషోత్తమయ్యగారు యిశ్నాలనాంషూదా
ఖలాం పంపించిన రు. 2.37.0-0 రెండువందలముప్పై
యేడు రూపాయీలు తాలూకే ట్రెజరిలోదా
ఖలయ్యి. రు. 2/16 యేప్రలు బ తారీను జమకట్టిం
చి వున్నాను. గనుక యీసంగతి విశద పరుచుకున్నాను

౧౮౬౪ సం॥ దివ్యచిత్తానకు తేవలెను
మేనెల ౧ తే. తమ విధేయుడు.

వల్లమన్నాటి శేషయ్య
తహశీలుదారు.

No. 60.

కడపజిల్లా. అ॥ హేండ్లు॥ అ॥ కలెక్టరు
మేస్టరు మక్స్వెల్ దొరగారి సముఖానకు
బద్వేలు తాలూకా తహశీలుదారు వొ
పుకపు వెంకటక్రిష్ణయ్య వ్రాసుకున్న అర్జీ

గడిచిన ఫిబ్రవరినెల తేది ౧౪ దిన సాందరుసెయించి
నదె 24రు వాయిదులలో గొల్లపేడు గ్రామానుకు సా
యుగజవ్వాలో 4-0-0 ప్రకారం పన్ను అప్పుతూం
వున్న కొందరి యినాములకు మిక్కిలి పేరనంగా వక
రూపాయవంతు లైసెన్సు ట్యాక్సును పన్నుదాఖి
లు చాయుతముకు కారణం వుండదు గన్న తిరిగి విమ
ర్శలో తెచ్చి తెలప వలసినదిగా నమూండు వున్నది.
మవ్రజే మజుకూరు పయిసలాతి కాలమందుయీ
వయినవుల సంగతి బాగా విచారించి కేవలం బీదస్థి
తిలో వున్నట్లు తెలియబడునందుకు వకరూపా
య ప్రకారం శిపారసుచేసినాను రెండు రూపా
యలకంటే యెక్కువ చెల్లించడముకు యింతమాత్రం
అవకాశము కాకు గుగిళ్లు అమ్ముకొని వచ్చే జీవనం
గల అయిదుగురికి రెండు రూపాయల వంతున దా
ఖల్ చెయ్య వలసినదిగా యిప్పుడు శిపారసుచే
స్తూ ఆగ్రామ తెష్షీలను యిందుతో పంపిస్తూనా
ను గనుక యిత్తగించి మంజూరు ప్రకాయించవలెను.

యిదిగాక యిప్పుడు మూడుగ్రామాల తైర్జను ఖ్యాత్సు తెఖ్ఖీలు పెహరిస్తు ప్రకారం— యిందువల్ల పంపించుకున్నాను చిత్తగించి మంజూరు పత్రవ్వ దయచేయింప వలెనని కోరుతున్నాను.

యింత్తటితో తాలూకా యీరవత్తు గ్రామాల పయిమాయిషివారి రూడా అయినది.

యిది మంజూరు అయి వాపసు వచ్చినవెంటనే పేరిజు తెఖ్ఖీలు పంపించుకుంటున్నాను.

౧౮౬౭ సంవత్సరం } తమవిధేయుడు
ది. ౧౬ మార్చి } కా॥ వెంకటక్రిష్ణయ్య.
తహశ్శీలుదారు.

No. 61.

క్రిష్ణా డిస్ట్రిక్టు. ఆ॥ కలెక్టరు.
దొరవారికి - జీ. తామ్. అర్. థేజి
యిన్స్పెయరుగారి సముఖానకు
బందరు తాలూకా తహశ్శీలుదారు మే॥

పీటరు టీంమ్సు వ్రాసుకొన్న అర్జీ

తమరు యీనెల తే/10 దిన నె/17 ర్సు సాదరుచే యిచ్చిన హుకుములో దయిత భగవాన్ తాలూకు యినాం రాజన్నకు విక్రయించినందుకు విక్రయదస్తావేజు స్టాంపు మీద వ్రాయబడి రిజిష్టరి అయినది పెనది దస్తావేజు వ్రాయబడినది హక్కుకు ప్రార్థ్యమీద రిమిల్లానా యీ సంగతులు విశదపరచవలసినదిగా వ్రాయించినారు.

యిందును గురించి డిపిటీ తహశీలుదారు పేర వ్రాయించినంతలో సదరు భగవాన్ లుకువేకసూరులలో ఖేందుకున్న యినాం భూమి దయిత రాజన్నకు విక్రయించబడి క్రయం కాగిదం స్టాంపుమీద వ్రాయబడి అనాగితం తన ఆఫీసులో వేగుర్తు రిజిష్టరు బుక్కులో నె2 ర్సు రిజిష్టరు అయి వున్నట్లు డిపిటీ తహశీలుదారు జవాబు వ్రాసి వున్నందున యీ సంగతి విశదపరచుకున్నాను. దిత్తచిత్తానకు తేవతెనూ.

౧౮౭౦ సంవత్సరం. } తమ విధేయుడు.
జూలై ౧౪ తేది. } పీటరు డేవుస్సు.

తహశీలుదారు.

No. 62

మహారాజరాజశ్రీ ఫ్రేజరు యిస్క్వ-
యరు గుంటూరు జిల్లా కలక్టరు దొ-
రవారి సముఖానకు.

తమ నవుకరు బద్దెపూడి శ్రీరాములు అమీర్ తాంటేరే వెలవెర్ల వ్రాసుకున్న మనవి అర్జీ.

సాలు వరీలు జూలై నెలలో నన్ను యీతాలూకు బాపట్ల తాలూకాలోనుంచి బదలాయించినందున నేను చాలా కష్టపడి చాలా విశేషంగా సాగుబడి అయ్యేటట్లుగా చేయించినానుగాని దైవవశాత్తుగా వర్షములు చాలా తక్కువ పడ్డందున నా కష్టము యంత మాత్రమున్ను అక్కరకు రాకుండా కొన్ని గ్రామాదులు మాత్రం కొంతమట్టుకు పలించినందు

న ఆమహాశ్చర్యాలు యీసంవత్సరం సంభవించును
దే రాటకమువల్ల లోకమాత్రము ఆలక్ష్యముగా జ
మాబంది చేశినా నిలవనేర దన్ని తక్షణామే తగిన
బందోబస్తు చేయింవ పలశినదన్ని తమ ఆజ్ఞాప్ర
ము ప్రసంగమునమున్నా ధాన్యం కయిలు చేయిం
చని పత్రముకు రహితుల వల్లనేమి చోరులవల్లనేమి
మహాశ్చర్యాలు చాలా ప్రకారములుగాక వస్తూవున్న
దని తోచి-౨-౩ అంచనప్రతులు తెప్పించడమే కా
కుండా రహితులకు మామూలు తకరార్లకు స
మాధానం చెప్పేకొరకు ప్రతిగ్రామములో దరో
బస్తు పొలములు నేను తిరిగి మాని యిదివరకు
రహితులకు కనుపరచి తయారు చేయించిన కొం
న్ని గ్రామాదుల తాలూకు అంచన జాబితా
ల పత్రీలు యిందులో మలుపూప్పు చేసుకున్నా
ను కొద్దిరోజులలోనే కోతకువచ్చు తయారు అ
వుతున్నది గనుక యీలోగానే పొడిచిన పాడాలు
వగైరా తెల్పలు తయారు చేయించి మహాశ్చర్యాలు

హారింపులోతిన్ని చెరుపులోతిన్ని రాకుండా సా
ధ్యమయ్యె మట్టుకు ప్రస్తుతములోనే పైకమును వసూ
లుచేసి కోటచెట్లు యేమి దంబాలాలు యేమి యిప్పి
స్తున్నాను. గనుక తమకు యీ సంగతి జాహీరు.
లోతి రాగలందులకై విన్నపము వ్రాసుకున్నాను.

చిత్తగించవలెను
౧౮౬౭ సం॥
ఫిబ్రవరి తే ౧౬ ది.

బద్దెపూడి శ్రీరాములు
చెబోలు డివిజన్ అమీన్

No. 63.

మహారాజశ్రీ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు మేజ
స్ట్రేటు జే. దారన్. హిల్ దొరవారి సము
ఖానకు

విన్నపములు మ॥ నాగాయలంక గ్రామకాప
రస్తులు పుప్పల తిరుపతయ్య పుప్పల తాతయ్యవ్రా
సుకున్న అర్జీ విన్నపం.

తాతయ్యకు పితామహుడైనటువంటి పాప

య్యకు కొంత కాలందాంక సంతానం లేనందున.
వుప్పల తిరుపతయ్య మేనల్లుణ్ణి అప్పుడుచేత యిం
ట్లో వుంచుకున్నాడు. తరువాత కొంతకాలముకు.
పాపయ్యకు పుత్రసంతానం పుత్రికసంతానం కల
గినది పాపయ్యగారి కుమార్తెను తిరుపయ్యకు యి
చ్చి వివాహం చేశి కొమాళ్లు ముగ్గురితో పాలు
న్నా తిరుపతయ్యకు నాలుగో భాగము యేర్పాటు
చేశి తరువాత కొంత కాలముకు పాపయ్యగారు కా
లంచేసినారు తదారభ్యం నాలుగు భాగములు వ
ర్తను వ్యవసాయం మొదలయ్యి వాటివల్ల వచ్చే ఫ
లసాయం అనుభవిస్తూ వుండగా మధ్యకాలం
లో పాపయ్యగారి పెద్ద కొమారుడు రామస్వా
మి కలత పెట్టినందున ఆన ౧౮౫౮ సంవుదిగ్గి మేనె
ల తారీఖున మధ్యవర్తుల ద్వారా పరిష్కరించి ఆ
తీర్పుకు తలా వక నకలు వారి హస్తములతో మా
కు యిప్పించి వున్నారు ఆ తీర్పు ప్రకారం సాలుకు
జస్తా వరకు వ్యవసాయం సమిష్టిగా చేసుకుని శి

స్తు వస్తులు ఆ పాలూరి రామస్వామి పేర జరగడం వల్ల మాదంతుల ప్రకారం శిస్తు రామస్వామి పేర టనే చెల్లిస్తూ అందుల అయిదజు భాగముల ప్రకారం అనుభవిస్తూ వుంటూ వుండే వారము సాలుగుజస్తా కాలా వతిని రామస్వామి మేము పొలాలు పశువులను మాకు వుండే యితర ఆస్తినాలుగు భాగములును పంచుకుని పొలాలు గట్లు పెట్టుకుని వ్యవసాయములు చేసుకుని అందుల ఫలము అనుభవించినారము శిస్తు చెల్లించే కాలమందు మా-కు విడుదల రిపోర్టు వ్రాసి యిప్పించవలశినదని-రామస్వామిని అడిగితే యిప్పిస్తానని వారి మిత్తు-వాల్లుయించిన్ని తరువాత దస్తు పెయ్యలేదు. తమాష్లీలు రూపాయిలు యివ్వవలశినదని అడిగితే రు-గంజపాయీలు మేము యిద్దరమూ పానకాయలు రాయిడి వద్ద బదులు తెచ్చి రామస్వామి పేర శిస్తు వుండుటు చేత మామూలు వతనే అతని పరంగా యిచ్చినారము ఆ రూపాయిలు గ్రామ మునసపు

కరణాములు పరంగా యిచ్చినాడు తెల్లిలలో పూం త్రం జమ కట్టించి పట్టా మీంద వసూలు చేయించి నాడు తాడు ఆ పట్టా మాం దగ్గరనే వుండినది. తరువాత విడుదల రిపోర్టు మీంద దస్తతు చెయుటండే - కొందరు కుత్రుమనుష్యుల ఆలోచన మీంద దస్తతు చేశినాడు తాడు మాంపొలం కూడా తనుపేరనే కయికోలు వుండుట చాత మేము మాం వంతు వచ్చిన రూపాయలు కహాశ్తిలు నిమిత్తం తన పరంగా యిచ్చి రు-౧౦౫. పాయలు వాశించవలె నని తనపేర యేర్పడ్డ మాంపొలం గ్రామ కాపరస్తుడైన పల్లయ్య కొండుకు అమన్న పేరట విక్రయం చేసి కాగితం వ్రాశినాడు.

సకల ధర్మ స్వరూపులయిన్ను యేలినవారికి విన్నపం వ్రాసుకునేది యేమంటే మాందగ్గిర వున్న పంచాయితీ తీర్పులున్నూ పాలుసాలున వ్రాయించిన పట్టాదారుడయిన ఆయూరి రామస్వామి దస్తతు చెయ్యనటువంటి విడుదల రిపోర్టు చిత్తగించి

న్ని సదరు రామస్వామి మొదలి ఫత్తుమాం ఖాంము

లు తాలూకు తహాశ్శీలు మేము యిచ్చినప్పుడు వృ

స్త సొత్తులను దరియాప్తు చెయించి నిజస్థితి విశద

పరుచుకుని మాపాళ్ల ప్రకారం మా వద్ద తహాశీలుకూ

పాయిలు పుచ్చుకొని మాంపేరం మా మొదుకల్వ్య

కుంచా విక్రయించిన రామస్వామి యెడల బత్త

వృత్తి ప్రకారం శిక్షయిప్పించి మావంతు వచ్చిన

ఋవంటి పాలం మాంపేర కయి కోలు కట్టించేలాగు

న ఆజ్ఞ దయ చేయించవలెను.

యీ అర్జీ తమరు ఋదువ చిత్తగించి న్యా

యం చేయించి నా సంతోషిస్తాము లేని యెడల దివి

జన్ సబు మేజస్ట్రేటు వారికి రిపతు చెయిస్తే న్యా

యం దొరుకుతుంది గనుక విన్నపం వ్రాసుకున్నాను

దివ్యచిత్తానకు తేవలెను. ది 10 మే - ఆనగాలెక్కు

వృప్పుల తిరుపతయ్య నిశాని.

ఆలూరి తోటయ్య నిశాని.

No. 64.

మహారాజశ్రీ - యోష్ - పెంచ్ - గ్రే

జంటరు యిస్పెయురు విజయంకునగ

రంజమీరాంక దారు స్పెశి మహాల్ యే

జంటు దొరవారి సముఖానకు

నెల్లమక్కులు తాగర్ యిలాకా పటు పెత్తుకే తు గ్రామము జరాయితీ రహితు అయిన గొత్తి న సదురు నాయుడు అనేక సలాములు చేసి వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపములు.

మజకూరు గ్రామంలో సాలాబాదుగా ౨౧।౪ం భూమి దున్నుకునే వాళ్లకి దర్మిలాంవగ్రాః ఫసలి సఖ్ఖములో కుందకం తాలూకు రు- ౨౪. నాకు తక్షింప్సి షత్తున సంతకములు చేయించినారు సదరు భూమిలో నేను ఉకుసాను చేతను సఖ్ఖం కంటే యెక్కువ పెట్టలేకపోయినాను నాలుగు వాయిదాలు పయికం చెల్లించినాను యిప్పుడు నావద్ద అయివజు లేదు సర్కారు వారు పయికం పుచ్చుకునే యు

కల పశువులు త్రయ పరచి చెల్లించ వలెను కాని మరి

ఏమి విషయమయిన ఆధారం లేదు యేలినవారు

నేను వ్రాసుకున్న వాంక్కతు చిత్తగింపు న్యాయం

దయ చేయించ వలెనని ప్రార్థిస్తూ వున్నాను.

చిత్తగించవలెను.

౧౮౫౦ సంవత్సరం ౧౧ మార్చి.

వకురు నాయుడు నిశాని.

No. 65,

మహారాజశ్రీ-యఫ్-పెంబ్రీ-త్రో

జియురు యిస్పెక్టరు విజయ నగరం

జమాన్దారి స్పెశియాల్ యేజంటు

దొరగారి సముఖానకు

పెదగాడి తాకా యిలాకా వేపగుంటజరా

యితీ కహింతులు అయ్ము ముద్ది అప్పాయు-సా

లాపు అప్పాయు వగయిరా దయాంనేలు చేసుకు

న్న అర్జీ విన్నపములు ఏమంటే - - -

మజుకూరు గ్రామానకు పెట్టు పల్లాలుగా డా వుండి వున్నవి అయితే పూర్వమందు పల్లపు భూములకు వక చెరువు వల్ల నీటి ఆధారం వుండి గ్రామం తుందరంగా వుండకుండా వున్నందున ప్రతి సాలుసూ సర్కారు సొమ్ము బేబాకుగా చెల్లించి అవి భిన్నంగా పిల్లలు మేము వుండేవారము. దరిమిల్లాను సదరు నీటి ఆధారమయిన వాటికి యేసాలున యేప్రభువులు మరమ్మతు చేయించనందున. శికస్తు అయిపోయినది- వాటి కింద వుండే పల్లపు భూములు అప్పటి కాలప్రుబితము కొద్ది మెట్ట వ్యవసాయముల కింద పెట్టి సాగుబడి చేసుకుంటే ఫలితంలోకి రాకపోవడమున్ను సర్కారుకు మేముకట్టే సొమ్ముకు అయివజు లేక పోవడం వల్లనున్ను కష్టం సంభవిస్తూ వున్నది. బహాలు శ్రమపడి చుట్టుపట్ల వుండే పర్వతముల యొక్క కర్రలు అమ్ముకొని అందువల్ల సర్కారు సొమ్ము చెల్లకట్టుకొని యేకాలానుకు అయినా

దేశము పాలనచేసేవారు విజయం చేస్తే మా యొక్క
కష్ట సుఖములు అగుపర్చుకోవలెనని నిరీక్షిస్తూ
వున్నాము - యిది వరకు లోగడ రాజ్య అధికా
రులు తమలాగు న్యాయం అంతు చేయించి తరువాతు
లను సంరక్షణా చేయుకపోవుటవల్ల యే ప్రభువుల
తోను చెప్పుకోలేము యిప్పుడు యేలినవారి చేత మ
నవి వ్రాసుకునేది యేమంటే నవరు గ్రామానకు
వుండబడ్డ పల్లపు భూమికి నీటి ఆధారం కలుగ
చేసిన యుజల గ్రామం కుంటకం పడకుండా వుండడ
ముకున్ను చేపము మాను బరిగా వుండడముకున్ను
కారణమవుతుంది లేనిపక్షముకు జీవించి వుండలేము
- నవరు పిల్లలమయిన మాయందు కటాక్షించి న
దరు నీటి ఆధారం మరమ్మతు చేయించి రక్షించినా
సరే లేక యీ గ్రామం యిలాగే తప్పించి యేలి
నవారి సమస్థానంలో మరి యే గ్రామంతో నయి
నా మాకు యియ్యవలసింది మెట్ట పల్లాలు దయ
చేయించి మా రవాతాంగం నిలప గలందులకు

కోరుకుంటాము లేని పక్షమునకు పసరం పెంచుర్రా అమ్ముకుని పిల్లలు మేము లేచి వెళ్లి పోతూ వున్నాము. తాంబత్తి ధియాం సంగతి చిత్తానకు జారిదారు ని మిత్తము మనవి వ్రాసుకున్నాము. దిక్కుచిత్తానకు. తేవలెను

౧౮౫౦ సంయు మాంచి నెలది ౬.

౧ నిశాని అప్పాయు.

౧ నిశాని బల్లి అప్పాయు.

౧ నిశాని దర్మాయు.

౧ నిశాని వెంకాయు.

౧ నిశాని రాముడు.

No. 66.

౦యి॥ ఆ॥ రామచంద్ర తహశీల్

దారు తాలూకే వుదయగిరి జిల్లే

నెల్లూరుగారి సముఖానకు ॥చాం॥చాం॥

నీతాలూకాం యిలాకాం కొండ్ర గ్రామము

ల పెద్ద కాపులు పొంచ్చు ఖాంబుసాంగు బది వేశి

అందుకు శిస్తు తప్పిగా చెల్లిస్తున్నారని పాంజూంతి
షిర్వాదులు వచ్చినందున సదరహి భూమిని సర్కా
రు కాయిదా ప్రకారం పయిమాయిషీచేసి. త
తిమ్మా రయితులు తేప్రకారం శిస్తు కట్టుతున్నా
రో అదే ప్రకారం ఆశిస్తు వారివద్ద వసూలు
చేస్తూ వచ్చేది- మరిన్ని సదరహి పెద్దకాపులు
తమ భూములున్ను పాయకారి రయితులగుం
డా దున్నించుకుండారనిన్ని తెలియ వచ్చినందు
న ఆజ్ఞారయితుల వల్ల తమభూములను దున్నిం
చుకోవలశిన పని లేదనిన్ని తాము స్వతవరిగాన
యినా దున్న వలశినది లేక తమ పనివాండ్లను పె
ట్టి దున్నించ వలశినదని వారికి తాకీదు చేసేది-
రయితులగుండానే దున్నించే పక్షముకు ధాన్యా
ము యిమాంవత్తు సర్కారుకే దాఖల్ చేసుకోవలశ్నది.
తెలిశేది-...

ఆన. 1861 సంవత్సరం జూనునెల 6వి.

ఆర్. ఏ. రాబర్ట్సన్---

No. 67.

మహరాజ రాజశ్రీ- ఆర్- ఈసు-

రాబరట్సన్- యిస్క్వైర్ కలెక్టరు జిల్లె

నెల్లూరుగారి సముఖానకు-

జిల్లె మజుకూరులోచేరిన గూడూరు తాలూకా యిలాకా పిడూరి సముతుపెద్దకాపు అయ్యనారాయణారెడ్డి వ్రాసుకున్న అర్జీ దాస్తు...

సన్- 1855 సంవత్సరం వరకు నేను ఆమాన భూములకున్నతూ వుంటిని- మేనెల- 20 తారీఖున నేను తమపేరట వ్రాసుకున్న అర్జీ వివరములు జాహీరు ఆయి వుండవచ్చును- అందుకు జవాబు దయచేయించలేదు యిప్పుడు మంచి వర్షములు కురిసి సాగుబడి చేసే దినములు అయినందున సాగుబడి వృద్ధిచేసి సర్కారువారి దయకు పాత్రుడు కావలెనని ఆ తాలూకా తహసిల్దారున్ని ఆగ్రామమునసు యిజారాకు యి

ప్పించిపెట్టేనని అడిగితే అగ్రహారములకు భారీ పేరు
మీద కిస్తీలిచ్చి పెరుకు పయిరు పెట్టితే సర్కారుకుగా
నా నష్టం కలుగుతున్నదనిన్ని యెంచి నాకు అగ్రహారం
యిచ్చారాదని యిప్పించలేదు. తానున్న అగ్రహా
రములలో పెరుకు పయిరు వేయించవద్దు మనకు యిం
తమాత్రమునైన్ని చెప్పరానందు చేయించలేదు. గనుక
నన్ను తన సముఖములోకి వచ్చేటట్టు హుకుం
అయిన శిక్షకుండు గ్రామ యీనావత్తు అపహారాలు
మనవి చేసుకుంటున్నాను. నేను కదీం రయితును నా
కు దయ చేయించిన యెడల మొంతుబరు జామీన్
యిప్పించి సర్కారు రూకలు చెల్లించి నేను జీవన
ము చేసుకుంటున్నాను. యీ యీనావత్తు సంగ
తులు విచారించి ముందు నేను నడుచుకోవడముకు
చిత్తానుసారం ఆజ్ఞ దయ చేయించవలెనని వేడు
కుంటున్నాను.

౧౮౬౪ సం॥ ఆగష్టు ౨౯తి నారాయణరెడ్డి వ్రాలు.

No. 68.

బళ్లారి జిల్లా కలెక్టరు గారైన

పెంతిపె దొరగారి సముఖానకు-

రాయదుర్గం తాలూకు యిన్ చార్జితహ

శీల్దారు వెంకట్రావు వ్రాసుకున్న అర్జీ యేమనగా

తాలూకు మజుకూరు గ్రామాదులలో వ్యం

డబడే చింతచెట్లు మామిడిచెట్లు వగయిరా ఫలవృ

క్షముల ౧౨౭౫ ఫసలీ దరఖాస్తును యీనెల

౨౫ తేదిన రాయదుర్గంలో పేరాప్రాంతి మీద

జరిగించి, వెనకటి సంవత్సరం చేరీజు మీదనిగా వ్యం

చి రయూలం వేలయించి వలశినదిగా సొదరు వేయిం

చిన యీనెల ౭ తేది ౧౭౨ నెంబరు హుకుం చేరి.

శిరసావహించినాను హుకుం ప్రకారం యీసం

గతి అందరికి తెలియ చేసేదిగా రివిన్యూ యిన్

స్పెక్టర్లకున్ను గ్రామస్థులకున్ను అఖితమూ

లముగా తెలియచేశినాను. యిదిగాక యీనె

ల ౭ తేదీ డిస్ట్రిక్టు మజుకూరు గెజటీలో తాలూ

తు మజుకూరు ఫలవృక్షములపైని రాయదుర్గం
కుల్లాపురం అనేగ్రామాల పెట్లను వచ్చేనెల
౧౫తేదిన దరఖాస్తు అవుతూవున్నదని ప్రశిద్ధ
పడి వున్నది. కాగా వచ్చే వారమందు ప్రశిద్ధపడే
గెజటిలో తక్కినగ్రామాల ఫలవృక్షములను కూ
డా పైన చెప్పిన కాలమందు దరఖాస్తు చేయిం
చ బడుతూ వున్నదని ప్రశిద్ధ పరచేటట్లు శెలవు
అయిన యిరుతల దరఖాస్తు చెయ్యడానకు విస్తా
రం జనం చేరడానకు సదుపాయంగా వుండున
ని మనవి చేశినాను. చిత్తగించవలెను -

ది ౧౨ శెప్టెంబరు ౧౮౬౫సం॥ తమ విధేయుడు

వెంకటరావు

No. 69.

బళ్లారి జిల్లా కలెక్టరు వారగు వార్
త్రై దొరవారి సముఖానకు.

గుత్తి తాలూకా ఇ॥ తహశీల్దారు చిత్తం

బల మొదల్యార్ వ్రాసుకున్న అర్జీ-

దిమ్మగుడి జాగాయితీ రయితు అయ్యవాను మన్న అనేవాడు తనవల్ల వెళ్లుబడి అయ్యు శేత మ్మ యినాం క్విట్‌రెంటు సమ్మంధం- ౬-౧౨-౦- కరణాంవల్ల అక్రమంగా వసూలు అయ్యు విషయ ములో విచారణా జరిగి సదరహీ అయివజు వాపసు యివ్వ వలశినదిగా డిప్యుటీ కలెక్టరుగారు వుత్తర్వు చేశి వుండిన్ని అలాగున సదరీ అయివజు తనకు యివ్వలేదని డిప్యుటీ కలెక్టరువద్ద ఫిర్యాదు అర్జీ యిచ్చుకున్నందుకు జాస్తైలాతేది. డిప్యుటీ కలెక్టరు హుకుం సాదరు చేశి వుండేటం దుక జవాబు మనివి చేసేది యేమంటే-

నేను ఫిర్యాదు దారుక్షిర్తి తలబు చేయుగా వాడు పోతే అయినట్టు తెలశినందున ఫిర్యాది అన్న అయిన గిరియప్ప అనేవాడున్ను ప్రతివాదులున్ను హాజరయి యీసంగతిలో కావలశిన విషయములు అన్నరు యివ్వగలందులకు తిరి

గి వారికి సమ్మను చేయించినాను- అయితే వారు యెవరున్ను హుకుం ప్రకారం హాజరు కాలేదు గాని యీ విషయములో వారు రాజీ పడ్డట్టు గ్రామస్థుల వల్ల తెలిశినది గనుక యీ సంగతి తెలియ చేసుకొన్నాను- దివ్యచిత్తానకు తేవలెను-

30 నవంబరు-1865 సం॥

చితంబర మొదలార్యరు--

No. 70.

మహారాజశ్రీ మచిలిపట్టము జిల్లా

హెడ్డు కలెక్టరు దొరవారి సముఖానకు-

యేలూరు తాలూకాలో చేరిన మ॥ చాటు పర్రు గ్రామం కాపరస్తులయిన ధనుగరు పట్టాపంచల నాగాయి మక్కిలి వినయ పూర్వకముగా వ్రాసుకున్న విజ్ఞాపనం అర్జీ యేమంటే...

మ॥ మజుకూరులో యిది వరకు అయిదారు పురుషాంతములనుంచి పరంపరా కాపురం

గా వుంటూ వున్నాము. మావల్ల సర్కారువా
రికి జరిగే పనులనగా మూర్ల వశాత్తు కుంఫిణీ
వారి తాలూకు పటాలములు మొదలయ్యేవి సదర
హీ యేలూరు ముకాంకున్ను విజయం చేసినప్పుడల్లా
నాగౌర్ల మండలలో సర్కారు వారు సదరు పటా
లముల దొరలు వగైరాలకు గాను కోరిన గాత్రా
లను యేమి- పాలు- వెన్న- మాంగడ- యీ వస్తువులు
సరఫరా చెయ్యడముకున్ను సదరహీ వస్తువులకు
తాలూకే మజుకూరు తహాశ్శీలుదారుగారు ధర
ప్రకారం నిర్ణయించి యిప్పించిన రూపాయీలు
గ్రామస్తుల ద్వారా పుచ్చుకుంటూ సర్కారుపను
లప్పట్ల బహు జాగ్రతగా వుంటూ వున్నాను యిట్లా
వుండగా షుమారు నాలుగు మాసముల క్రిందట శ్రీ
రంగపట్టం నుంచి గంజాముకు ఫెత్తేస్సా జర్లపటా
లం సదరహీ యేలూరిలో ముకాం చేశినప్పుడు సద
రు ప్రకారం అన్నిన్ని జాగ్రత పరచినాను- అందుకు
గ్రాయర్జు బాజారే ధర ప్రకారం పయికం మజుకూరి వ

రములు కాపులు మారిపత్తు యిచ్చి వున్నారు.
సదరహీ గ్రామస్తులు యీ పయిరం నాకు యివ్వ
క తమరు నాకేమో సహాయం చేస్తునామని లంచం
కింద యీ రుపా- ఆరువ్వర చెల్లు పెట్టుకుని నాకు
యివ్వక తంటాలు పెట్టుతున్నారు గనుక ఖావం
దులు నా అర్జీ సాకల్యంగా చిత్తగించి గ్రామ
స్తులు తరబు చేసుకొన్న సదరహీ పయిరము నా
కు యిప్పించేలాగున తాలూకే మజకూరు తహ
శీలుదారు గారి పేర తక్షణం హుకుం దయచే
య్యించ గలందులకు కోరుతాను దివ్య చిత్తానకు
తేవలెను. యిది పదివేల విన్నపములు- యిందులత
ప్పులు క్షమించవలెను.

౧౮౫౫ సం॥ } ధనుగురు పఠాపంచల నాగాయ చేవాలూ
జనవరి ౧ తేది. }

No. 71.

మహారాజశ్రీ యఫ్. హెంస్రి- శ్రా
జియరు యస్క్వయరు విజయన
గరం సమస్థానం స్పెశియాల్ యేజం
టు దొరవారి సముఖానకు-

విజయ నగరం తాలూకా యిలాకా సెర్విషుల్ కాపరస్తులైన భైరెడ్డి పాపి నాయుడు వ్రాయించు దాఖలు చేశిన దరఖాస్తు...

మజుమూరు గ్రామం దరినివున్న యేరు వస్తె నప్పుడు యివతల వడ్డునుంచి అవతలకువున్న అవతల నుంచి యివతలకువున్న ప్రజలను నడపగలందులకు మా అలాగను మజుమూరు ముస్తాజరుల్ యిదివరకు సాలు గకి రు- 3 చొ౹౹ నడపేవాండ్లచేత అక్రమంగా వుచ్చు కుంటూ వున్నారు- యీ నడపడంవల్ల వచ్చేమూలిన ది పినవాండ్లకు చెందవలశినది-

రేవు సర్కారు వారికి దాఖలు కావలశినది. గాని ముస్తాజరుల్ వుచ్చుకోవడం క్రమంకానం-

దున నేను మనవి చేసుకునేది యేమంటే- సాలు ౧౩-
ర్పు-౩- బాకీపున ముస్తాజరు పుచ్చుకునే-కూలి దరి
మెనాకు ముస్తాజరు రాకుండా చేయించ వలశినదన్ని
సర్కారువారు సదరహి కూలిలచేత సావీనా రు-౩.
బాప్పున యిందుకై పుచ్చుకోవడం శిద్ధాంతం చేశి
న యెడల సర్కారుకే చెంద వలశినది. గాని ముస్తా
జిరుకు చేరడం క్రమంకాదు గనుక సావీనా రు-౩ బాపు
కీలు మొదలుకొని ఆరు సంవత్సరములకు రు. ౧౮-
లకు గాను కవులు దయచేయించిన యెడల తమరు
నిర్ణయించిన వాయిదాల బాపు యేసాలు పయి
కం ఆసాలున మొక్తడి దాఖలు చెయ్యమంటే అ
క్తడి దాఖలు చేస్తూ వున్నాను. గనుక నాదరఖా
స్తు మంజూరు చెయిన్ని సదరు ప్రకారం నాచే
త ఖదపా దాఖలు చేసుకుని కవులు దయచేయి
చ వలశినదని ప్రార్థిస్తూ వున్నాను. చిత్తగించవ
లెను.... నిశాని పాండి నాయుడు.

౧౮౪౯ సంవ॥ డి. /3 సెప్టంబరు..

మరిన్ని సదరు యేరు వచ్చినప్పుడు సర్కారు తాలూకు నవ్రతల్లు ఉప్పా మొదలయినవి వచ్చినప్పుడు ఆటంకము లేకుండా జరిగిస్తూ వున్నాను యీ సంపయికేం మొం తరపాలోడేరి సర్కారు వారికి దాఖలు తావలశినది గనుక నాదరఖాస్తు ప్రకారం జరిగించ గలందులకు కోరుతున్నాను. చిత్తగించవలెను.

దాఖలు. ది. ౧౪ సెప్టంబరు.

౧౮౪౯ సం॥. పాపినాయుడు నిశాని.

No. 72.

మహారాజశ్రీ దబ్లియు వల్లియం
సు యిస్టెలియరు కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు
హెడ్డశిష్టాంటు కలెక్టరు దొరవారి
సముఖానకు.

గన్నవరం తాలూకా తహశీల్దారు తిమ్మ రాజు వెంకటాచలం వ్రాసుకొన్న అర్జీ విన్నపం..

తాలూకే మజుకూరు యిలాకా గ్రామాడు లలో కవింతులు వర్తకులు. ముఖ్యాంసాందార్లు-అగ్రహారీకులు మొదలయిన విశేషం ఆదాయం అనగా సాలు ౧కి రూ॥ ౧౦౦౦ పయిని నఫాకల్గిన వారికి రూ॥ ౧౦౦కి ౧ రూపాల చొప్పున యిన్కం టాక్సు పన్ను కట్టవలశి వున్నదనిన్ని అందుకు తాలూకా కరణాములను రప్పించి ఆసామీ వారీగాంగానా తఖ్ఖీ పంపించవలశినదని. యీనెల ౧౦కేది. ౧౦౬ నెంబరున తమరు దయచేయించిన హుకుం అందినది..

హుకుం ప్రకారం కరణాములవల్ల తఖ్ఖీలు తయారు చేయించి షెడ్యూలు అనే అచ్చుఫారములలో ఆయా కవింతులకు వుండే ఆదాయంకు తఖ్ఖీ దాఖలు చేసుకొని వున్నాను.

వాటిని మొత్తం అభి స్త్రాక్టు నేను తయారు చేయించి నంతలో తాలూకా మొత్తం రూ॥ ౩౦౦౦. మూడువేల రూపాయీలు. అయినది

గనుక ఆసామీ వారి తెఖ్షీలు పెహరిస్తు స హితంగా తమ హుజూరుకు పంపించి వున్నా ను. ఆవి చిత్తగించి యిందుల పయికం వసూ లు చేయుటకు హుకుం దయచేయించవలెనని తమ యొక్క ఘునాన్ని మిక్కిలి ప్రార్థిస్తున్నాను.

దివ్యచిత్తానకు తేవలెను.

౧౮ జూన్ ౧౮౬౧ సంయి

తిమ్మరాజు వెంకటాచలం...

No. 78.

మహారాజ రాజశ్రీ మెయిఫుల్ తేసర్

యిస్క్వయరు కలెక్టరు జిల్లా బళ్లారి

గారి సముఖానకు.

మజుకూరులో చేరిన కూడ్లిగి తాపరస్తు డయిన బసలింగయ్య వ్రాసుకున్న అర్జీ డేమంటే.

మా తండ్రి జంగమయ్యకు గడెకల్లు అనే గ్రామం లో కొంతభూమిన్ని చోలరాశిలో కొంతభూ

ఇచ్చి వుండినది. 12-58 ఫసలీలలో ఆ భూము
లను నా పేరట చేయించినారు. అయితే రెండ్లు
సంవత్సరముల క్రిందట మా దాయాది అయిన
పేరప్ప అనే అతను నేను పసివాణ్ణి అయి వు
న్నందున జోరావరిగా ఆ భూములు నా స్వా
ధీనము తప్పించి తానే అనుభవిస్తూ వున్నాడు.
నా భూములు నాకు యిప్పించమని అడిగితే
నన్ను సకల తంటాలు పెడుతున్నాడు మరిన్ని నా
యిల్లు వగయిరా నా తండ్రి ఆగ్రామ కలాపా
లలో సంపాదించిన సొత్తున్ను తన వశ పరచు
కొన్నాడు. నేను అడిగినప్పుడల్లా సరి అయిన వు
త్తర్వు చెప్పడము లేదు. మీరు తప్ప వేరే ఎవరు
నాకు ప్రాపకము లేనందున నేను మనవి చేసుకు
నేది ఏమంటే. తాము నాయందు దయ చేసి
ఆ జిల్లా శిరస్తా పేరట వుత్తరవు దయచే
యించి సదరహీ పేరప్ప నా జోలికి రాకుం
డా నున్ను నా స్వాధీనములోనుంచి అతను

దురాంత్యతముగా తీసుకున్న భూవములను నాకు తిరుగా యిప్పించి నన్ను కాపాడేలాగున సునూ్ను చెయ్యవలెనని తమరును మిక్కిలి ప్రార్థిస్తూవున్నాను..

బసలింగయ్య చేవ్రాలు.

౧౮౬౧ సం॥ మార్చి తా-౨-.

No. 74.

మహారాజశ్రీ బళ్లారిజిల్లా
ఆక్టింగు కలెక్టరు గారయిన హారిస్ను
దొరగారు.

గుత్తి తాలూకా తహశీలుదారు వెంకట్రావుకు వ్రాయించిన వుత్తరువు యేమంటే..

౧౮౫౫ సంవత్సరముకు మాంతాలూకా మీద రూపాయలు ౭౫-౦-౦ బాకీ నిలువున్నది తరువాత ౧౮౫౭ సం॥కు రూపాయలు ౬౧బకాయి పడివున్నది అనగా రూపాయలు ౪౨-౦-౦ ధాన్యపన్ను నిమిత్తమున్ను తతివర్హా రెమ్మిపన్ను ని

మిత్తమున్ను - యిప్పుడు ౧౮౫౮ సంవత్సరము
ఆఖరు కావచ్చు నప్పటికిన్ని అంతబాకీ ని.
లుప్పకొని వుండడముకు కారణంమేమి బా
జారు అమను ధాన్యపు ధర దొలుకు రెండు
మూడు రూపాయలు తగ్గి పోయినా నేవు అ
ది బాయిజారుకు వ్రాశి తెలియచేశి తరద్దూరడు.
వల్ల మొబల్లగు పయికము ధాన్యము ఖర్చుచే
సి వసూలు చెయ్య వలశి వుండెను. నేవు సంబ
ళము మాత్రము తింటూ సర్కారు రూకలు
యిట్లా బాకీ పడేటట్టుగా చేశి వాటిని వ
సూలు చెయ్యకుండానున్నా యికసాలు చె
య్యకుండానున్ను వున్నావు మరిన్ని బాజా
రినుంచి మాస మాసం వచ్చే పాయికములు-
యందు యేమిన్ని జ్ఞాపకం వుంచనట్టు తెలి
య వస్తున్నది. యిదినేవల్ల కానియెడల బా
జారికి వ్రాశి తెలియ చేస్తే ఆరూకలు వ
సూలు చెయ్యడముకు నేబదులుగా మతివకరిని

పంపించబడవచ్చును. యిది చక్కగా తెలుసుకొని సదరు వ్రాశిన ప్రకారం రూకలు జాజాంగా వసూలుచేసి ధాన్యము యిదివరకు ఖర్చు అయినది యెంత అన్ని యెంత బాకీ వుండే దిన్ని ఆ వివరం పట్టీవ్రాశి వయిజూరితి పం పించ వలశినది. ధాన్యము యేయావత్తు ఖర్చు చేశి బాకీ యేయావత్తు ధాన్యంగా రావలశి వున్నాది రొక్కముగా రావలశివున్నాది పంపించవ లశినది. తెలిసేది..

యెరుఫ్- డబ్లియు- వర్సల్-

౧౮౩౮ సం॥ నవంబరు. ౧౦ తేది..

No. 75.

మహారాజశ్రీ- మేస్టర్- జార్జ

నిసబట్- కలెక్టరు జిల్లా చెంగల్పు

ట్టుగారి సముఖానకు-

ఫిదవి వెంకటరావు పంతులు మజుందారు

తాలూకే తిరుపోరూరు వ్రాసుకొన్న అర్జీ తాత్-మంతే...

తాలూకు మజుకూరులో చేరిన మవుజే పత్రుపట్ నాలుగోపాలవాడు రామస్వామి నాయుడు అనేవాడు సాల్గు జస్తానుంచి ఫ్రాళ్లో హాజరుతేడు. మరిన్ని నఫరు మజుకూరు జమీన్దారు వద్ద పుంజనేల ౧౨ తారీండ్లకు రూపాయలు ౩౧–౮–౦ నిష్కర్ష చేసుకొని వున్నాడనిన్ని స్న ౧౨౩౦ ఫసలీలో మవుజే మజుకూరు జమీన్దారి యిలాకా విడిచి అమానీలో దాఖలు అయినందువల్ల జమీన్దారుడు నడిపించినట్టు పట్టా కాయం చేసి- సర్కారులో స్న ౧౨౩౦ ఫసలీలగాయతు స్న. ౧౨౩౨ ఫసలీవరకు. సర్కారుకు రూకలు చెల్లించి వున్నాడు. ప్రస్తుతం నఫరు మజుకూరు చెన్నపట్నములో వున్నందున నున్ను సదరు నఫరు మీద సాల్గుజస్తాబాకీ రూపాయలు.

౩౧-౮-౧ రావలశి వున్నందుననున్ను, మరిన్ని హా
లు సాలులో మవుజే మజుకూరులో తమపైలం
సాగుబడి దిట్టం చేసే నిమిత్తమున్ను, బాకీ యివ్వ
పోవడమునకు సమాధానము చెప్పడమునున్ను, జిల్లా
దారుడు పిల్వనంపించినందుకు యిదివరకు హాజరు
కాకుండానున్ను, రూకలున్ను చెల్లించక పిక్కిలి
పోలం సాగుబడి లుకుసాను చేసివున్నాడు. యీ
జాబులో సాల్లుజస్తా బాకీ నిమిత్తం సదరుపై
లం విక్రయించి బాకీరూకలకు జమవజా చేసి
యివ్వతమునకయినా సరే యితర విధముగా నడు
చుకోవడానకయినా సరే యేలాగు వాయికం
దయచేస్తున్నారో ఆలాగే నడుచుకొంటున్నా
ను - జిత్తానకు విశదం కావలెను.

౧౮౫౭ సం॥ } సిద్దవెంకట్రావు పంతులు
యేప్రలు తేది } మజుందారు తాలూకు
మజుకూరు.

No. 76.

మహారాజశ్రీ యఫ్-హెల్ప్రి-త్రీజ
యరు యిస్క్వైయరు విజయనగరం
జమీందారీ స్పెశియాల్ యేజం
టు దొరవారి సముఖానకు.

విజయనగరం తాలూకా యిలాకా మన్యగ్రా ష్ఠాం కాంపఠస్థుడైన కంతిపాంటి పేరయ వ్రాయించి దాఖలుచేసిన అర్జీ విన్నపములు:

నేను -౨౨- సంవత్సరములకింతట మజుకూరులో త్రయానకు గొనుక్కొన్న పిళ్ళారిచేను. అనే మాన్యం భూమిలో కొంత మెట్టభూమిన్ని బీటిభూమిన్నికొంతానున్ను మజుకూరు నాయడయిన తాళ్ళప్రాడి బన్నాయి సదరు భూమిలో పండిన ౧౬ రూప్యాల. కిమ్మతుగల జొన్న వినుప ఫలంతోటి సాలుగు జన్నలో ఆక్రమించుకొన్నాడు. యిందుకు -౪-౫- నెలల కిందట పక అర్జీ తమ హుజూరున దాఖలుచేసుకొని వున్నానుగాని

తారీఖు యీందులేదు. దాన్ని యిదివరకు తాము దరియాప్తులోకి తెచ్చినారుకారు. యిప్పుడు నేను ప్రార్థించేది యేమంటే సదరు భూమి విషయమయిన దస్తావేజులు. చెకుబందీ పట్టాల వల్లనున్ను యీ దిగువనేను వ్రాసుకున్న సాక్షులవల్లనున్ను తమహాయిజూరున రుజువు పూరాగా విత్తగించి సదరు బిన్నాయుడు ఆక్రమించుకొన్న నామాన్యంలో మెట్టభూమిన్ని సదరు భూమిలో పండిన జొన్న మినుప మాసూలు వగయిరాలు గసాను. రూ|| - ౧౬ రున్ను బిన్నాయుడు వల్ల నాకు యిప్పించవలెనని ప్రార్థిస్తాను విత్తగించవలెను.

సాక్షులు. తంతిపాటి వీరయ్య

తోలేటి అప్పయ్య

వగయిరాలు.

౧౮౫౮ సంయుజూలై౧౫ది.

No. 77.

మహారాజ రాజశ్రీ ఘనతవ
హించిన రివిన్యూ బోర్డు మెంబర్ల
వారి సన్నిధికి..

నెల్లూరు జిల్లాలో చేరిన ములుమూడి గ్రామ పరస్థులయ్యిన ములుమూడి శీతారామయ్య - కాంతంటూరి లక్ష్మి నరసయ్య వ్రాసుకొన్న మనవిజేశేదేమంటే..

మన్రుజే మజుకూరులో మా పట్టా భూములలోని మెట్టులో గ్రంంకూర్బా- అప్పుతీసి ఖర్చు చేసి వకభావి తొవ్వించి ౧౨౬౨ ఫసలీ వరకు ఆ భూమిలో ములకు పంట చేసుకుంటూ భుక్త పరచుకుంటూ వచ్చినాము. ఆయితే ఆగ్రామ కరణం ౧౨౬౨ ఫసలీలో మేము కొమర పూంటి చెరువు నీళ్లు మా భూములకు పారించుకొన్నామని రు-౧౧-౭-౦ యింజాంఫా పన్ను కట్టి జమాబంది కాగానే వక తెల్సి తయారు చేసి వసుఖూలికి

పంపినాడు. మేము యిది వినగానే తహశీలుదారు వారికి అర్జీ యిచ్చుకున్నందుకు వారు యీ సంగతి విచారణచేయుటకయి రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరును పంపించినాడుగాని మేము కైమరపూరి చెరువునీళ్లు మాభూములకు తెచ్చుకోలేదని ఆ విచారణవల్ల తెలిసినందున అందుల రిమాండర్ సహితము తహశీలుదారు వారికి వశ రిపోర్టు వ్రాసి పంపించినంతలో వారు ఆలోచించి ఆ భూమికి యీజాఫా పన్ను కట్టవలసినదని అక్కరలేదని కలెక్టరువారికి తెలియచేసినారు. అందుమీద ఆ సంగతి పునర్ విమర్శచేసి అందుల వాస్తవము తెలియచేయుమని అప్పుడ్లో తహశీలు పనిచూస్తూ కృష్ణ సుబ్బయ్యగారు ఉత్తరువు అయినందున అదే ప్రకారం తిరుగా ఆ భూములను తనఖీ చేయవలసినదని ఆ యిన్స్పెక్టరుకు ఆజ్ఞ అయినది తరువాత సదరహి తహశీలుదారుడున్ను ఖుద్దున ఆ భూములను.

తనకే చేసి ఆ తీరువ తోశివేలరు వలశనదని బందూ
ను చేసుకున్నా కలెక్టరుగారు ఆ విషయములో.
సమాధానములేక సదరహి శాస్త్రి పన్ను తోలయక
ముందేదని చలపక్షి వున్నాడు కాబట్టి యీ సంగతి
బోర్డువారికి తెలియచేతామని అందునగురించి కలె
క్టరు తీర్పుకు నకలు యిప్పించవలెనని మేము యెంత
అడిగినా ప్రయోజనము లేనందున బోర్డువారి
కి శ్రేత పరుచుకొంటిమి వారు మా అర్జీ కలెక్ట
రు వద్దికి పంపించినందుకు వారు సదరు రిపోర్టున్ను
కరారము యిచ్చిన కయిఫియ్యతున్ను చూడకుండా
మేము శాస్త్రి పన్ను కట్టవలసినదే అని అందుమీద
యిండార్సు చేసినారు గనుక తహశీలుదారువా
రికి మేము యిచ్చుకున్న రెండు అర్జీలున్ను యిన్
స్పెక్టరు చేసిన రిపోర్టు-౧- గ్రామస్తులు యిచ్చిన క
యిఫియ్యతు-౧- ఈ మలా నాలుగు కాకితములు
యింగ్లీషు తర్జుమా సహితము యిందులో వు
ఉఫ్రాంపు చేసుకొన్నాము...

మరిన్ని వ్రాయిన నెల ౧౮ తేదిన స్టాంపు
లో వ్రాయించిన వాంటి నకళ్లు తెనుగులో బోర్డు
వారికి పంపించుకున్నాము గనుక బోర్డువారు మా
సంగతి చిత్తగించి కలెక్టరు చేసిన అన్యాయపు తీర్పు
ను రద్దు చేయ వలసినదే కాకుండా మావద్ద అక్ర
మముగా పుచ్చుకొన్న రు ౧౧-౭-౦ మాకు తిరి
గా యిప్పించ వలెనని తమ ఘనాన్నిగూర్చి మి
త్రి వేడుకొంటున్నాము..

ఫిబ్రవరి ౧౪ తేది-
౧౮౬౭ సం॥

ములమూడి శీతారామయ్య చేవ్రాలు
తాకంటూరి లక్ష్మీనరసయ్య చేవ్రాలు.

No. 78.

మహారాజశ్రీ థామస్ అల
గ్జాండరు యిస్టేయరు కలెక్టరు
జిల్లా రాజమహేంద్రిగారికి.

కరప సంమ్మరు దారోగా అనంతరయ్య వ్రాసు

కొన్న అర్జీ విన్నపములు..

పోలు సాలున స్వ. ౧౨౬౦ పసలితి మజుకూ
రు కాపరస్థులైన గ్రంధి నారప్ప యీండవిజార తా
లూకు నిల్వ వున్న వుప్పు కొఠాలున్నగోరా ౩౯౧-క
లకత్తా గరిశెలు జట్టితి పుచ్చుకొని గలందులకు కొ
రి సర్కారుకు రూపాయిలు పదివేలు దాఖలు
చేస్తున్నానన్ని అవి కొలపించుకొనేపదములారి
సంభవించే హెచ్చు తగ్గులు సర్కారుకు నిమిత్తము.
లేదనిన్ని వాండలమీద యెగుమతి చేసే యెడ
ల పట్టే ఖర్చంటియ్యారు ఖర్చు తానే పెట్టుకుం
టా ననిన్ని వారలయొక్క బిల్లాపు తేదింగుత
న యేజంటు పేర దయచేయించ వలసినదనిన్ని
యిందున గురించి స. కష్టము ఆపీసులోవుం
డే రేవు తీరవ తనకు తగలకుండా మామూలు.
ప్రకారము జరిగేలాగున సెలవు యిప్పించ వల
సినదనిన్ని కోరి యేలనవారిపేర దరఖాస్తువ్రాశి

దాఖలు చేశినాడు యీ బాంబతులలో నా
అభిప్రాయమును విశిద పరుస్తూ వున్నాను- గను
క క్షమించి కోరుతాను యేమంటే- సాలుగు జ
ప్తులో లంబాడి తండానమ్మకు ఖరీదు చేసి-
యెగుమతి చేయించ్చుకొ వచ్చిన యడల యీ
కొఠారంలో వుంతే సంమ్మకు రాసులు రమా
రమి- ౧౩౦౦౦లు కలకత్తా గరిశెలు. వుంటున్నవి
గనుక తనకు ౧౪౦౦౦కు యిప్పించమని యీ
గ్రామ కాపురస్తుడయిన సామినేని రాజన్న ద
రఖాస్తు చేస్తే అందున గురించి నాకు సమాధా
నము లేక మామూలు ఖరీదుకు లంబాడీలను రా
జీ పరచి నేను వద్ద వుండి కొఠారులో వుండేరా
సులు కొలపించి అంమ్మకము చేయిస్తే ముప్పైవేల
బల్లర బంగాళా గరిశెలు కొలతువచ్చి లభ్యాతో
బైయారు వేల రూపాయీలు జమకు వచ్చిన
దనిన్ని అందున గురించి తపిశీలు యావత్తున్నా
స్థ- ౨౨౫౯ ఫసలీ ౧౮౪౯ సంవత్సరం నవంబ

నెల. వి. 15 రిపోర్టుగా చేసుకుని వున్నాను..

౧౮౫౦ సం॥ దివ్యచిత్తానకు తేవతెమా.

జూలయి నెల. ౧౫ తేది. అనంతయ్య...

No. 79.

మహారాజశ్రీ వుల్లింయం నాంకిన్స్
యిస్కైయరు కలెక్టరు జిల్లా మచిలీ
పట్ణం వగయిరా దొరవారి సము
ఖానకు..

తిరు వూరు తాలూకా తహశ్శిలుదారు శ్రీరాం రాజు నరసింగరాజు పంతులు వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపం...

తాలూకే మజుకూరు యిలాకా సర్కారు అమాని గ్రామము మయిన చనుబండ గ్రామంకు చేష్ట కరణమయిన పానుగంటి కృష్ణయ్యాపెద్దవాడు అప్పుడుబాత అతని మేనల్లుడు రామయ్యను కరణీకం గుమాస్తాగా వుంచి గ్రామమె

ఖిలు వ్రాయుస్తూ వుణ్ణాందునమున్ను అగ్రా
మం తాలూకు తివిమ్మార్గ్ వగయిరాలు శిస్తు
రూపాయిలు సదరహి గుమాస్తా వసూ
లు చేసి తాలూకా కచ్చేరికి యిర్సాలు చేస్తూ
వుణ్ణాందునమున్ను సదరహి గుమాస్తా సర్కారు
వని పట్టికు తెఖ్ఖులు మీద వ్రాళ్లు చేస్తూ వున్నా
డుగాని అసలు కరణం కృష్ణయ్య కలక్టరు గారికి
గుమాస్తాను వుంచుతానని వశదపరచ వారి వు
త్తరువు మీద వుంచలేదు అయితే పసిలుసాలు
న అక్టోబరు నెల కిస్తీ వయికం వసూలు చేసేయ
కల నిల్వ దస్తులో - రు - ౨౫ సదరహి గుమా
స్తా రామయ్య అగ్రామ సరాబును అడిగి
పుచ్చుకొని యీ వయికం సర్కారు ఖతాలో
సదరహి గుమాస్తాన్ను - సరాబున్ను జమక
ట్టకుండా తతిమ్మా దస్తు వయికం జమకట్టి అ
ది తాలూకా కచ్చేహారికి యిర్సాలు చేసినా
డు తరువాత సదరహి - రు - ౨౫ - లు దస్తు గుమా

స్తా రామయ్య స్వంత వ్రయం చేసుకొని వు
న్నాడు. యీ సంగతి చెతుబంద గ్రామ కాప
రస్థుడయినటువంటిన్ని శేరి వ్యవసాయం దారు.
అయినటువంటిన్ని చంద్రయ్య అనే బ్రాహ్మ
డు తాలూకా కచ్చేరికి యీ నెల ౧౬ దినవా
జరయి నాతో తెలియ చేసుకున్నందున తక్షణాంచ
దరవా గుమాస్తానున్ను ఆ గ్రామ మునసపు పెత్త
నదారులున్ను నా తాలూకా కచ్చేరికి రప్పిం
చి వాంగ్మూలం పుచ్చుకొన్నంతలో సదరవా.
రు. ఉక్తలు గుమాస్తా రామయ్య స్వంత వ్ర
యం చేసుకొన్న సంగతి వాస్తవమయినట్టుయ
కరారు అయినది అందుమీద అక్టోబరు నెల
కిస్తి ఆగ్రామంలో యున్న రూపాయలు. యే.
యే ఆసాముల వల్ల వసూలు చేసినదిన్ని యే
యే ఆసామికి రశీదు యిచ్చినదిన్ని తేనదిన్ని ద
రియాప్తు చేయుటకయి చనుబంద గ్రామంలో
కి నేను వెళ్లి విచారించినంతలో కొందరు ఆసా

మీరలకు బొత్తుగా రశీదులు యివ్వక వుండు
యున్నారని రయితులకు భ్రమ పెట్టి- ఉ॥ రూ॥-
రామయ్య వాదించినట్లు స్పష్టంగా రుజువు అ
యినది. కాబట్టి మనవి వ్రాసుకునేది యేమంటే.
సదరహీ.రూ॥- ఉ॥ల్లు దస్తు గుమాస్తా రా
మయ్య యిచ్చిన వాఙ్మూలం.౧-వనుబంధగ్రా
మమునసబు పెత్తనదారులున్ గ్రామ సరాబు యి
చ్చిన వాఙ్మూలములు-౪-వెరశి.౬ వాఙ్మూల.
ములు యిందుతో పంపించుకొని సదరహీరా
మయ్యను కొండా తాలూకా జవాన్ క్రిష్ణ
శింగు గుజావతు పంపించినాను. రకాదుర్ బత్త
గించి గుమాస్తా రామయ్యకు శిక్ష యిప్పించ
వలె ననిన్ని- అసలు కరణాము నను బరతరఫు చే
సి సర్కారు తరుఫు గుమాస్తాగా వేరే వకరిని
నిర్ణయించ వలెనన్ని సదరహీ ఉ॥ రూ॥ ల్లు రె
ట్టింపు ౧౫౦ రూపాయలు గుమాస్తా రా
మయ్య వల్ల వసూలు చేయించ గలందులకు

ః సుఖం కావలెనని తమ యొక్క షునాన్ని పిక్షీలు ప్రార్థిస్తాను- దివ్యచిత్తానకు తేవలెను.

౧౮౬౦ సం॥ దిరి జనవరి..

ద్రోణంరాజు నరశింగరావు

No. 80.

మహారాజశ్రీ బళ్లారి జిల్లా

కలెక్టరుగారయిన - ఏ. ఎ. భేజు

దొరగారి సముఖానకు.

బళ్లారి జిల్లా కసుబా బళ్లారి తాలూకా తహశీలుదారు అయిన భీమరావు వ్రాసుకొన్న అర్జీ...

యీ తాలూకాలో ౧౨ మందిరయితులు రూ॥ ౧౦౨.౪.౩. వరకు బకాయి పడివుండేటందున అందు నిమిత్తం అమ్మవలశి వుండేవారి భూములకు వక పట్టి యిందులో ఝు ప్రాంప్తు చేసుకొన్నాను- వీరిలో ముగ్గురు వక

ఆకారం అయినా చెల్లించలేదు - అయితే గురువా
త్రం ఆరవాళ్లు చెల్లించుచున్నారు గనుక యింక
తులున్ను యీ ప్రకారం చేయకుండా వుం
డే నిమిత్తము వారి భూములు అమ్మితేమం
చిదని నాకు తోస్తున్నది. యెందుకు బాకీచె
ల్లించలేదని అడిగితే రెండు సంవత్సరములుగా
పయిర్లు బాగా ఫలించనందునను తమప
శువులు నష్టమయి పోయినందుననున్ను యీ
రెండు కారణముల వల్ల తాము బాలా క
ష్ట పడుతున్నామనిన్ని చెప్పుతున్నారు యీ
రెండు సంవత్సరములుగా వర్షములు తక్కువ.
అయిన వనిన్ని అందువల్ల పంటలు తప్పి అయి
న వనిన్ని చెప్పడం నిజమేగాని అప్పుడంతా ధా
న్యము ధరలు నిండా హెచ్చినందున పంటన
ష్టమును యెత్తి వేస్తున్నది గనుక యీ విషయ
ములో యెట్లా నడవ గలందులకున్ను హు
కుం దయ చేయించవలెనని మిస్తరు థ్రాకీగ

స్తనాన్నను- బత్తగింపవలెను.

౧౮౬౦ సం॥ భీమరావు.

ఫిబ్రవరి ౨౦ తేది. తహశీలుదారు.

No. 81.

కడప జిల్లాలో చేరిన మదనపల్లె
డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోరటు వారి
సముఖానకు...

మదనపల్లె తాలూకాలో చేర్చి పెరమనూరులో వుండే సుబ్బిగాడి మీద సదరహి మదనపల్లెలో వుండే కోమటి నారాయణసామిశెట్టి వ్రాయించి దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదు.

౧౮౬౫ సంవత్సరం యేప్రిలు నెల ౧౫ తేదిన యీ ప్రతివాది నావద్ద ౨౦ రూపాయలు అప్పు పుచ్చుకొని- అందుకు గాను ౨ పుట్లరాగులు తొందరగానే పంపించేటట్టు వొ

ప్పుడాని నాకు వక తఖ్ఖి వ్రాయించి యిచ్చినా
డు అయితే ప్రతివాది షరతు ప్రకారం ఆధా
న్యమును పంపించకుండా కాలహరణము చే
స్తూ వున్నాడు కాబట్టి తాము సదరహీ ప్రతి
వాది వల్ల పుట్టిగతి క్రయం రూ- ౧౨-౮-౦ వం
తున యిప్పటి ధర ప్రకారం అయిన రూ- ౨౪
న్ను నాకు ప్రతివాది వల్ల తీసి యిప్పి వలెనని కో
రుతున్నాను. ఆతను నావద్ద యీ ఖరారు చే
సినప్పుడు సాక్షులు వుండి వున్నారు.

వుత్తరువ్ అయిన యడల వారివల్ల యీ
సంగతి రుజువు పరుస్తున్నాను.

౧౮౬౫ సం॥రం ౧౬ ది జూలై

నారాయణస్వామి శెట్టి చేవ్రాలు.

No. 82.

కడప జిల్లాలో చేరిన తాడిపత్రిడి
శ్రేష్ఠ మునసబు కోరటు వారి సముఖానకు

కడప జిల్లాలో చేరిన పత్తిపాటి కాపురస్తుడయిన సుబ్బరామయ్య. సఖ్యవ్రాంకులలో వుండే కుప్పుసామయ్య మీద దాఖలు చేసిన కంప్లయింటు—

౧౮౯౪ సంబ్బు జూలయి నెల ౩౦ తారీఖున యీ ప్రతివాది నావద్ద ౨౮ రూపాయిలు అప్పు పుచ్చుకొని ఆ పయికమును నూటికి ౧ వంతున వడ్డితో మరుసటి నెలలో యిచ్చేటట్లు సదరు తారీఖుననే స్టాంపుమీద పత్రము వ్రాశి యిచ్చినాడు గాని- వాయిదా పోయి రెండు నెలలు అయినప్పటికి పయికమును చెల్లించకుండా కాల హరణము చేస్తున్నాడు- కాబట్టి సదరు ౨౮ రూపా అందుకు అయిన వడ్డి రూపాన్ను సదరు ప్రతివాది వల్ల తీశి యిప్పించవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను..

౧౮౯౪ సంవత్సరం నవంబరు ౧౦ తేది..

సుబ్బరామయ్య చేవ్రాలు

No. 83.

బెజవాడ తాలూకా డిస్ట్రిక్టు మున
మునసబు కోర్టువారి సముఖానకు.

వాది.	ప్రతివాదులు.
కుజినిమెట్టు వెంకటరావు సాకిన్ అడివి నక్కలు. పరగణా రెసుంబ్రస్తయి.	ప్రతివాది గోగులమూడి రామిరెడ్డి సాకిన్ అడివి నక్కలు మీద దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదు.

సదరహి ప్రతివాది మీద నావల్ల తేబడ్డ ఫిర్యాదు యేమన్నను. నాకున్ను ప్రతి వాదికిన్ని ౨ సంవత్సరములుగాం రూకల లావాదేవీకద్దు.. ౧౮౬౦ సంవత్సరం. మార్చి నెలలో సదరు ప్రతి వాదిన్ని అతని సహోదరుడున్ను మాయింటికి వచ్చి యిప్పటి బాజారు ధరవాడికి నాలుగు పుట్ల ఆముదాలున్ను పదిపుట్ల జొన్నలున్ను యివ్వవలశిన దనిన్ని యిందుకు వడ్డి సుమారు వశ పత్రము వ్రాశి యిస్తామనిన్ని చెప్పి అసలు,

న్యూస్ పత్రిక్స్ యిది మొదలుకుని నాలుగు నెల
లలో యిచ్చే పత్రం వ్రాసను తీసుకో గలవా
రమనిన్ని చెప్పి సదరహి ప్రతివాది నూంటికి వ
కటి కాలు రూపాయి వడ్డి చొప్పున. ౬౪౦ హా
యలకు ౧౮౬౦ సంవత్సరం మార్చి నెల తేది ౨౦ తారీ
ఖున పత్రం వ్రాశి యిచ్చి నందున అడివి నక్కల
లోగా వుండే వక కోమటి వల్ల ధాన్యం కొంట
పించి ౧౦ పుట్ల జొన్నలున్ను పుట్టి ౧కి ౪౦ హా
యలు చొప్పున నున్ను ౪ పుట్ల ఆముదా
లు పుట్టి ౧కి ౬౦ హాయలు చొప్పున నున్ను
కొలిపించి జమలోకి ౬౪౦ హాయలు ప్రతివా
దికి ఇచ్చినాను. పత్రం షరతులు ప్రకారం మొ
దటి వాయిదాకు సదరహి ప్రతివాది ౧౬౦
హాయలు చెల్లించినాడు. గాని రెండు మూడువా
యిదాలలో యేమిన్ని చెల్లించలేదు వయిదము
ను గురించి అడిగినంతలో రూకలు తాను-న్యూ
వడ్డితో కుంకాపకపోరే చెల్లిస్తానని పత్రం వాయి

దా కాలం వెళ్లిపోయి మూండు నెలలు అయి నప్పటికిన్ని వడ్డిగాని అసలుగాని యిదివరకు చెల్లించలేదు రూకలు గురించి నేను అడిగినప్పుడల్లా నాకు క్రమముయిన జవాబు చెప్పడముతేదు గనుక యీ సంగతి పూరాగా విమర్శించి వడ్డిన్ని అసలున్ను నాకు తీశి యిప్పించే న్యాయం చెయించవలెనని మిక్కిలి ప్రార్థిస్తూ వున్నాను.

౧౮౬౦ సంవత్సరం ది ౨౦ శెప్టెంబరు.

కంభం మెట్టు వెంకట్రావు చేవ్రాలు.

No. 84.

మహారాజశ్రీ విశాఖపట్నం
ప్రింసిపాల్ సదరమీన్ కోర్టు
వారి సముఖానకు.

సీతానగరం ఆక్టింగు డిస్ట్రిక్టు మునసబు బలిజపల్లి పార్వతీశ్వర శాస్త్రివారు వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపం...

యీ డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టు ఫయిలు.

౧౮౪౧ సంవత్సరం- నెం- ౩౧౫

వాది గ్రంధి వీరయ్య   ప్రతివాది వంతాంచు
ల వెంకటక్రిష్ణమ్మ---

యీ నంబరులో ప్రతివాది తాలూకు సొత్తులు ఆస్తి జప్తి చేయించినప్పటికి హాజరు కాలే దనిన్ని బిత్తాను సారం బాంప్తునహుకుం దయిచు చేయించ వలెననిన్ని తమ కోర్టువారి పేర యీనెల ౧౮ తారీఖున ౭౯ నెంబరు విజ్ఞాపన ప్రాసుకుని వున్నాను.

సదరు యిద్దరు సొత్తులు యీనెల ౧౯ తారీఖున నా యెదటికి హాజరయి సొత్తుం తెలియు చేశినారు గనుక వాండ్లు నా యెదటికి హాజరు కావలశినది లేని సంగతి ఘనమయిన తమ కోర్టువారి బిత్తానకు విశదం నిమిత్తం యీ విజ్ఞాపన ప్రాసుకున్నాను బత్తగించ వలెను..

సీతానగరం డిస్ట్రిక్టు
మునసబు కోర్టు-
ది ౨౪ జూన్ ౧౮౭౪ సం॥ } బ-పార్వతీశ్వర శాస్త్రి

No. 85.

బెజవాడ తాలూకా డిస్ట్రిక్టు
మునసబు కోర్టువారి సముఖానకు..

ప్రతివాది. వాది.

గాజుల మూంది రామిరెడ్డి కంభం మెట్ల వెంకట్రావు
సాకిన్-౹ మున్నస్థలం పరగణా ఖ్వ-సాకిన్- డిటో
లో చేరిన అడివినక్కలు..

౧౮౭౦ సంవత్సరం. నెం ౧౦౭ రున వాదినా మీంద దాఖలు చేసిన కంప్లయింటుకు నేను దాఖలు చేసిన ఆన్సరు ఏమంటే ౧౮౭౦ సం॥ మార్చి ౨౪ తారీఖున నేను వాది వద్ద ధాన్యమును పుచ్చుకొని రు- ౭౪౦ లకు పత్రము వ్రాశి యిచ్చినది నిజమే- నేను ప్రతి వాదికి పయికము

ను బాకీ లేకుండా చెల్లించి అతని వద్ద పుచ్చుకు
న్న రశీదులు మూడున్ను యిందుతో దాఖలు
చేసుకున్నాను వాడికి నేను వ్రాశి యిచ్చినపత్ర
ములో పత్రం మీద చెల్లు వ్రాయించేటట్లు
షరతు వ్రాశి వుండలేదు వాడి నేను అప్పుడ
ప్పుడు మామూలు ప్రకారం అతని తాలూ
కు మనుష్యులచేత చెల్లించిన పయికము రశీదు
లు యిచ్చిన్ని తనకు పయికము ముట్టలేదని చెప్పు
తున్నాడు కాబట్టి రశీదుల మీద వాడి చే
వ్రాలనున్ను పయికమును పట్టుకపోయిన అత
ని తాలూకు మనుష్యులను విమర్శించి ఫిర్యా
దును రద్దు పరచి న్యాయం చేయించి నాకుత
గులబడి అయిన కోరటు ఖర్చులను వాడి అచ్చు
కునేలాగున తీర్పు చేయువలె నని ప్రార్థిస్తున్నాను

౧౮౬౦ సం॥ సం॥ ది ౧౯ అక్టోబరు.

గాంగులమూర్తి రామిరెడ్డి వ్రాలు

No. 86.

నెల్లూరు జిల్లాలో చేరిన గూడూ
రు తాలూకా మునసబు కోర్టు
వారి సముఖానకు..

నెల్లూరు జిల్లాలో చేరిన పిడూరి కాప రస్తుడయ్యిన పొంరుగంటి రామదాసు ఆవూరిలో వుండే తుంమాంటు సాంబిరెడ్డి మీాద దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదు

సదరహీ ప్రతివాది ౧౮౬౫ సం॥ జూన్ నెల తే౧౫ది సదరహీ పిడూరిలో వుండే నా భూముడున్ని సం ౧ కోరు చేల్లిస్తానని నాతో కరారు చేసుకున్నాడు తరువాత కోత కాలమందు నేను ఆతని వద్దికి పోయి పయిర్ల స్తితిన్ని ఆ సంవత్సరం యెంత ధాన్యం పడును అనిన్ని అడిగినంతలో నాకు ఆతను సరి అయ్యిన జవాబు చెప్పకుండా నేను పయిర్లనుగురించి అడగవలశిన నిమిత్తము లేదు నేను యిచ్చే కోరు నేను తీసుకో

వలశనది అని చెప్పినాండు అందుకు అప్పుడుపూం
రితే వుండి కోత కాంగానే నాంకు రాంవలశినవ
ఫుట్లు ధాంన్యము అడిగినాను అంతటు అ
తడు వక పుటి మాంత్రమే యిచ్చినందున ఆసంవ
త్సరంలో తతిమ్మాది యిస్తానని చెప్పినందుకు
నాంకు యీం ధాంన్యం తప్ప వేరే జీవనోపాంయంలే
దు అని నేను యెంత చెప్పినా ఆతను నాంకుయి
వ్వనేలేదు గనుక సదరహిం ప్రతివాందినిన్ని నాంత
రపు సాక్షులనున్ను విచాంరించి ప్రతివాంది వల్ల
నాంకు రాంవలశిన ధాంన్యం యిప్పించ వలెనని కో
రుతున్నాను...

౧౮౬౫ సంవత్సరం డి- ౧౦ నవంబరు-

పెరుంరుగంటి రాంమదాంసు నేవ్రాలు

No. 87.

మహారాంజశ్రీ జెజ వాండతాం

లూంకాం డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టు

వారి సముఖానకు-

వాది రేవణారి చర్ల సీతయ్య సాంత్ కొం
డపల్లి ప్రతివాది పుష్పులూరు శరభయ్య సాం
త్ గూండపల్లి పరగణే బెజవాడ మీందబాఖి
లు చేసిన కంప్లయింటు యీ ప్రతివాది. ౧౮౪౯
సం॥ ది ౧౪ మే తారీఖున తన కోమారుడి వి
వాహం చేసుకునే నిమిత్తము రు- ౨౦౦ లు బ
దులు పుచ్చుకొని అందుకు తన తాలూకు-
గూండపల్లి గ్రామంలో వుండివున్న లోగిల
ని తాకట్టు వుంచి ౪ రూపాయలు ఖరీదుగల స్టాం
పు మీద తాకట్టు పత్రము వ్రాశియిచ్చి యీ
రూకలు ఆరు వాయిదాల మీద నాకు
గాని యీ పత్రం నేను ఎవరికి త్రాంసుఫ
రు చేస్తే వారికిగాని చెల్లించు తున్నానని.
యీ పత్రం షరతుల ప్రకారం నడుచుకుంటూ
న్నానని వ్రాసుకొన్నాడుగాని పత్రం షర
తుల ప్రకారం యీ రోజు వరకు వకవాయి

దాం పయికం అయినాం నాంకు యివ్వ లేదు మ
రిన్ని సదరహిం తాంకట్టు ఆస్తినాంకు యెదరిక
లేకుండాం చేశాలు బ్రువర్మాయ్యాకు యీంసం॥
రం దిసంబరు ౨ తేదిన రు౪౩ంలకు విక్రయించే
సినట్టు నాంకు తెలిశినది అందుపయిని నాంపయి
కం నాంకు యిచ్చి పత్రం తీసుకో వలశినదని ప్ర
తివాంది తో నేను చెప్పినంతలో యిప్పట్లో తన
వద్ద సొమ్ము హాజరు లేదనిన్ని ముందు ఆరుమా
సములలోగా సొమ్ము యిచ్చి పత్రంమీంద చె
ల్లు వ్రాశి పుచ్చుకొంటాననిన్ని మధ్యవర్తుల
యెదట ప్రతివాంది నాంతో చెప్పినాండు తాంబ
క్షి ఆ తాంకట్టు పత్రమును యీం కంప్లయింటు
తో దాంఖలు చేసుకున్నాను-

నాంతాంలూంకు సాంక్షి దస్తావేజులు విమ
శగా అయ్యే లోగానే ప్రతివాంది చరస్థిర ఆస్తి
విక్రయించి యితరప్రదేశములకు పరాంరి అయి
పోతాండు గనుక ప్రతివాంది తాంలూంకు యి

ల్లి ఆస్తి జప్తుచేయించి తాకట్టు ఆస్తి యేలం
లో విక్రయించి అసలు ఫాయిదాలున్ను కో
రటు ఖర్చులున్ను నాకు యిప్పించవలెనని కో
రటువారి ఘనాన్ని మిక్కిలి ప్రార్థిస్తున్నాను.

౧౮౫౭ సంవత్సరం	రేవణశివర్ల సీతయ్య
డిశెంబరు ౨౦ తారీఖు.	చేవ్రాలు.

No. 88

విశాఖపట్టం జిల్లాలో చేరిన శీతా
నగరం డిస్ట్రిక్టు మునసఫు కోర్టువారి
సముఖానకు.

వాది.	ప్రతివాది.
కంసాల రామస్వామి. సాకిన్ శీతానగరం.	అద్దెపూరు కాపరస్తుడైన రామయ్య అనేబ్రాహ్మణి మీద వ్రాయించి దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదు యేమన్ననూ...

సదరహీం ప్రతివాది నావద్ద వెండి మురుగులు మొదలయిన్ని-నగలున్ను బంగారు తంత్రసరి మొదలయిన్ని నావద్ద చేయించుకుని వాటి కూలి రు-౪౦-పాయలలో ౧౮౬౬ సంవత్సరం-జూన్ నెల తే౧౬తారీఖున అయిదు రూపాయలు చెల్లించి బాకీరూపాయలు ౮ రోజులలో చెల్లిస్తానని చెప్పి నేను యెన్నిమార్లు అడిగినా యిస్తానని చెప్పి యివ్వకుండా తిరాయిస్తున్నాడు కాబట్టి సదరహీం ప్రతివాదికి సమ్మను చేయించి పిలిపించి సదరహీం మొకద్దమా విచారణచేసి తతిమ్మా రు- ౩౫ పాయలున్ను యిప్పించవలెనని ప్రార్థిస్తు వున్నాను.

౧౮౬౬ సంవత్సరం ది౪. ఆగష్టు

రామస్వామి చేవ్రాలు.

No. 89.

మహారాజశ్రీ సదరు కోరటు

జడ్జీలగారి సముఖానకు:-

గుంటూరు జిల్లా కోర్టు ఫయిలు ౧౮౫౪ సంవత్సరం నెం-౭౩౦ లో ప్రతివాది అయిన వాసా రామన్న అనే అప్పిల్లాంటు వ్రాసుకున్న అర్జీ విన్నపము--

మాకు చాలా దూరపు బంధువు అయ్యి వాసా మంగయ్య అనే అతను - మా తాతగారు జమీందారుల కాలమందు సంపాదించిన మాన్యమున్ను దానికి ౫౦ గజాల దూరములోనుండే ౭౦ కొబ్బరి చెట్లున్ను ౧౦౦ అరటి చెట్లున్ను వకనుయ్యి- చిన్నలోగిలి యివి అన్నీ తనవయినట్లున్ను తన అన్నగారు సంపాదించినట్లున్ను అతను చనిపొయ్యే కాలమందు అతనికి సంతతిలేనందున తనకు యిచ్చివేసినట్లున్ను తప్పు పత్రములు పుట్టించి ౫ సంవత్సరాలకు ముందు చనిపోయిన పాండ్రనూరి సూరన్న వగయిరాలు చేసినట్లు సాక్షి వ్రాళ్లు చేసి నేను నిరుడు నాపైలం వ్యవ

సాయం చేసుకునే సమయమందు తనతోకూడా తన పాలెళ్లను పిలుచుకొని వచ్చి అడ్డగించి నామీద జిల్లా కోర్టుకు వారికి అర్జీ యిచ్చినందు వారు ప్రార్ద్యాం జమీందారుగారు నాకు దయచేయించిన పత్రములు చూడకుండా వాది పక్షము తీర్పు చేశినారు.

యిందువల్ల కొబ్బరి మొక్కలు వుండే భూమి మొదలయ్యి ఆస్తి నాస్వాధీనం తప్పిపోవడమే కాకుండా నేను యికముందు జీవనమునకు కూడా ఆధారము లేకుండా కష్టపడవలశి వచ్చినది గనుక సాక్షులు మొదలయ్యి ఆధారములు విచారించి నాఆస్తి నాస్వాధీనము చేయించవలెనని వేడుకుంటున్నాను.

౧౮౫౦ సంవత్సరం
మార్చి ౧౦ తారీఖు.

వాసారామన్న చేవ్రాలు

No. 90.

కడప జిల్లాలో చేరిన మదనపల్లి

డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టువారి

సముఖానకు:-

వేముల బుచ్చిరెడ్డి - మదనపల్లి తాలూకా లో చేరిన రామాపురం కాపురస్తుడయ్యిన తిమ్మయ్య మీరాద దాఖలు వేసిన కంప్లయింటు.

సదరు తిమ్మయ్య నాలుగు నెలల క్రిందట. నా యింటిని నెలకు ౪ రూపాయల వంతున బాడుగకు తీసుకునేట్టు ఖరారు నామా వ్రాశి యిచ్చి నాడు ఖరారు నామా షరతులు యేమనగా ఆ యిల్లు తాను ఒక సంవత్సరము పెట్టుకొని ప్రతి నెల మొదటి తేదిన క్రమంగా బాడుగ చెల్లిస్తా ననిన్ని యెప్పుడయినా వాయిదా ప్రకారం బాడుగ యివ్వక పోయినా సంవత్సరము కాకముందు యిల్లు విడిచిపెట్టి పోయినా తగిన బాకీ చెప్పుకొని. నా రూకలు వసూ

లు చేసుకోవచ్చుననిన్ని వ్రాశి యిచ్చినాండు. అతడు తర్వాత నాలుగు నెలలకు బాడుగ చెల్లించినాండు గాని గడిచిన రెండు నెలలుగాం యేమిన్ని యివ్వలేదు యిప్పుడు అతడు యీంవూరు విడిచిపెట్టి తన వూరికి పోయి అక్కడ సాంగుబడి మూలంగాం జీవనం చేయవలెనని వున్నాడు..

అతను అట్లా చేసే యడల నాకాం సొమ్ము ఖర్చున్ను శ్రమన్ను లేకుండాం ఆరూంకలు వసూలు చేయడం అసాధ్యముగాం వుంటున్నది.

కాంబట్టి తాము సదరహీం ఖరాంరు పక్కాగాం చిత్తగించి యీంసంగతి తెలిసిన సాక్షులను దర్యాప్తు చేయించి నా బాడుగ పయికము నాకు ప్రతి వాది వల్ల తీశి యివ్వవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను.

౧౮౬౦ సంవత్సరం ఏప్రిలు ౫ తారీఖు

వేములుబుచ్చిరెడ్డి చేవ్రాలు.

FAC-SIMILES.

No. 91.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

No. 92.

[illegible]

[illegible]

గనుక నాపేర [illegible] దివాణము

అయ్యుండె [illegible] లను నన్ను

విమర్శించి మళ్ళీ ధర్మశాస్త్ర తీర్పు చే

సి ధర్మప్రకారము నన్ను దాని

మీదట నన్ను నేను స్వాధీన పరచి లేక

[illegible] తీర్పు

[illegible] ప్రార్థిస్తు

న్నాను-

[illegible]

No. 93.

తీర్పు

[illegible] కోర్టు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1 [illegible]

[illegible]

యున్నకేసనసందసనాడినాలుగుపేం
డ్లకొండలు పిన్నిస్నితాలున దావ్రాలుచేశ
నాడు పయ్యాడు పేట్లకొత్తాపుపేరి
కిర్ల్పలు దావ్రాలు వేసేదిగాను న్న
యున్నావి స్నిత్ధలు ముక్కు పేతలకాలంశ
ములకోర్టు వాడు తిర్నానిం బాబలెన
న్ని ప్రతులగు కొంటున్నాడు - ప్రతి
వాడిన్ని యున్నటాన్న వాడికిద త్తోజ్తు
లు నేడదున యుండా నావారాలవడు
ప్రతిపిన్నప్పటిన్నిడే లపిత్తాదిప్ర
న్ని నారాయుడునాద్రాలుచెన్నదా
వాసు గురించ బడినేరన్ని చెప్పవల
శనదివేదమన్ని మెలదేటిప్రతి వాడిచెప్పి
నాడు - రెండోప్రతి వాదియుండా
వారాలవడుసు తాసే భువత్తేపరచు
కోరిపలు శనది ప్రస్తుత్తమేనులవరివు
త్రీయారావ్రాలున ముద్రవరంబాడు

డిటు తన దత్తు తండ్రి సదరు పొలము
ను తనస్వాధీనము చేసినా డని స్త్రీ తన
స్వాధీనములేకుండే పొలము లేనందున
తప్పెట్టు దసలునసరిత్తా గోపాలు తేదని
చెప్పినాడు - యిది కాదని కోర్టువా
ప్రతివాదివద్ద ముత్యైనది - నాగాలువు
గాలుందలికి సమాంధ్రానపడక యీ
కోర్టువారి వ్యాజ్యెమునుదాంలు
చేసినాము
మేము యితనితరఫు తీర్పునుపరి
శోధించినంతలో ప్రతివాది యొక్క
స్వాధీనమును గురించిన వహదంబడి కన్న
దత్తస్వామి వల్ల చెప్పుకొనుబడిన
ట్లు ఆగుపడుతున్నప్పట్టి పంచాయి
తివారి తీర్పు దుతత్తనుకా లుపరస్తు
న్నైతే ఆయనను కింది కోర్టువారి తీ
ర్పును రద్దుపరిచియుండావాంపలము

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

No. 94.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

నిగులరించుకొనవే రివారుంగ పుస్తులవేలుల
నలన్నదస్తవేజులు లసలన్న పరిశో
ధించి నంతకల్లా ఖవాసు తేవలవలె
గావారిన్ని ఆతనితప్పుడున్న
కంఖంగా వాలంలూ పుండే ప్రతివా
దిప్పులువేలులూ ద్రుపత్రాలు నాగల
ఖడిచేసుకొని ప్రస్తేట్టు నప్పు పంటలూ
నాయిగౌ భాగాలు ప్రతివాదికి
యిచ్చి ప్రస్తేట్టు న్న అనుపడుతలు
స్థిరాష్టి వల్లుడ వారి ప్రతివాదిప్పు
లవేలులూ నివర్తి భాగమేలు లూత
నపశుప్పు లనలసాలాఖాయుగా
మెపినాగలు ఖడిపాలు వేలున కును
డులుగా ప్రత్యర్థి పలువేలుగా చేసి
నారు ఆయుష్యా కన్ను వారు అ
న్యాయస్థ సవులా ధానావలు వృత్తి కున్న
సంవత్సరములు వరకు పగా జరిగెను అయ

ప్పుడు ప్రతివాది తన వాలుఖులాకి

వాది పశువులనురాని వ్రాసి యిచ్చిర

గల తనగోడమీదు మన్ని చెల్లించని ప్రతి

ప్పలెవ్వరు న తెల తీరలు వ(మ్ము)డలు గలిగల

న్నిదగుతాం బట్టి తీర్మానం యిప్పుడు ప్రతాంత

ము జరగలెద్ది (ఆ)న్ని వాదుల తతువి

రోంధిలుగా అబాదని తీర్పు చేసినాము

గ- సాంబయ్య చేవ్రాలు

గ- శేషయ్య చేవ్రాలు

తా- రామయ్య చేవ్రాలు

వ- వెంకటాద్రి యిలయ్య చేవ్రాలు

రా- సుబ్బయ్య చేవ్రాలు

No. 95.

గుంటూరు జిల్లా సెషన్ ప్రాంతు

క్రిమినాల్ జడ్జిగారి సముఖాం

నకలు

గలదని సంఖ్యలు అప్పీలునే నామ:

అప్పీలువాది — అప్పీలుప్రతివాది

నాంగన్న — నరశిమ్హులు

గలంటూరు జిల్లాలోని [illegible] పేటవార

[illegible] నాడే గొరిపాం [illegible] లశిస్తు

[illegible] భూ [illegible] గలిపాంమున దావా

వాదితన ఖాతే తెలుసుందిప్రతివా

దితో [illegible] తెండూ [illegible] భూము

ప్రస్తుత్తున్న — అనుభవం [illegible] సహ్యం

తానిడు ప్రతివాదిరెలు సొన్న ప్రస్తుతు

న్న అయితే అతను అ[illegible]నే లనూ త

నపద్దా నలూబితే నేనే తెన్నిందియు తానూప్ర

తివాదితిపరెడు లను వృత్తి [illegible]

తెలన్స్తేట్లున్నావా [illegible] —

ప్రతివాదికోలం సహ్యరములుగా [illegible]

స [illegible] వాదియను [illegible] న్నట్టున్న —

అయితే సదరు [illegible] ప్రతివాదితే

మన్మ తిథి. అయనల్పుల్లు యిప్పు
డు ఆయీ [illegible] అత్యన్న తెల్లి
దేతీసుకొన్న ఋణమల్లు అందు
వల్ల వాండ్లు అనుసరపంటలా
భాగమునకు [illegible] నల్లి
వేసిన ఋణమల్లు యిందుకు
ప్రతివాది అభ్యంతరము ఋణమల్లు
ప్రతివాది చెప్పినాండు —

వాది ప్రతివాదికి-పంటలాభాంగ
మునకు యీ స్వవయత్నదనిన్ని అ వర్తిత్తేమ
యునయులదల ప్రతివాది-తమ్ముడి మాం
దవాంఛిదాం వాంతే వల్సి దనిన్ని-ది స్త్రీ [illegible]
మునసయితే యీ వాంరు తీర్మానవేసినాం
రికొండ్ల సుబ్బ మొదటి కొంరయి
తీర్చు నున్న మొదటవదు ప్రేతెప్పం తలూ

[illegible]

[illegible]

No. 96.

[illegible]

ఉదాహరణ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ప్రతిపాదిత [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] – [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] దాన్ని [illegible]

చేసినాండ్లని చెప్పినాండు — ఆయా సంగతి

1922 సంవత్సరం జనవరి 14 తారీఖున వారి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1922 సంవత్సరం జనవరి 24 తారీఖు —

[illegible]

[illegible]

No. 97.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

No. 98.

చిత్తూరుజిల్లాడిస్ట్రిక్టు
మునసబులుకరిణాల్లువారిసముఖానకు
చిత్తూరుతాలూకాలోచేరినవెంకటగిరికా
సరస్వతియ్యస్వామినేనిరాంబట్లసుబ్బరా
రులారవుండెబాలయ్యమీందదాఖలు
చేశినకంప్లెయింటు—

మాంవాంతఅయినరామన్నయ్య
వెంకటగిరిపూర్వంజమాందారులదయ.
వల్లవెంకటగిరిలోఇనాంభూమిని
సంపాదించిఅందులోవకసత్రమును
కట్టిజనులకుపయోగపడునట్లు
వసతిగావుంచివుండెను-యిట్లువుండగా
ప్రతివాదిబాలైయ్యనేసుబ్బారావులేకుం
డాంకుండారెదేశమునకుబోయియుండేదిక్కునే
చూచియాంసత్రమునుదుష్టులసత్రముల
నిన్నిదాన్నిధ్వంసింపచేయునట్లుసెలవు

లున్నట్టి వకీలుపై సదరహీం సత్రము నలువురు
యుండినాడు అంత్యేష్టునకు సంగతి తెలసి
గ్రామము నకు వచ్చి యుండగా సత్రమును
గురించి నీకు యేమి భాద్యత వున్నది అన్ని
అడుగునీకు తెలిసిన వారు యున్నారా వస్తే వేజు
లున్నవా అన్నిటికి పుష్య ఆ ఖాతాలు అత
నునకు సరి అయిన జవాబు చెప్పక నా
మీద వారెంటు చేసిదని చెప్పగా డొంక
వకీలు లోన వివరిస్తిరా గ్రాహ్యమైన దాని
లుచేసినాడు - కాబట్టి యీ సంగతి
వినీకి వ్రాసినాము కొనడు లేవు అని
సత్రము నలుగురు విచారించు సరి అయిన జవా
బ్బు తనకు తెలియనున్నది పెట్టిగా తెలిసు
కొని ప్రకటముగా తీర్పు చేయవలెను దిని శీఘ్రం
చెప్పకు వారి నిమిత్తం వ్రాసినాము
౧౮౭౨ సంవత్సరం మార్చి నెల తారీఖు
సామినేని రామస్వామి వ్రాలు

No. 99.

బళ్లారిజిల్లాశివిల్కోరట్టువారి

సముఖానకు —

సదరుజిల్లాలోచేరినకంట్లువిట్లు

కాంపాస్తుడలు నట్టిన్నార్ క్రాంప్రాసుకు

న్న అర్జీవిన్నపం —

నా గ్రామమువద్దనుండువయిండమువు

రుజ్జునిప్రావేశమైవది అందువలనరపింత

లు అష్టకవయునువదిలిపెట్టుదాన్నికిరాత్రి

స్వప్నముగాచేయుచున్నారు - అనే

కమాయున్ తమకులయింసంగతితాలిలయు

చెసుకొన్నప్పుడుకొయిందుస్వార్థముచే

కేవారిపేరులుచెప్పినప్పుడుకితాముయిం

సంగతినివిచారణచేసికొనరలు - యిందువ

లనయింక్షిబద్ధకార్యముయిందువాం

పలుమార్లుచేయుదవలునాకు అనేకులకు

ప్రతిస్నహానియిలుగలుతున్నది - యిండ్లన్న

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] } [illegible]
[illegible] }

No. 100.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ప్రాలేలు నాల్లప్పు నల్లమే
ప్పిగావాడు తెప్పు లువనసాం కావలిస్తే
కవ్రైలు కాలుబెట్టు అయుష్యం దేవర
సు వెలుంచాలెబెప్పుబడ్డిదానికెదురుపెట్టనా
జూస్త్రీగారి నాం నల్గరాం వాలెనసద ౧
సరిగాం డు అని అప్పుడు నేను అతని
తో చెప్పినాను ఆ యింటి అ తడు
సంతృప్తపడక పోలేలు నాపై వరిసెల
లోకి నా వెంటపడి నసబెట్టు కాగితాలు
లోపల బొత్తి విడు నాం దాంట్లో లోపల
నాం [illegible] అప్పలు
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]